

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต
หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ปริญญาบัตร
ของ
ไพญดา สังข์ทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
สิงหาคม 2558

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต
หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

สิงหาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต
หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
สิงหาคม 2558

ไพญาดา สังข์ทอง . (2558). การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา
พลศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.พิมพา ม่วงศิริธรรม,
อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลาร์ตัน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ อินทร์ถมยา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยมีกระบวนการวิจัย
แบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล จากอาจารย์
นิเทศก์การศึกษา อาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะและอาจารย์ พี่เลี้ยง จำนวน 100 คน ที่ได้มาจากวิธีการ
สุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน จากนั้น 2) สร้างและ พัฒนาหลักสูตร ผูกอบรม โดยใช้
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร จำนวน 5 คน นำหลักสูตรไป ทดลองใช้กับนิสิต
หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาและ พลศึกษา จำนวน 30 คน 3) ทดลองใช้และ
ประเมินผลหลักสูตรผูกอบรมกับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน
ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นในการ สร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ
นิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า มี 3 ด้าน คือ ด้านประกันคุณภาพ
การศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรผูกอบรมเพื่อสร้างเสริม
สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
พบว่า ด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 ด้านประกันคุณภาพการศึกษาและ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มี
ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และ 4.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69
และ 0.75 ตามลำดับ

3. ประสิทธิภาพของหลักสูตรผูกอบรม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการผูกอบรม
กับผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย ด้านประกันคุณภาพการศึกษา มีค่า $E_1 = 86.53/E_2 = 85.45$ ด้านการ
วิจัยในชั้นเรียนมีค่า $E_1 = 84.11/E_2 = 81.44$ และด้านหลักสูตรสถานศึกษามีค่า $E_1 = 84.43/E_2 = 85.12$

4. เจตคติ หลังการเข้าร่วมหลักสูตรผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า ด้านประกัน
คุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับดี

5. ทักษะเชิงปฏิบัติ หลังการเข้าร่วมหลักสูตรผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า นิสิตมี ระดับ
ทักษะเชิงปฏิบัติ การ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ ด้านหลักสูตร
สถานศึกษาอยู่ในระดับดี

THE DEVELOPMENT OF TRAINING CURRICULUM FOR BACHELOR OF
EDUCATION PROGRAM STUDENTS IN PHYSICAL EDUCATION MAJOR
TO ENHANCING COMPETENCIES IN INTERNSHIP

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Program in Health Education and Physical Education at
Srinakharinwirot University

August b 2015

Paiyada Sungthong. (2015). **The Development of Training Curriculum for Bachelor of Education Program Students in Physical Education Major to Enhance Competencies in Internship**. Dissertation, Ed.D. (Health Education and Physical Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Pimpa Moungsirithum, Dr.Anan Malarat, Asst. Prof. Dr.Somboon Intomya.

The purpose of this research was to study the development of training curriculum for bachelor of education program students in physical education major from faculty of physical education at Srinakharinwirot University in academic year 2014 to enhance competencies in internship. The research process consisted of 3 phases: 1) To study needs in enhancing competencies in internship of students. Subjects were 100 teachers, educational supervisor, major supervisor and mentors, by stratified random sampling. 2) To construct and develop the training curriculum which assessed the efficiency by 15 educational experts and tried out on 30 volunteers from bachelor of education program students in health education and physical education major. And 3) To implicate and evaluate of training curriculum with 30 bachelor of education program students in physical education major by simple random sampling without replacement. The results revealed that:

1. Needs of physical education students for enhancing competencies in internship had 3 aspects of education: Educational Quality Assurance (EQA), Classroom Research (CR) and Academic Curriculum (AC) respectively.

2. The construction and development of training curriculum for enhancing competencies in internship of the appropriated assessment results found that the level of AC was the highest. ($\bar{X} = 4.58$, $S = 0.35$) The level of EQA and CR were high. ($\bar{X} = 4.46$, $S = 0.69$ and $\bar{X} = 4.27$, $S = 0.75$)

3. The efficiency of the training curriculum; the relationship between the training process and achievement consisted of AC which had $E_1 = 84.43$ and $E_2 = 85.12$, EQA which had $E_1 = 86.53$ and $E_2 = 85.45$, and CR which had $E_1 = 84.11$ and $E_2 = 81.44$.

4. The attitude of the bachelor of education program students in physical education major toward 3 aspects (EQA CR and AC) of the training curriculum to enhance competencies in internship was overall at the high level.

5. After attending in 3 aspects of the training curriculum for bachelor of education program students in physical education major to enhance competencies in internship, students had overall the practical skills at the highest level.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณา และคำแนะนำอย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.พิมพา ม่วงศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ อินทร์ถมยา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ท่านเสียสละเวลาและมีเมตตาคอย ให้คำปรึกษา ในการทำงานวิจัยฉบับนี้ทุกขั้นตอน อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเครื่องมือ วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยให้การทำงาน ในด้านหลักสูตรมีคุณค่ายิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณาจารย์ภาควิชา พลศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คุณงามความดี ในวิชาชีพพลศึกษา ให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา จนถึงระดับปริญญาเอก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี วิชาญบุญจันทร์ คณบดีคณะพลศึกษา อาจารย์ธงชาติ พูเจริญ หัวหน้าภาควิชาพลศึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ ที่ท่านให้ความเมตตาและ กรุณาให้การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก ต่างๆ ตลอดจนให้คำปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบ พระคุณอาจารย์นิเทศก์การศึกษา อาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ อาจารย์พี่เลี้ยง ทุกท่านและ ขอใจ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา รุ่นที่ 30 นิสิตหลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา รุ่นที่ 5 ทุกคน ในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้ความร่วมมืออันดียิ่งในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่เบ๊ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณพี่ๆ นิสิตปริญญาเอก รุ่นที่ 1 เพื่อนๆ พลศึกษา รุ่นที่ 22 และพี่ๆน้องๆ พลศึกษาที่มีได้เอ่ยนามที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบ รำลึกถึงพระคุณ ของคุณพ่อและคุณแม่ ผู้เป็นตั้งร่วมโพธิ์ร่มไทร ให้กับลูกเสมอมา และครอบครัวสังข์ทอง ทุกๆ คนที่คอยเป็นห่วง และเป็นกำลังใจให้อยู่เสมอ คุณค่า และประโยชน์อันใดที่เกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครูและ อาจารย์ทุกๆ ท่านที่ได้มอบความรัก ความเมตตาปราณี อบรมสั่งสอนผู้วิจัย มาโดยตลอดจนประสบ ผลสำเร็จมาจนถึงวันนี้

ไพญาดา สังข์ทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
แหล่งข้อมูล	6
ตัวแปรที่ศึกษา	6
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและหลักการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	9
มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา	25
แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ	30
แนวคิดหลักสูตรฝึกอบรม	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
กรอบแนวคิดในการวิจัย	77
3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็น	79
ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	80
ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตรการฝึกอบรม	86
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	92
ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	92
ผลการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา.....	107
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
ความมุ่งหมายของการวิจัย	109
วิธีดำเนินการวิจัย	109
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	110
สรุปผลการวิจัย	111
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	121
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	122
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก.....	136
ภาคผนวก ข.....	141
ภาคผนวก ค.....	152
ภาคผนวก ง	162
ภาคผนวก จ	172
ภาคผนวก ฉ	175
ประวัติย่อผู้วิจัย	261

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	สรุปการวิเคราะห์สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	43
2	สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	48
3	สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	52
4	โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา.....	87
5	ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	93
6	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....	94
7	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้.....	95
8	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา.....	96
9	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการจัดการชั้นเรียน.....	97
10	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	98
11	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา.....	99
12	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	100
13	สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของ นิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยรวมทุกด้าน.....	101
14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา.....	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับนิสิตหลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	105
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....	105
17	ค่าร้อยละและระดับทักษะเชิงปฏิบัติการในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับนิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.....	106
18	การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา...	107
19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา.....	108
20	ค่าร้อยละและระดับทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา.....	108
21	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็น ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	137
22	ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถาม ความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	140
23	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต หลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	142
24	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา.....	144

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
25	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตร การศึกษาศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา.....	145
26	ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพ การศึกษา.....	147
27	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา.....	148
28	ผลการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษา บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา.....	150
29	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินกิจกรรมทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต หลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา.....	151
30	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตร การศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	153
31	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	155
32	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตร การศึกษาศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	156
33	ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	158

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
34	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	159
35	ผลการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	160
36	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินกิจกรรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	161
37	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	163
38	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....	165
39	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....	166
40	ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา....	168
41	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....	169
42	ผลการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....	170
43	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินกิจกรรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....	171

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์.....	16
2 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและเจตคติ.....	35
3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์; และ อเล็กซานเดอร์	50
4 แบบจำลองการฝึกอย่างเป็นระบบ.....	65
5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามความเชื่อที่ว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุด ดังนั้น การศึกษา จึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทิศทางของการศึกษา ในปัจจุบันสามารถบ่งบอกถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติในอนาคตได้ ดังเช่น พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทาน ดังความตอนหนึ่งว่า “การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน เพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวมไม่ได้รับการพัฒนาแล้ว ส่วนรวมจะเจริญมั่นคงได้ยาก การที่บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียวคือ การศึกษา...” (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2542)

การที่จะพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนนั้นจะต้องให้ความสำคัญและวางแผนการจัดการศึกษาของชาติให้สอดคล้องต่อการแปรเปลี่ยน ของบริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีพลังงาน สิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรวมถึงการเข้าสู่การค้าเสรีประชาคมอาเซียน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80(3) ได้บัญญัติให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม โลก สอดคล้อง กับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา ในแผนนโยบาย (6) ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรมและคุณภาพชีวิตที่ดี ในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามแผนการศึกษาของชาติต่างๆ นั้นจำเป็นที่ จะต้องผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะ “ครู” (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ . 2550: ออนไลน์) เพราะครูเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดในการพัฒนาการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

แต่เดิมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 มาตรา52 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากวิชาชีพครูได้ถูกยกย่องให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง กระทรวงศึกษาธิการจึงกำกับให้ มีหน่วยงาน นิติบุคคลขึ้น ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ทำหน้าที่ดูแลและกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู คือ ครูสภา ภายหลังใน พ.ศ. 2556 ได้มีประกาศจากครูสภาเป็น ข้อบังคับครูสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ทางการศึกษา พ.ศ. 2556 โดยควรยกเลิกข้อบังคับครูสภา ว่าด้วยมาตรฐาน

วิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยกำหนดให้ใช้ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางกา รศึกษาหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง (คุรุสภา. 2556: ออนไลน์)

สถาบันการศึกษา ที่ผลิตบัณฑิตเข้าสู่วิชาชีพครู จึงมีความจำเป็นต้องจัดการหลักสูตรให้มีความสอดคล้อง กับมาตรฐานวิชาชีพ ทางการศึกษาตามข้อบังคับ คุรุสภาที่ได้กำหนดไว้ และยังให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ได้กำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพของกระบวนการผลิตบัณฑิตในระดับการศึกษาต่างๆ ในข้อ (5) บัณฑิตมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาด งาน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา . 2556) การให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาในการผลิตบัณฑิต โดยการมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ทางด้านทฤษฎีเพียงพออย่างเดียวคงไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีทักษะในการลงมือปฏิบัติหรือการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่สู่การนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรมีการปรับเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจต่อหลักการทางทฤษฎีในวิชาชีพของตนเองเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ควรส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางการสื่อสาร และทักษะการด้านเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตข้างหน้า

การผลิตบัณฑิตในวิชาชีพครูมีความสำคัญ แต่ปัญหาในปัจจุบันที่พบ ในบัณฑิตวิชาชีพครูที่ต้องประสบเมื่อออกไปประกอบอาชีพ สอดคล้องกับ อัมพร ม้าคนอง (2544) ที่กล่าวว่าครูไทยน่าจะมี ความสามารถในการทำ วิจัยมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะครูรุ่นใหม่ในยุคปฏิรูปจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงรวมถึงพัฒนาบทบาทของตนเองทั้งในด้านของเนื้อหาสาระที่จะสอนและในด้านการบวนการเรียนการสอนโดยเฉพาะกระบวนการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และในด้านกระบวนการเรียนรู้ ครูยังขาดทักษะ ในกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูยังใช้วิธีสอนแบบเดิม โดยไม่มีการพัฒนา ครูผู้สอนขาดทักษะในการจัดทำสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (อัญญรัตน์ นาเมือง . 2553) การผลิตครูในปัจจุบันยังพบว่าไม่เอื้อต่อการพัฒนาครูให้เป็นครูนักวิจัยทั้งทางด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทำให้ ครูขาดความรู้และเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่ หลากหลาย (กนิษฐา เชาว์วัฒนากุล. 2553) จากปัญหาดังกล่าวจึงเกิดผลสะท้อนกลับมาที่กระบวนการผลิตบัณฑิตครู ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่างๆ สามารถที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตรงตาม มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาและตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดงานได้มากหรือน้อยเพียงไร

ดังนั้นการผลิตบัณฑิตในวิชาชีพครูให้มีคุณภาพจึงต้องอาศัย องค์ประกอบหลายประการ และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้บัณฑิตมีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน คือการมี มาตรฐาน ความรู้แ ละประสบการณ์วิชาชีพ อันเป็น ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้แ ละประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือ

การจัดการศึกษา ซึ่งผู้ที่ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา นั้นจะต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ใน การประกอบวิชาชีพได้ คณะกรรมการคุรุสภาจึงกำหนดสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 11 มาตรฐาน อันประกอบด้วย

1. ความเป็นครู
2. ปรัชญาการศึกษา
3. ภาษาและวัฒนธรรม
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. หลักสูตร
6. การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
10. การประกันคุณภาพการศึกษา
11. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็น สถาบันระดับอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตวิชาชีพทางการศึกษาอย่างยาวนาน ในปัจจุบันการผลิตบัณฑิตหลักสูตรการศึกษามีการบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีคณะศึกษาศาสตร์ ดำเนินการด้านวิชาชีพครู และคณะร่วมผลิต ดำเนินการด้านวิชาเฉพาะ / สาขาวิชา จำนวน 5 คณะ อันประกอบด้วย คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะพลศึกษา ทั้ง 2 ฝ่ายจะมีหน้าที่ดูแลนิสิต หลักสูตรการศึกษาบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาส่วนรวม รวมทั้งการประเมินผลนิสิตระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีการศึกษาสุดท้ายของนิสิตชั้นปีที่ 5 ก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรต่างๆ ดังกล่าวเป็นไปเพื่อความสอดคล้องทางนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและคณะกรรมการคุรุสภา ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทางคณะศึกษาศาสตร์ได้ทำการสำรวจถึงสภาพและปัญหาของนิสิต ระหว่างการฝึกประสบการณ์ ที่ผ่านมา ประเด็นปัญหาของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่พบมากมีด้วยกัน 6 ประเด็นที่เป็นที่น่าสนใจ คือ 1) ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดการชั้นเรียน 4) ด้านการเลือกใช้หรือสร้างสื่อการเรียน 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน 6) ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน (คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . 2554) นอกจากนี้ ในการสำรวจปัญหาการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมา พบว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีปัญหาเกิดขึ้น อีกหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องปรับ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน การ วางแผนการจัดการเรียนรู้ กลวิธีการเลือกกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (กรัณย์พล วิวรรณมงคล ล. 2553) และเสาวรส ภูภาภรณ์ (2543)

กล่าวว่า ปัญหาที่พบ จากการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพคือ นักศึกษาทำบันทึก การสอนไม่ถูกต้อง ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ภาพและปัญหาดังกล่าวสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูจะประสบ ปัญหาเป็นไปในลักษณะใกล้เคียงกันและมักจะเกิด ขึ้นซ้ำทุกปีและอาจเกิดขึ้นได้อีก ต่อไปในอนาคต ถ้ายังคงให้ความสนใจแต่เฉพาะปริมาณเวลาที่เพิ่มขึ้น โดยไม่พิจารณาถึงการจัดประสบการณ์วิชาชีพอย่างมีคุณภาพ (สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. 2553)

การดำเนินการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและเร่งด่วน ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหามีหลากหลายวิธีการตั้งแต่การ ย้อนกลับไปประเมินหลักสูตรใน องค์ประกอบ ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านจุดประสงค์ ด้าน เนื้อหาสาระและ ประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการประเมินผล (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546) อาจใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เพื่อให้เกิด การแก้ไขปัญหอย่างทันที่ทั้งนี้และสามารถ พัฒนาศักยภาพของนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การฝึกอบรมจึงเป็นแนวทางการแก้ไข ปัญหาได้อีกหนทางหนึ่ง

อาจกล่าวได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งที่ หน่วยงานทั้งทางภาครัฐและ ภาคเอกชนจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่ง ๆ ให้สามารถ เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะความชำนาญ และเจตคติ ของบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ ความสามารถต่างๆ เหมาะสมกับบริบทของงาน ซึ่งความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรอาจจะมาจาก ปัจจัยภายในหรือ ภายนอกองค์กรหรือหน่วยงาน ความจำเป็นในการฝึกอบรมนั้นอาจจะเป็ นการ แก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานในช่วงที่ผ่านมา การจัดฝึกอบรมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงบุคลากร ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมหรือเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจ จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น จัดฝึกอบรมบุคลากรที่เข้าทำงานใหม่ให้มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่มีความจำเป็นในการทำงานใน หน่วยงานก่อนเริ่มปฏิบัติงานหรือพยายามพัฒนาศักยภาพของบุคคลสำหรับการปฏิบัติงานใน อนาคต เช่น การเตรียมบุคลากรในการรับ โดยหน่วยงานจะทำการจัดการศึกษาแต่การจัดการศึกษา นี้ทำขึ้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทั้ง ในด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกในการทำงานในเรื่องใดเรื่อง หนึ่งโดยเฉพาะ ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ซึ่งส่วนใหญ่พบว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่ง ในการเพิ่มคุณภาพการทำงานของบุคลากรหรือเตรียมการให้บุคลากรพร้อมที่จะทำงานในหน้าที่ นั้นเอง กุลยา ตันติผลาชีวะ (2537) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการจัดการศึกษาที่มีความจำเพาะ เจาะจงเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่ผู้ประกอบอาชีพสาขาต่างๆ เพื่อการพัฒนา ศักยภาพในการทำงาน ของตนเอง ความต้องการฝึกอบรมจะแตกต่างกันไปตามความจำเป็น ด้วยลักษณะจำเพาะเช่นนี้ ทำให้จำแนกหลักสูตรฝึกอบรมตามระยะเวลาของการฝึกอบรมออกได้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ 1) การฝึกอบรมเฉพาะหน้า (In-Situation Training) 2) การฝึกอบรมระยะสั้น (Short-Term Training) และ 3) การฝึกอบรมระยะยาว (Long-Term Training) ซึ่งจากประเด็นสภาพและปัญหาของการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูต่างๆของนิสิตและนักศึ กษาหลาย ๆ สถาบันการศึกษาที่ผ่านมา การฝึกอบรม

เฉพาะหน้า จะมีความเหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพของนิสิตให้มีความพร้อมก่อนการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพราะ การฝึกอบรมเฉพาะหน้า เป็นการฝึกอบรมตามปัญหาจำเป็นที่เกิดขึ้นในทันที หรือในระยะเริ่มแรก เวลาที่ใช้จะสั้นมากด้วยเป็นกรณีเร่งด่วนหลัก กสูตรประเภทนี้จะใช้ระยะเวลาสั้นในการอบรมแต่ละครั้งหลักสูตรจะมีความสมบูรณ์ในตัวเองเนื้อหาสาระไม่มากแต่อาจลึกกว่า ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรเสริมความรู้ ฟื้นฟูความรู้ หรือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติที่จำเป็นเท่านั้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2537)

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรม ครั้งนี้ถือว่าเป็น กิจกรรม หนึ่ง ที่ช่วยให้ หลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีประสิทธิภาพและ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้สมรรถนะ ในการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมผู้วิจัยได้ มีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริม สมรรถนะ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิต เพื่อให้นิสิตรับประโยชน์จากหลักสูตร ฝึกอบรมให้ได้มากที่สุด มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน วิชาชีพทางการศึกษา ของคุรุสภาและมีความพร้อมในการออกสู่วิชาชีพครูสามารถรับใช้สังคมและประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายสำคัญของการวิจัยโดยเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษา ความต้องการ จำเป็น ในการสร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
2. เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
3. เพื่อ ทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของ การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ หลักสูตร ฝึกอบรม สำหรับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เพื่อ สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3 ด้าน คือ ด้าน ประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านหลักสูตร สถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมที่เป็นระบบ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ที่ได้สะท้อนผ่านทาง อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษา และอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ ซึ่งหน่วยงานทางการศึกษา ในระดับสถาบันการศึกษา ระดับคณะ ระดับภาควิชา ระดับสาขาวิชาหรือคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะทั้ง 3 ด้านไปใช้เป็นเครื่องมือหรือ ใช้เป็น

แนวทางในการพัฒนา ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งจะช่วยให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติและมีทักษะที่ดีสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่าง ถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผลผลิตบัณฑิตหลักสูตรการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา มีสาระความรู้และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาอันเป็นมาตรฐานที่สำคัญของการเป็นครูที่มีคุณภาพในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยมีขอบเขตของการวิจัยตามระยะของการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นใน การสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา แหล่งข้อมูลในการศึกษาคือ อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษา และอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ จำนวน 100 คน

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

3. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

หลักการในการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. หลักการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ กระบวนการพัฒนาหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม
2. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นบนความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
3. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

4. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่ เน้นผู้เข้ารับการอบรมเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้จาก วิทยากรและผู้มีประสบการณ์ ไปพร้อมกับการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจากกิจกรรมที่ถูกกำหนด ขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนิสิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **หลักสูตรฝึกอบรม** หมายถึง เครื่องมือ ที่มีการจัด มวลประสบการณ์หรือกิจกรรม ใน การสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูให้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้าน หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย 1. หลักการของหลักสูตร 2. จุดมุ่งหมาย 3. เนื้อหาสาระ 4. วิธีการฝึกอบรม 5. สื่อ และ6. การวัดประเมินผล

2. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม** หมายถึง กระบวนการสร้างและพัฒนา หลักสูตร การ ฝึกอบรม เพื่อ สร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูอย่างมีระบบ ซึ่งผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ในการฝึกอบรม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือใน การอบรม พัฒนาสมรรถนะของนิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้บรรลุ ตาม วัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร 3 ขั้นตอน คือ 1. การศึกษาหา ความต้องการจำเป็น 2. การจัดทำร่างหลักสูตร และ3. การทดลองใช้และประเมินหลักสูตร

3. **สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูที่สอดคล้อง กับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งได้ข้อมูลมาจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการ สร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 3 ด้านคือ 1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและ 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

4. **การสร้างเสริมสมรรถนะ** หมายถึง การสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้เกิดขึ้น ซึ่งจะ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ด้านคือ

4.1 **ด้านความรู้** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จากการเรียนรู้ การฟังบรรยาย เนื้อหาสาระของหลักสูตร การศึกษาตัวอย่างจาก กรณีศึกษา การระดมสมอง กิจกรรมและการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

4.2 **ด้านเจตคติ** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ที่ดี การเห็นคุณค่า ความสำคัญของ สมรรถนะด้านต่าง ๆ ในการนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รวมถึงเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของครู

4.3 **ด้านทักษะการ ปฏิบัติ** หมายถึง ความสามารถในการลงมือปฏิบัติด้วยความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในกิจกรรมไปงานเสริมความรู้ และกิจกรรมเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ

5. สมรรถนะด้านประกันคุณภาพ การศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ความรู้ ด้านเจตคติที่ดี และด้านทักษะเชิงปฏิบัติของการประกันคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพึงมี ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู เช่น ระบบกลไกของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการกำกับ ติดตาม และ ตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถานศึกษา เป็นต้น

6. สมรรถนะด้านการวิจัย ในชั้นเรียน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ความรู้ ด้านเจตคติที่ดี และด้านทักษะเชิงปฏิบัติของการวิจัย ในชั้นเรียนอันเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยทาง การศึกษาที่กำหนดไว้ในมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาที่นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา พลังศึกษา สามารถนำไปใช้ในการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยในชั้น เรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

7. สมรรถนะด้านหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ความรู้ ด้านเจตคติที่ดี และด้านทักษะเชิงปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ที่นิสิตฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูพึงมี เช่น หลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

8. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง รายวิชา 591 การปฏิบัติการสอนและฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู 1 และรายวิชา 592 การปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 ที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลังศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะพลังศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภา

9. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและ คุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้อง ประพฤติปฏิบัติตามข้อกำหนด

10. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรบ หมายถึง เกณฑ์การพิจารณาเปรียบเทียบร้อย ละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างการทำกิจกรรม ขณะฝึกอบรบ และการทดสอบหลังเรียน (E_1/E_2) ไม่ต่ำ กว่า 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยในการทำกิจกรรมขณะฝึกอบรบของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังฝึกอบรบ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรบ คิดเป็นร้อยละ 80

11. หลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลังศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อสร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา พลังศึกษา 3 ด้าน คือ 1. ด้านประกันคุณภาพ 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ 3. ด้านหลักสูตร สถานศึกษา ซึ่งจะมุ่งสร้างเสริมพฤติกรรมทางด้านความรู้ เจตคติและทักษะการปฏิบัติของผู้ เข้ารับ การอบรบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยนำเสนอในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและหลักการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา
3. แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ
4. แนวคิดหลักสูตรการฝึกอบรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดและหลักการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คำว่า “ประสบการณ์วิชาชีพครู” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Professional Experience” หมายถึง การจัดประสบการณ์ตรงให้นิสิตและนักศึกษาได้เรียนรู้และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นหัวใจของหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปจึงเป็นการนำเอาความรู้ความสามารถทั้งด้านเนื้อหาวิชาการ ด้านเทคนิควิธีการและด้านคุณลักษณะไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้ได้ผล (บุหงา วัฒนะ. 2533) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นกิจกรรมของผู้เรียนวิชาชีพครู การฝึกคนให้เป็นครูถ้าไม่ให้ฝึกสอนหรือทดลองทำงานมาก่อนก็ยากที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ดี ดังนั้นการออกไปปฏิบัติงานจะช่วยส่งเสริมให้เป็นครูที่มีความสามารถมีบุคลิกภาพที่ดีได้ คณะอนุกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพครู แผนงานผลิตครู กรมการฝึกหัดครู (2529) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่าประสบการณ์วิชาชีพครูว่า มีความหมายไม่จำกัดเฉพาะการฝึกสอนเช่นที่เคยทำมา แต่ครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งมวลที่จะเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูจึงอาจจัดเป็นรูปกิจกรรมหลายรูปแบบและหลายทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและมีความเข้าใจงานของครูเท่าที่ครูผู้เริ่มการสอนจะพึงมีสอดคล้องกันกับ สุชาติ นฤญาติ (2545) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นประมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับนิสิตในหลักสูตรวิชาชีพครูได้เรียนรู้นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนกระทั่งปีสุดท้าย ซึ่งจะมีกิจกรรมเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนหลากหลายเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีเป้าหมายปลายที่สำคัญคือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริงเสมือนเป็นครูประจำการ ซึ่งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสำคัญในการเตรียมนิสิตครูไปสู่อาชีพ และจัดเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะสร้างประสบการณ์ตรงแก่นิสิตฝึกหัดครู

เพื่อให้บัณฑิตมีโอกาสออกมาทดลองปฏิบัติงานในหน้าที่ครูอย่างแท้จริง ทั้งภาระงานและภาระงานด้านอื่นๆ ที่ครูประจำการในโรงเรียนปฏิบัติและนิสิตจะได้นำความรู้ทางภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพไปจนถึงการมีเจตคติที่ดีในอาชีพครูต่อไปในอนาคตด้วย

1.1 ความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนิสิตการศึกษาบัณฑิตเพราะถือนิสิตจะต้องนำมวลประสบการณ์ทั้งที่ได้ศึกษามาตลอดระยะเวลา 4 ปีนำไปใช้ในการใช้สถานการณ์จริง สอดคล้องกับเอิร์ดแมน (สุรวีร์ เพียงเพชรเลิศ. 2553; อ้างอิงจาก Erdman. 1983) ให้ความเห็นว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีคุณค่าถ้านิสิตได้เรียนรู้จากประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนทำให้นิสิตได้เรียนรู้กับวิชาชีพครูอย่างแท้จริง จึงสมควรมีการจัดดำเนินการให้ได้ผลอย่างจริงจังโดยความร่วมมือของผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้นิสิตครูได้มีพื้นที่ในการฝึกหัดวิชาชีพทางการศึกษาของตนอย่างเต็มศักยภาพจะได้มาซึ่งครูที่มีคุณภาพดี มีความรู้ความชำนาญในกลวิธีสอนเหมาะสมสำหรับการอบรมสั่งสอนเยาวชนต่อไปภายหน้า กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไว้ดังนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของครูและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนครูอย่างต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาชีพครูตามหลักสูตรได้อย่างกระฉ่างและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ประสบการณ์จากสถานการณ์จริงในรูปแบบต่างๆ

3. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติได้สอดคล้องควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสมและก่อให้เกิดผลดี

4. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตนเอง ตลอดจนเพิ่มพูนประสิทธิภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและเรียนรู้การปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อสนองการพัฒนาชุมชน

เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างเสริมคุณภาพของการผลิตครูให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู. 2529)

1. ช่วยให้นิสิตวิชาชีพครูเกิดความมั่นใจ มีความคุ้นเคยและทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างรวดเร็ว

2. ช่วยให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนภาคทฤษฎีทั้งด้านเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการกระทำ จึงก่อให้เกิดความเข้าใจและคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ครู

3. ช่วยให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครู รวมทั้งเสริมสร้างให้เกิดความศรัทธาในวิชาชีพ เพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

4. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งในสถานการณ์จำลองและในสถานการณ์จริง จะทำให้เกิดการพัฒนามากขึ้นจนกระทั่งเกิดความมั่นใจที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานผู้ใช้ครูโดยตรง จะทำให้นิสิตพัฒนาตนเองได้สอดคล้องกับงาน และเกิดการประสานสัมพันธ์ระหว่างงานผลิตครูและงานในหน่วยผู้ใช้ครูได้ดีขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปถึงความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการสร้างประสบการณ์วิชาชีพครูที่แท้จริงให้กับนิสิตในการทำงานด้านต่าง ๆ ในบทบาทหน้าที่ของครู ซึ่งนิสิตจะได้มีโอกาสนำความรู้และประสบการณ์ทั้งหมดที่เรียนมาตลอดระยะเวลา 4 ปีไปใช้ในสถานการณ์จริงภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพัฒนาให้นิสิตเป็นผู้มีสมรรถภาพของความเป็นครูที่ดีในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนเป็นครูที่ศักยภาพที่ดีในอนาคตด้วยเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นมีจุดประสงค์ที่สำคัญในการพัฒนานิสิตอยู่หลายประการ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

กรมการฝึกหัดครู (2529) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างให้นิสิต/นักศึกษาครูมีคุณลักษณะที่ดีของครูและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาครู ได้เรียนรู้งานในหน้าที่ครูตามหลักสูตรที่สอนให้แจ่มแจ้งกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาครูได้เรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติให้สอดคล้องกันจนสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้เหมาะสมและบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นิสิต/นักศึกษาครูมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน

ปิเรส (สุรกันต์ จินหาร. 2553; อ้างอิงจาก Pires. 1969) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากการที่องค์การยูเนสโกได้จัดให้สถาบันฝึกหัดครูภาคพื้นเอเชีย มหาวิทยาลัยแห่งฟิลิปปินส์ได้ทำการสำรวจแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกหัดครูประถมศึกษาในทวีปเอเชีย ผลการศึกษาครั้งนี้สรุปวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ 6 ประการดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความสามารถของครูฝึกสอนในการที่จะนำทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งหมดที่เรียนมาปฏิบัติ
2. เพื่อพัฒนาให้ครูฝึกสอนมีความเข้าใจที่ดีและสมบูรณ์เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก
3. เพื่อพัฒนาให้ครูฝึกสอนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดกว้างไกลและมีความคิดริเริ่มในการทำงาน

4. เพื่อพัฒนาให้ครูฝึกสอนเข้าใจบทบาทที่แท้จริงของครูเมื่อออกไปปฏิบัติงานโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ของการเป็นครูฝึกสอน

5. เพื่อพัฒนาให้ครูฝึกสอนเข้าใจถึงภาระหน้าที่ของครูที่จะต้องปฏิบัติโดยให้มีโอกาสคุ้นเคยกับสภาพที่เป็นจริง

6. เพื่อพัฒนาครูฝึกสอนในเรื่องทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อนร่วมงานและประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, วิทยาลัยครูลำปาง (ม.ป.ป.) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์ดังกล่าว ไว้ดังนี้

6.1 เพื่อให้ศึกษามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

6.2 เพื่อให้สามารถปรับตัวและร่วมปฏิบัติงานกับผู้อื่นได้

6.3 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้

6.4 เพื่อให้มีความสามารถในการพัฒนาตนในการเป็นผู้นำพัฒนางานและชุมชนซึ่งวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ ดังนี้

6.4.1 เพื่อช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนได้เป็นครูที่มีทักษะและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6.4.2 เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนสำรวจตนเองและตัดสินใจว่าเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพครูต่อไปหรือไม่

ปทีป เมธาวุฒิ (2430) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สรุปไว้ได้ 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นการทดสอบทฤษฎีในสภาพการณ์จริง เป็นการประสานกันระหว่างทฤษฎีและสภาพการณ์จริง และนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เพราะธรรมชาติในการเรียนรู้ของวัยนี้ต้องการเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นจริง

2. เป็นการสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากการจัดประสบการณ์วิชาชีพจะเป็นไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ทั้งนี้โดยกำหนดสมรรถภาพขั้นต่ำสุดแล้วเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงสมรรถภาพออกมาอย่างเหมาะสมตามความสามารถแต่ละบุคคล

3. เป็นการพัฒนาตนเองการที่นิสิตมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความเกี่ยวข้องของตนเองกับบุคคลและสังคมรอบข้างจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และแนวทางของตนเองก่อนที่จะก้าวเข้าสู่วิชาชีพนั้น

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะความเป็นครูของนิสิตในทุกๆ ด้าน ตลอดจนจนเป็นการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการปรับตัวเข้าสู่สถานการณจริงของวิชาชีพของตนเอง และรวมถึงเป็นการทดสอบทฤษฎีในสภาพการณ์จริงของนิสิต การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตไม่ใช่เป็นเพียงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเฉพาะภาคทฤษฎีในห้องเรียนและ

ภาคปฏิบัติในสนามเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการปฏิบัติงานของครูทั้งหมด เสมือนครูประจำการคนหนึ่งของโรงเรียนนั้น นิสิตจะต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนที่นิสิตฝึกปฏิบัติงานด้านการสอน การเป็นครูประจำชั้น ครูดูแลนักเรียนประจำวัน ครูกิจกรรมต่างๆ ฯลฯ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสม เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และการตระหนักต่อความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูในอนาคต

1.3 กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

หัวใจสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะเป็นส่วนการจัดการนำนิสิตไปสู่การเปลี่ยนแปลงในบทบาทหน้าที่ของครูในสถานศึกษาเพราะเป็นช่วงเวลาที่นิสิตครูได้นำความรู้ในภาคทฤษฎีที่ตนได้ศึกษามาทั้งหมดมาประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติ รวมไปถึงได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูประจำการ กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา สิ่งเหล่านี้จะหล่อหลอมให้นิสิตเกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติและความเจริญงอกงามในวิชาชีพครู (คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2551)

กรมการฝึกครู (2529) ได้เสนอแนะในการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในอดีตโดยเสนอแนะแนวคิด ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.1 กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ต้องเป็นแผนงานที่มีอยู่ในกระบวนการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องกันตลอดเวลา

1.2 กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นการบูรณาการทั้ง หลักการและการปฏิบัติงานวิชาชีพครูทุกด้าน ต้องมีการประสานงานทางด้านการบริหาร การจัดการกระบวนการเรียนการสอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

1.3 ต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบ

2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรได้รับความรู้ในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 นิสิตและนักศึกษาจะเรียนรู้ได้ดีจากการฝึกปฏิบัติ

2.2 นิสิตและนักศึกษาจะเรียนรู้งานวิชาชีพครูอย่างแท้จริงได้จากสถานการณ์จริง

2.3 นิสิตและนักศึกษาจะเรียนรู้วิชาชีพครูได้จะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง งานในหน้าที่ของครูและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับลักษณะของงานไปที่ละน้อย

2.4 นิสิตและนักศึกษาจะเรียนรู้โดยการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับจุดหมายของวิชาชีพครูซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนางานของสถานศึกษา มีใช้จากโปรแกรมการออกฝึกสอนเท่านั้น

2.5 นิสิตและนักศึกษาผ่านการศึกษาแล้ว จะถือเป็นผู้สอนที่เจนจบมิได้ แต่ควรเป็นผู้เริ่มต้นวิชาชีพครูซึ่งพร้อมจะปรับตนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในระดับชั้นที่สอน

1.4 รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การริเริ่มรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีการฝึกตามขั้นตอนนั้นได้กระทำกันอย่างจริงจังในช่วงปลายของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 โดยอธิบดีกรมการฝึกหัดครูในขณะนั้น ได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้นมาคณะหนึ่ง ซึ่งสรุปสาระสำคัญของรูปแบบแนวปฏิบัติด้านหลักการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 ดังนี้

1. ประสบการณ์วิชาชีพครูถือได้ว่าเป็นหัวใจของการฝึกหัดครูที่ผู้บริหารหลักสูตรทุกระดับและทุกสาขาวิชาจะต้องยึดเป็นหลัก มีความเข้าใจและรับรู้กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร่วมกัน
2. ประสบการณ์วิชาชีพครูมีความหมายไม่จำกัดเฉพาะการฝึกสอนเช่นที่เคยทำมาแต่ครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่จะเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูจึงอาจจัดเป็นกิจกรรมหลายรูปแบบและหลายวิธีการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้กว้างขวางและมีความเข้าใจงานของครูเท่าที่ครูผู้สอนจะพึงมี
3. การจัดควรมุ่งประสานทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติให้ควบคู่กันไป โดยให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติและหาประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
4. การจัดควรมีความต่อเนื่องเป็นระยะๆ มิใช่จัดเพียงช่วงเดียว เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ไปทีละขั้นและสามารถพัฒนาความสามารถของตนให้ดียิ่งขึ้น
5. การจัดควรมุ่งงานและความสามารถในการดำเนินงานของครูในระดับการสอนตามหลักสูตรมาให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้ เข้าใจ และฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้นจริงจัง
6. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมิได้มีแบบอย่างตายตัว แต่ควรให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตนเองและฝึกความสามารถในการปรับตัวเพื่อทำหน้าที่ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมและบังเกิดผลดี
7. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรคำนึงถึงกระบวนการที่สัมพันธ์และครอบคลุมถึงการพัฒนาคุณภาพในทุกด้าน ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ความมีคุณธรรม การพัฒนาตนเอง และชุมชนตลอดจนการดำรงรักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติ

8. การจัดระบบงานในด้านต่างๆ ต้องเอื้ออำนวยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

1.5 บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำเป็นต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์ที่สำคัญอยู่ 4 ฝ่าย ได้แก่ 1. ผู้บริหาร 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 3. อาจารย์นิเทศก์ 4. นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพครู มีบทบาทดังนี้

- 1.1 ให้ความร่วมมือกับสถาบันในการผลิตครูเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบันหรือหน่วยงานผู้ใช้ครู

1.2 ให้ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

1.3 ร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อร่วมวางแผนให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน และเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.4 จัดบุคลากรของโรงเรียนคนใดคนหนึ่งให้เป็นผู้ประสานงานกับสถาบันอาชีวศึกษา และนักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ

1.5 พิจารณาเลือกสรรอาจารย์พี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในขั้นตอนต่างๆ

1.6 พิจารณาและอนุมัติโครงการต่างๆ ที่นักศึกษาจัดทำขึ้น

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ประสานงานกับทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต

2. ร่วมประชุมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อรับทราบนโยบายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

3. จัดประชุมปฐมนิเทศนิสิต เพื่อให้ได้รู้จักโรงเรียน บุคลากร ความมุ่งหมายและนโยบาย และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ตลอดจนขอบเขตของงานที่นิสิตฝึกสอนต้องปฏิบัติ

4. พิจารณาคัดเลือกครู/อาจารย์พี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติตามองค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ที่แนบท้ายประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพ ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2549 ข้อ 2.2 (4) กล่าวคือ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีคุณลักษณะของความเป็นครู เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์เหมาะสมรวมทั้งมีความตั้งใจที่จะเป็นครู/อาจารย์พี่เลี้ยงที่ดี

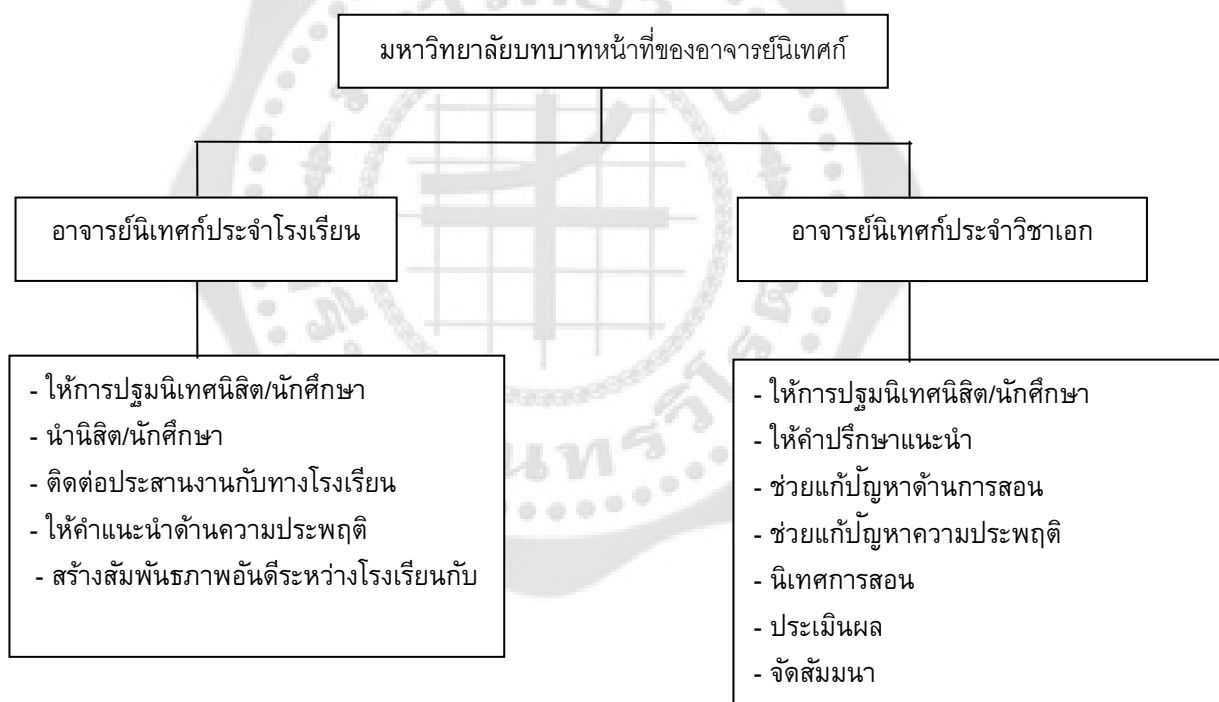
5. มอบหมายงานในหน้าที่ให้กับครู/อาจารย์พี่เลี้ยงและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนิสิตที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

6. ดูแลและจัดสวัสดิการที่จำเป็นให้แก่นิสิต

7. ประเมินหรือมอบหมายผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตทำการประเมินการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต

8. รายงานผลการผ่านเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ได้แก่ 1) สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ 2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3) สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน และ 4) การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับความเป็นครู เพื่อจัดส่งให้ทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรมการฝึกหัดครู (สุรวีร์ เพียงเพชรเลิศ. 2553; อ้างอิงจาก กรมการฝึกหัดครู. 2530) ได้แบ่งผู้นิเทศก์ออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิทยาลัยและฝ่ายโรงเรียนผู้นิเทศก์ฝ่ายวิทยาลัยประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาเอก ซึ่งมีหน้าที่แตกต่างกัน ในการจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายวิทยาลัยครูนั้น เป็นหน้าที่ของคณะวิชาและภาควิชา โดยให้สรรหาอาจารย์ผู้สอนภาคทฤษฎีในรายวิชาต่างๆ ออกไปเป็นอาจารย์นิเทศก์ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หมายถึง ครู/อาจารย์พี่เลี้ยงจะได้รับการคัดเลือกจากครูในโรงเรียนที่มีวุฒิทางครูและมีประสบการณ์ด้านการสอนในวิชาๆ นั้น ไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา โดยกำหนดให้วิทยาลัยต่างๆ เตรียมครู/อาจารย์พี่เลี้ยงโดยจัดอบรมหรือให้เรียนวิชาการนิเทศการสอนหรือวิชาที่จำเป็นเมื่อได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาต่อในวิทยาลัยครู อันจะส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ผู้นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ทั้ง 2 ฝ่ายได้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศ

ที่มา: กรมการฝึกหัดครู. (2530).

ซึ่งปัจจุบันได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ระหว่างครู/อาจารย์พี่เลี้ยงในสถานศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2. อาจารย์พี่เลี้ยง มีบทบาทดังนี้

1. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
2. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่สถาบันกำหนด
3. ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษา
4. ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
5. มอบเอกสารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาให้สถาบัน
6. ให้ข้อเสนอแนะและให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์วิชาเอก

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของครู/อาจารย์พี่เลี้ยงไว้ดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. แนะนำและให้ข้อมูลเพื่อให้นิสิตได้รู้จักบุคลากรและขอบข่ายของงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. แนะนำให้นิสิตเข้าใจถึงสภาพการเรียนของนักเรียน การปกครองชั้น ตลอดจนงานธุรการในชั้นเรียน
4. ร่วมวางแผนการสอนและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่นิสิตฝึกสอน
5. ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตล่วงหน้าก่อนการสอนจริงเพื่อให้เกิดการวางแผนที่ดีและสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน สื่อการเรียนรู้ การประเมินผลนักเรียนและแนะนำเครื่องมือในการทำวิจัยในชั้นเรียน
7. ให้คำปรึกษา แนะนำและหรือร่วมวางแผนในการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน/โครงการทางวิชาการ
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ อาทิ การศึกษานักเรียนรายกรณี เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพนักเรียน
9. สังเกตการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตเพื่อให้ข้อเสนอแนะกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม
10. ให้อิสระนิสิตในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ภายใต้คำแนะนำตามสมควร

11. ประเมินผลการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามแบบประเมินที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำหนด 2 สัปดาห์ต่อครั้ง ประเมินผลขั้นสุดท้ายและรวบรวมส่งฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เพื่อจัดส่งให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามกำหนดเวลา

12. ประเมินการสอบสอนนิสิตร่วมกับอาจารย์นิเทศก์

13. ร่วมประชุมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อรับทราบนโยบายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอย่างสม่ำเสมอ

14. ในกรณีที่พบว่านิสิตมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ขาดความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยหรือภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินการเบื้องต้น เป็นรายการดังนี้

14.1 ให้นิสิตลงบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อรับทราบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้นๆ

14.2 ชี้แจงบทลงโทษให้กับนิสิตและโรงเรียนทราบ

14.3 ตักเตือนและให้ข้อคิดแก่นิสิตโดยความร่วมมือระหว่างครู/อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษาและอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ

14.4 ทำบันทึกข้อความส่งคณะกรรมการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อพิจารณา

3. อาจารย์นิเทศก์ มีบทบาทดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อปฏิบัติงานนิเทศให้สอดคล้องสัมพันธ์กับงานในบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศก์อื่นๆ

2. ร่วมประชุมวางแผนคณะกรรมการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

3. เข้าร่วมการประชุมนิเทศ สัมมนาระหว่างฝึกและภายหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. ร่วมประสานงานกับบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งฝ่ายมหาวิทยาลัยและโรงเรียน

5. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

ในบางมหาวิทยาลัยจำแนกอาจารย์นิเทศก์เป็น 2 กลุ่ม คือ 1. อาจารย์นิเทศก์การศึกษา หรืออาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู เป็นอาจารย์ที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ 2. อาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะหรืออาจารย์นิเทศก์วิชาเอก เป็นอาจารย์ที่สังกัดภาควิชาหรือคณะที่เกี่ยวข้องกับนิสิตวิชาเอกที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกสุขศึกษา วิชาเอกภาษาไทย วิชาเอกวิทยาศาสตร์ วิชาเอกประถมศึกษา วิชาเอกแนะแนว เป็นต้น ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558) กล่าวว่าไว้ว่าการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งคือ การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ การศึกษาจากทางมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์นิเทศก์การศึกษาจะมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. นัดหมายและนำนิสิตที่ปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปรายงานตัวที่โรงเรียนก่อนการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อชี้แจงข้อมูลต่างๆ ให้แก่โรงเรียนเครือข่ายดังนี้

1.1 ให้ข้อมูลถึงภาพรวมของโรงเรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต

1.2 ทำความเข้าใจและชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาของนิสิตแก่ผู้บริหารและครู/อาจารย์พี่เลี้ยง รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนิสิตในขณะปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. ชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ในคู่มือแก่ผู้บริหารและครู/อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่ออธิบายถึงความมุ่งหมายและแผนปฏิบัติในการปฏิบัติการสอนและฝึกวิชาชีพ รวมทั้งการประเมินและการให้คะแนนนิสิต

3. ทำการนิเทศ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่นิสิตในด้านยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ การประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวางตัวและบุคลิกภาพความเป็นครูแบบเผชิญหน้าโดยอาจใช้ Social media โดยนิเทศการสอนนิสิตในชั้นเรียนแบบเต็มเวลาไม่น้อยกว่า 2 ครั้งต่อภาคเรียนต่อนิสิต 1 คน พร้อมทั้งประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยบันทึกการนิเทศและประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรูปแบบฟอร์มที่กำหนดทุกครั้งที่มีการนิเทศและส่งผลการประเมินตามระยะเวลาที่กำหนด

4. ประเมินการสอบสอนนิสิตร่วมกับครู/อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ

5. ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตล่วงหน้าก่อนการนิเทศการสอน

6. เสนอสื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้

7. ประเมินความก้าวหน้าและการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิต

8. ร่วมประชุมปฐมนิเทศ สัมมนา ก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกครั้ง

9. ประสานงานการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ของนิสิตกับผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการครู/อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ

10. สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์นิเทศก์เฉพาะ ครู/อาจารย์พี่เลี้ยงและนิสิต

4. บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะมีดังต่อไปนี้

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเฉพาะ (วิชาเอก) ที่นิสิตต้องใช้ในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. นิเทศ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่นิสิตปฏิบัติการสอนวิชาเฉพาะและฝึกประสบการณ์ในด้านเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผล

3. เสนอแนะสื่อ แหล่งเรียนรู้ และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แก่นิสิต
  4. ให้คำปรึกษาประเมินความก้าวหน้าและการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่นิสิต
  5. นิเทศการสอนของนิสิตอย่างต่อเนื่อง โดยทำการนิเทศการสอนนิสิตในชั้นเรียนแบบเต็มเวลาไม่น้อยกว่า 3 ครั้งต่อภาคเรียนต่อนิสิต 1 คน รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางตัว บุคลิกภาพและความเป็นครูร่วมด้วย
  6. ประเมินการสอบสอนนิสิตร่วมกับครู/อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษา
  7. ประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน โดยบันทึกการนิเทศและประเมินผลการปฏิบัติการสอนวิชาเฉพาะในแบบฟอร์มที่กำหนดทุกครั้งที่มีการนิเทศและส่งผลประเมินตามระยะเวลาที่กำหนด
  8. ร่วมประชุมปฐมนิเทศสัมมนาก่อน ระหว่างและหลังการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกครั้ง
  9. สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์นิเทศก์การศึกษา ครู/อาจารย์พี่เลี้ยงและนิสิตในทุกๆด้าน
5. บทบาทหน้าที่ของนิสิตได้ไว้ดังนี้
1. รับทราบนโยบาย กฎ ระเบียบ และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน
  2. ปฏิบัติเสมือนหนึ่งเป็นครูในโรงเรียนและอยู่ในระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด
  3. ช่วยจัดกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถและด้วยความเต็มใจ
  4. ส่งแผนการสอนและงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามระยะเวลาที่กำหนด
  5. จัดทำกำหนดการสอน แผนการสอนและเตรียมสื่อการสอนต่างๆ ให้สมบูรณ์เรียบร้อยตามคำแนะนำและเห็นชอบจากอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้ง
  6. แสดงน้ำใจช่วยอาจารย์พี่เลี้ยงตามโอกาสอันควร เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี เช่น การตรวจงาน การเตรียมเครื่องมือทดลอง เป็นต้น
- คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558) เมื่อมหาวิทยาลัยจัดส่งนิสิตไปยังโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วนิสิตต้องปฏิบัติดังนี้
1. พบผู้บริหารโรงเรียน แนะนำและรับการปฐมนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งในครั้งแรกที่เข้าไปรายงานตัวที่โรงเรียนต้องไปเป็นกลุ่มโดยมีอาจารย์นิเทศก์การศึกษาเป็นผู้นำนิสิตไปส่งตัว
  2. รับมอบหมายงานต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติในระหว่างการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้แก่
    - 2.1 นิสิตต้องมีเวลาปฏิบัติการสอนจริงในสาขาวิชาเอกตั้งแต่ 8 – 10 ชั่วโมง/สัปดาห์
    - 2.2 การพัฒนาบทเรียนและหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 นิสิตต้องมีเวลาเตรียมสอน ตรวจสอบและปฏิบัติงานอื่นๆ ในหน้าที่ครูในสถานศึกษาตั้งแต่ 7 – 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ (เมื่อรวมชั่วโมงปฏิบัติการสอนและงานอื่นๆ ต้องไม่เกิน 16 ชั่วโมง/สัปดาห์)

2.4 การวิเคราะห์ผู้เรียนและการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและ/หรือพัฒนาผู้เรียน

2.5 การปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพและงานบริการของโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน

2.6 การทำโครงการทางวิชาการ/โครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้ออกเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่นิสิตในการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน

2.7 การปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายโดยชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา (มีคำสั่งแต่งตั้งอย่างถูกต้อง)

3. รับการนิเทศ ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางานต่างๆ ตามคำแนะนำของผู้บริหารโรงเรียน ครู/อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษา และอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ

4. เข้าร่วมประชุมสัมมนาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดทุกครั้ง หากมีเหตุจำเป็นนิสิตจะต้องทำหนังสือขออนุมัติจากทางคณะศึกษาศาสตร์ โดยหนังสือต้องผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละภาคการศึกษาให้นิสิตนำส่งงานต่างๆ ที่ระบุในคู่มือฯตามวัน เวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

6. ศึกษาทำความเข้าใจวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมปฏิบัติของสถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

7. สร้างสัมพันธภาพอันดีกับบุคลากรของโรงเรียนกับอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อนิสิตฝึกสอนในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบันรวมทั้งกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยดี

8. หากนิสิตพบปัญหากับครู/อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษาหรืออาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะในระหว่างการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นิสิตรายงานคณะกรรมการการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อหาแนวทางแก้ไขได้ทันที โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

เพื่อให้การปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นิสิตจำเป็นต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในภาระงานด้านต่างๆ โดยสรุป

1. ด้านการสอน

1.1 เตรียมการสอน โดยจัดทำโครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นที่ต้องปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพไว้ล่วงหน้า อย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนทำการสอน

1.2 จัดส่งตารางสอนให้อาจารย์นิเทศก์การศึกษา อาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ และ ครู/อาจารย์พี่เลี้ยง ภายในสัปดาห์แรกของภาคเรียน

1.3 สังเกตการณ์สอนของครู/อาจารย์พี่เลี้ยงเป็นเวลา 2 สัปดาห์

1.4 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนในชั้นที่ทำการสอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลและหาวิธีการจัดการชั้นเรียน

1.5 อุทิศเวลาในการปฏิบัติการสอนด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลา และค้นคว้าหาความรู้อย่างเต็มที่ เพื่อเตรียมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีที่สุด

1.6 เลือกใช้นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ตามมาตรฐานของหลักสูตรและวัยของผู้เรียน

1.7 มีวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สนใจการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในชั้นเรียน การตรวจแบบฝึกหัด การบ้านและงานที่มอบหมาย นอกเหนือจากการวัดและประเมินจากแบบทดสอบ

1.8 พัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย

1.9 รับฟังความคิดเห็นและคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศการศึกษา อาจารย์นิเทศวิชาเฉพาะ และครู/อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

2. การวิจัย นิสิตต้องทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้สอนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้โดยปกติ

3. การทำโครงการ นิสิตต้องจัดทำ/ร่วมกันจัดทำโครงการทางวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านความประพฤติและการวางตัว

4.1 แต่งกายสะอาดและสุภาพ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเครื่องแต่งกายของนิสิตภาคปกติ ชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2553

4.2 ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

4.3 มีกิริยามารยาทเรียบร้อย ใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยนต่อนักเรียนและมีสัมมาคารวะต่อครู/อาจารย์/บุคลากรในสถานศึกษา

4.4 รู้จักกาลเทศะและการวางตัวต่อบุคคลในฐานะต่างๆ เช่น ครู/อาจารย์ นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ

4.5 ไม่ประพฤติหรือปฏิบัติตนไปในทางเสื่อมเสียชื่อเสียงต่อตนเอง หมู่คณะและสถาบัน

4.6 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและสถานศึกษาที่ฝึกปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา สามัคคี มีจิตอาสา ไม่ขาด ลา มาสาย โดยไม่จำเป็นถ้ามีเหตุจำเป็นให้ปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา โดยใช้ใบลาของสถานศึกษา

4.7 ต้องปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มเวลาราชการ

5. ด้านกิจกรรมอื่นๆ

5.1 ปฏิบัติหน้าที่ครู/อาจารย์ประจำชั้น/ครู/อาจารย์เวรประจำวัน ตามที่ได้รับมอบหมาย

5.2 อบรม ดูแลนักเรียนในด้านการรักษาระเบียบวินัย ความประพฤติ ความสะดวกโดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

5.3 ให้คำปรึกษาหรือแนะแนวทางให้นักเรียนทั้งในเรื่องการเรียนและชีวิตความเป็นอยู่อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

5.4 ช่วยดูแลงานอื่นๆ ของโรงเรียน เช่น การจัดทำแบบทดสอบ การคุมสอบ การคุมแถว การรับประทานอาหารของนักเรียนในโรงอาหาร การเข้าห้องประชุมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนและโรงเรียน เป็นต้น

5.5 ปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนที่นอกเหนือจากการสอนในห้องเรียน เช่น กิจกรรมชุมชน งานบริการ งานกีฬา การพานักเรียนไปทัศนศึกษาหรือกิจกรรมที่สถานศึกษามอบหมาย เป็นต้น ตามเวลา และโอกาสที่เหมาะสมโดยไม่ให้เสียงานด้านการสอน

6. ด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน

การมีสัมพันธภาพที่ดีจะช่วยให้นิสิตสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะเป็นการสร้างความร่วมมือร่วมใจด้วยความปรารถนาดีต่อกัน แสดงการยกย่องให้เกียรติและยอมรับในความสามารถของบุคลากรประจำสถานศึกษา ประกอบด้วย

6.1 สัมพันธภาพกับผู้บริหาร

6.1.1 นิสิตต้องแสดงความเคารพพบนอบผู้ใหญ่และปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและนโยบายของสถานศึกษา

6.1.2 นิสิตต้องสร้างจิตสำนึกของนักการศึกษาและใฝ่เรียนรู้ในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพตลอดจนให้ความร่วมมือในกิจกรรมของสถานศึกษา การเสนอแนวทางการช่วยเหลือบิดา มารดา ผู้ปกครองของนักเรียนและชุมชน

6.1.3 นิสิตต้องจรรยาโลงไว้ซึ่งภาพลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจของสถานศึกษาที่ได้มีโอกาสมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

6.2 สัมพันธภาพกับครู/อาจารย์พี่เลี้ยง

6.2.1 นิสิตต้องแสดงความมีคารวะต่อครู/อาจารย์พี่เลี้ยง มีมารยาทในการรับฟังข้อเสนอแนะในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

6.2.2 นิสิตควรยอมรับและ/หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการดำเนินการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดจนการประเมินผล

6.2.3 นิสิตต้องแสดงความมีน้ำใจ มีจิตอาสา เอื้ออาทรในภาระงานสอน รวมทั้งการจัดหา คำนวณแหล่งการเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

6.3 สัมพันธภาพกับนักเรียน

6.3.1 นิสิตต้องแสดงความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและประพฤติตนเป็นครูต้นแบบที่ดีของนักเรียน

6.3.2 นิสิตต้องมีความพร้อมในการสอน ได้แก่ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

6.3.3 นิสิตต้องศึกษาและเข้าใจธรรมชาติ รวมทั้งพัฒนาการของนักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน

6.3.4 นิสิตควรฝึกการสร้างความคิดเชิงบวกให้นักเรียน เช่น การสร้างแรงจูงใจในการเรียน ทั้งนี้เพื่อสร้างเจตคติทางบวกต่อการเรียนการสอน รายวิชาที่สอนและผู้สอน

6.3.5 นิสิตควรสอดแทรกเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมในบทเรียนหรือกิจกรรมที่ใช้สอนควบคู่กันไป (บูรณาการความรู้คู่ความดี) เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นักเรียน

6.4 สัมพันธภาพกับครู/อาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา

6.4.1 นิสิตต้องแสดงความมีจิตวิญญาณของครูที่ดี มีจิตใจโอบอ้อม มีจิตอาสา อ่อนน้อมถ่อมตนและมีกาลเทศะ

6.4.2 นิสิตต้องเสริมสร้างการเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีโดยให้การช่วยเหลือทุกคนด้วยพลังกายพลังใจที่เข้มแข็งและด้วยรอยยิ้มอย่างจริงใจ

6.4.3 นิสิตต้องรู้จักปรับตัวในด้านการรับรู้ อารมณ์และพฤติกรรมการอยู่ร่วมกัน เพื่อสร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดี ด้วยคุณลักษณะของการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์การศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คำแนะนำด้านวิชาการ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพและด้านการปรับตัว เพื่อให้ นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสามารถเข้าสู่วิชาชีพครูได้อย่างมั่นใจโดยเฉพาะอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้ตีมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลให้นักศึกษามีคุณภาพตามไปด้วย

2. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

บุคคลใดจะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจะต้องได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาอันเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ดังนั้นหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาใดทำการผลิตบุคลากรทางการศึกษาจะต้องยึดเป็นมาตรฐานที่สำคัญในการผลิตบุคลากรออกสู่วิชาชีพ ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (คุรุสภา. 2556: ออนไลน์)

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่า เป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสนองได้ว่าการที่มีกฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่ จะเข้ามาประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามลำดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน หรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ความสามารถ และความชำนาญ เพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือ การกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุก ๆ 5 ปี

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ยกข้อกล่าวหา
2. ตักเตือน
3. ภาคทัณฑ์

4. พักใช้ใบอนุญาตที่กำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 5 ปี

5. เพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 54)

การดำเนินงานเพื่อให้ได้สาระสำคัญของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพนั้น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ดำเนินการหลายรูปแบบตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยหลักสูตรการผลิตครู สำรวจความคิดเห็นของคณาบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ การประชุมสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การประชุมปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้ผลิต ผู้ใช้ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประชุมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาร่วมกันต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 จนถึงปีงบประมาณ 2558 เพื่อให้มาตรฐานที่กำหนดสามารถใช้เป็นหลักประกันการประกอบวิชาชีพที่ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษามีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับเป็นหลักประกันแก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้

สรุปผลการดำเนินงานดังกล่าว ได้รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. ขอบบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 76 ง ลงวันที่ 5 กันยายน 2548

2. ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

3. สาระของมาตรฐานความรู้ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพสาระความรู้ สมรรถนะ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ เพื่อจัดทำเป็นประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เมื่อกฎกระทรวงการประกอบวิชาชีพควบคุม กำหนดให้วิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพควบคุม

4. สาระของแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเพื่อจัดทำเป็นข้อบังคับคุรุสภา ซึ่งอยู่ระหว่างนำเสนอคณะกรรมการคุรุสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบสาระสำคัญเพื่อนำไปจัดทำเป็นข้อบังคับต่อไป

งานตามภารกิจของคุรุสภาที่จะต้องดำเนินการต่อจากการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามที่คุรุสภากำหนด คือ

1. งานรับรองปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษาตามหน้าที่ของคุรุสภาที่กำหนดในมาตรา 9 (7) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ซึ่งกำหนดให้คุรุสภามีหน้าที่รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพโดยสถาบันการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องผลิตผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งเป็นวิชาชีพควบคุมให้ได้ผลผลิตตรงตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพที่คุรุสภากำหนด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่จะเข้ามา

ประกอบวิชาชีพมีคุณวุฒิและประสบการณ์ตามที่กฎหมายกำหนด โดยคุรุสภาจะเข้าไปรับรองปริญญาทางการศึกษาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษา ซึ่งจะเป็นการรับรองทั้งกระบวนการของปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต เพื่อให้การรับรองถึงผู้สำเร็จการศึกษาจากปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตว่ามีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาคุศลเหล่านั้นจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ผลการดำเนินงานได้สาระต่างๆ ดังนี้

- 1.1 สาระหลักเกณฑ์การรับรองปริญญาทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี)
- 1.2 สาระหลักเกณฑ์การรับรองประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน
- 1.3 สาระหลักเกณฑ์การรับรองประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา
- 1.4 สาระหลักเกณฑ์การรับรองปริญญาโททางการสอน
- 1.5 สาระหลักเกณฑ์การรับรองปริญญาโททางการบริหารการศึกษา
- 1.6 มาตรฐานคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน
- 1.7 สาระมาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

2. งานรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ตามหน้าที่ของคุรุสภาที่กำหนดในมาตรา 9(8) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งกำหนดให้คุรุสภามีหน้าที่รับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพรวมทั้งความชำนาญในการประกอบวิชาชีพโดยผู้ที่ไม่มีความรู้ตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนดจะเข้าประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นควบคุมไม่ได้หากบุคคลเหล่านั้นต้องการจะประกอบวิชาชีพครูจะต้องเข้าสู่กระบวนการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ โดยผ่านการประเมินและคุรุสภารับรองแล้วว่ามีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นไปตามมาตรฐานเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพครูได้ ทั้งนี้ เพื่อให้วิชาชีพทางการศึกษามีมาตรฐานเดียวกันและสามารถตอบสนองสังคมได้ว่าผู้จะเข้าประกอบวิชาชีพต้องมีมาตรฐานทุกคนซึ่งวิธีการประเมินเพื่อรับรองจะดำเนินการได้ในหลายวิธี เช่น การทดสอบความรู้ การฝึกอบรม การศึกษาต่อยอดในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอนการเทียบโอนความรู้เพื่อให้การรับรองว่ามีมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูเป็นไปตามที่กำหนด ผลการดำเนินงานได้สาระดังนี้

- 2.1 สาระหลักเกณฑ์การรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
- 2.2 สาระหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูชาวต่างประเทศ

3. การรับรองความชำนาญในการประกอบวิชาชีพตามหน้าที่ของคุรุสภาที่กำหนดในมาตรา 9(8) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งกำหนดให้คุรุสภามีหน้าที่รับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ โดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูพัฒนากระบวนการทำงานเชิงกลยุทธ์ในการปฏิบัติวิชาชีพทางการศึกษาของตนให้มีคุณภาพสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญลึกซึ้งเฉพาะด้านในการปฏิบัติวิชาชีพที่รับผิดชอบซึ่งสามารถเข้ารับการประเมินเพื่อให้คุรุสภารับรองความชำนาญในการประกอบวิชาชีพได้

4. การควบคุมการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามหน้าที่ของคุรุสภาที่กำหนดในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 9 (2) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มาตรา 9 (4) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต ดำเนินการโดยยึดกรอบตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งผลการดำเนินงานได้ผลดังนี้

4.1 ร่างข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

4.2 ร่างข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการอุทธรณ์การประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ใน พ.ศ. 2548 ได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา หมวด 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพดังนี้ ดังต่อไปนี้ (คุรุสภา. 2548: ออนไลน์)

ก. มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. การวัดและประเมินผลทางการศึกษา
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน
7. การวิจัยทางการศึกษา
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. ความเป็นครู

ข. มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ทั้งนี้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะยังได้มีการกำหนดคุณลักษณะของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนไว้ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ดังนี้

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกทักษะ ประกอบด้วย

1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การจัดกระบวนการเรียนรู้
4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้
5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
7. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
8. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
9. การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้
10. การสัมมนาทางการศึกษา

สมรรถนะ ได้แก่

1. สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ
2. สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน
3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
4. สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

ภายหลังใน พ.ศ. 2556 ได้มีประกาศจากคุรุสภาเป็น ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยกำหนดให้ใช้ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้(คุรุสภา. 2556: ออนไลน์)

ก. มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นครู
2. ปรัชญาการศึกษา
3. ภาษาและวัฒนธรรม
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. หลักสูตร
6. การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
10. การประกันคุณภาพการศึกษา
11. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

ข. มาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สรุปได้ว่าการผลิตบัณฑิตทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาจะต้องยึดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เป็นหลักสำคัญ เพื่อให้บัณฑิตทางการศึกษาที่จะประกอบวิชาชีพครูในอนาคตมีมาตรฐานวิชาชีพตรงตามที่คุรุสภาได้กำหนดไว้ ซึ่งสาขาวิชาพลศึกษาก็เช่นเดียวกันที่จำเป็นต้องยึด ข้อบังคับของคุรุสภาดังกล่าวในการผลิตบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยจึงยึดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เป็นแนวคิดหลักในการนำมาสู่สมรรถนะในการฝึกประสพการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้

3. แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ

ศาสตราจารย์เดวิด ซี แมคเคลแลนด์ (David C. McClelland) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ โดยพัฒนาแบบทดสอบทางบุคลิกภาพเพื่อศึกษาว่า บุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีทัศนคติและนิสัยอย่างไรและได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ช่วยแก้ปัญหาการคัดเลือกบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้แก่ ปัญหากระบวนการคัดเลือกที่เน้นการวัดความถนัดที่ทำให้คนผิวดำและชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ไม่ได้รับการคัดเลือกและปัญหาผลการทดสอบความถนัดที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานน้อยมาก (ซึ่งแสดงว่าผลการทดสอบไม่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้) อีกทั้งยังได้เก็บข้อมูลของกลุ่มที่มีผลงานโดดเด่นและผู้ที่ไม่ได้มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ ซึ่งพบว่าสมรรถนะเกี่ยวกับความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การทดสอบด้วยแบบทดสอบความถนัด นอกจากนี้บทความเรื่อง Testing for Competence Rather than for Intelligence ของ Mc-Clelland ที่ตีพิมพ์ในปี 1973 ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางและเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งนอกเหนือไปจากการวัดเชาวน์ปัญญา และใช้กันต่อๆ มาจนถึงทุกวันนี้ แนวคิดเรื่องสมรรถนะมักมีการอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ซึ่งอธิบายว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้

และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาวะลักษณะภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก

ความหมายของสมรรถนะ

คำว่า สมรรถนะ (Competency) มีความหมายตามพจนานุกรมว่า ความสามารถ หรือ สมรรถภาพหรือสมรรถนะในภาษาอังกฤษมีคำที่มีความหมายคล้ายกันอยู่หลายคำ ได้แก่ Capability, Ability, Proficiency, Expertise, Skill, Fitness, Aptitude โดยสำนักงาน ก.พ. ใช้ภาษาไทยว่า “สมรรถนะ” แต่ในบางองค์กรใช้คำว่า “ความสามารถ”

สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ ดังนั้น บางครั้งเมื่อพูดถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ซึ่งตามทัศนะของแมคเคลแลนด (สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. 2547; อ้างอิงจาก Mc-Clelland. 1973) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจหรือความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ สมรรถนะตามนัยดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึง ความรู้หรือทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลที่ต้องมีเพื่อให้สามารถที่จะทำงานที่สูงกว่าหรือซับซ้อนกว่าได้ เช่น สมรรถนะในการพูด และการเขียน เป็นต้น

2. สมรรถนะที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (Differentiating Competencies) หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่าคนทั่วไปจึงทำให้เกิดผลสำเร็จที่แตกต่างกัน

กู๊ด (Good. 1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความคิดรวบยอด และเจตคติที่ต้องมีในการปฏิบัติงานทุกประเภท เป็นความสามารถอย่างหนึ่งในการนำเอาหลักการแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งเทคนิคในสาขาวิชาต่างๆ มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงเพื่อทำงานและแก้ปัญหาให้ได้ผลอย่างสูงสุด

แมคเคลแลนด (สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. 2547; อ้างอิงจาก Mc-Clelland. 1973) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจหรือความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ

สก๊อต แพร์รี่ (Scott Parry. 1997) ได้กำหนดนิยามสมรรถนะคือ องค์ประกอบ (Cluster) ของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitudes) ของปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงานของบุคคลนั้นๆ เป็นบทบาทหรือความรับผิดชอบซึ่งสัมพันธ์กับผลงานและสามารถวัดค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

อัจริยา วัชรวิวัฒน์ (2544) กล่าวว่าไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถที่ประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่บุคคลพึงมีในการที่จะปฏิบัติหรือจัดทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด และสามารถแสดงออกมาให้เห็นได้ในรูปของพฤติกรรมทางความรู้ ความคิด เจตคติ และการกระทำที่ดี

วิเชียร อินทรสมพันธ์ (2546) กล่าวว่าไว้ว่า สมรรถภาพ หมายถึง สภาวะของบุคคลที่แสดงออก ถึงความสามารถซึ่งประกอบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะที่พึงมี สามารถปฏิบัติได้ด้วยดี มีความเหมาะสมต่อสิ่งที่ปฏิบัติ มีความเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นได้ และเป็นการแสดงออกอย่างมีคุณภาพ ของการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถพัฒนาบุคคลให้เกิดสมรรถภาพได้ในรูปของพฤติกรรมทางด้าน ความรู้ เจตคติ และการกระทำต่อสิ่งนั้น

อาจกล่าวได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ดีของบุคคลอัน ซึ่ง จะประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitudes) และทักษะ (Skill) อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ บ่งบอกการมีสมรรถนะที่ดีของบุคคลในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สำหรับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูก็เช่นกันสมรรถนะจะเป็นส่วนแสดงออกถึงศักยภาพของนิสิตแต่ละบุคคลในการนำความรู้ ภาควิชาปฏิบัติและบูรณาการประสบการณ์ที่ได้ศึกษามาสู่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

องค์ประกอบของสมรรถนะ

นักวิชาการทางการศึกษาได้มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

หลักตามแนวคิดของแมคเคลแลนด์ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. 2547; อ้างอิงจาก Mc-Clelland. 1973) มี 5 ส่วนคือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถ ปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็น เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่ น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคล แสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

กาเย่นและเมตสเคอร์ (วิเชียร อินทรสมพันธ์. 2546; อ้างอิงจาก Gange; & Medsker. 1996) ได้จำแนกสมรรถภาพทางการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ ของบุคคล ออกเป็น 5 ประเภทได้แก่

1. ความสามารถทางการบรรยายข้อมูล (Verbal Information) เป็นความสามารถในการบรรยายความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับ ด้วยการบอก ประกาศ อธิบาย พรรณาเป็นการบอกได้ถึงข้อมูลนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการแสดงข้อมูลที่ได้รับออกมาโดยตรง ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงหรือประยุกต์ข้อมูลนั้น

2. ทักษะเชาว์ปัญญา (Intellectual Skills) เป็นการผลิตความรู้ โดยการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยใช้สัญลักษณ์ เป็นการรู้วิธีการหรือรู้จักการปฏิบัติกรว่าทำอย่างไร ซึ่งสามารถจำแนกทักษะทางเชาว์ปัญญานี้ออกเป็น

2.1 การจำแนกแยกแยะ (Discrimination) เป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะตาม ลักษณะที่ปรากฏอยู่

2.2 มโนทัศน์ (Concept) เป็นการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่โดยใช้การวิจารณ์ตามคุณลักษณะเดียวกัน

2.3 กฎระเบียบทั่วไป (Rules) เป็นการจำแนกและจัดหมวดหมู่โดยความสัมพันธ์ระหว่างตั้งแต่ 2 มโนทัศน์ ที่มีคุณลักษณะเดียวกัน

2.4 ข้อบังคับระดับสูง (Higher Order Rules) เป็นความสามารถในการจัดรวมระหว่างกฎระเบียบ เพื่อแก้ปัญหาหรือแสดงออกถึงงานต่าง ๆ

3. ทักษะการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ (Motor Skill) เป็นสมรรถภาพที่ต้องการเคลื่อนไหวจากการปฏิบัติด้วยความแม่นยำ ความราบเรียบ และมีจังหวะเวลาที่ดี ซึ่งจะรวมไปถึงการทำงานให้มีการประสานระหว่างตาและมือ การทรงตัว และกิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างกว้างขวาง เช่น การเล่นเทนนิสหรือการขับรถ เป็นต้น

4. เจตคติ (Attitude) ซึ่งมีองค์ประกอบคือ ความรู้ ความเชื่อ (Cognitive/Belief) อารมณ์ (Emotional) และพฤติกรรม (Behavioral/Action) โดยปกติเจตคติเป็นส่วนที่เน้นเฉพาะภาวะภายในเท่านั้น แต่ในที่นี้จะหมายถึงส่วนประกอบที่เป็นพฤติกรรมหรือแนวโน้มเอียงของเจตคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรม สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง

5. ยุทธศาสตร์ทางความรู้ (Cognitive Strategies) เป็นสมรรถภาพที่ทำให้บุคคลสามารถเป็นสมรรถภาพที่ต้องการและมีความจำเป็นมากกว่าสมรรถภาพอื่น เพราะสามารถใช้ให้เกิดสมรรถภาพอื่นได้ ยุทธศาสตร์ทางความรู้นี้สะท้อนและช่วยให้การสมรรถภาพการเรียนรู้และทำให้เกิดการเรียนรู้ในระดับการควบคุมด้านปฏิบัติการ ทั้งแบบธรรมดาและซับซ้อน

ฮิลล์ และ โจนส์ (อรูมา รุ่งเรืองวณิชกุล. 2556; อ้างอิงจาก Hall; & Jones. 1976) ได้มีแนวทางในการวิเคราะห์สมรรถนะที่พิจารณาจากสารระบบของสมรรถนะ ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 ด้าน คือ

1. สมรรถนะด้านความรู้ (Cognitive Competencies) เป็นความรู้เฉพาะอย่างความเข้าใจความสามารถทางสติปัญญา รวมทั้งทักษะที่แสดงออกมา เช่น สมรรถนะด้านความรู้เชิงทฤษฎีหลักวิชาการ เป็นต้น

2. สมรรถนะด้านจิตพิสัย (Affective Competencies) เป็นความสามารถของบุคคลที่ยึดมั่นในคุณค่าต่างๆ จะเกี่ยวข้องกับความสนใจ จิตสำนึก ค่านิยม

3. สมรรถนะด้านการปฏิบัติ (Performance Competencies) สมรรถภาพด้านนี้จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออก ทักษะการปฏิบัติทางกายภาพด้านต่างๆ ส่วนใหญ่จะมีสมรรถนะ ด้านความรู้ เป็นพื้นฐาน ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีเป็นพื้นฐานสำคัญในการแสดงออกถึงทักษะสมรรถนะและสมรรถนะย่อยต่างๆ เช่น ความสามารถในการรู้จักตั้งคำถามในการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น

4. สมรรถนะด้านผลผลิต (Product Competencies) เป็นความสามารถในการนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ได้ สมรรถนะด้านนี้มักเป็นคุณสมบัติของวิชาชีพที่มุ่งความสำเร็จในวิชาชีพจากการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้

5. สมรรถนะด้านประสบการณ์ที่มีความหมาย (Expressive Competencies) เป็นความสามารถที่เกิดประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อไปในภายหน้า ถึงแม้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดจากประสบการณ์ที่มีความหมายนี้ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ทันทีก็ตาม

สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถภาพประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

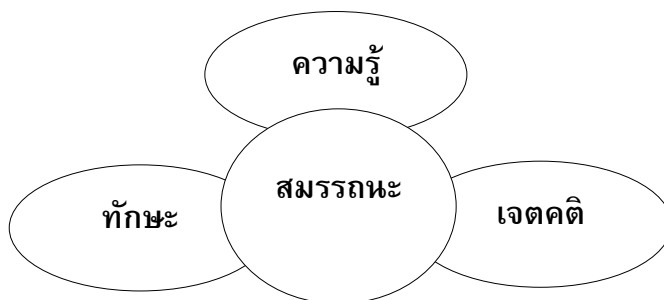
1. ทักษะ หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้และฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ
2. ความรู้ หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล
3. ความรู้สึกต่อตนเอง หมายถึง เจตคติ ค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น
4. คุณลักษณะ หมายถึง บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น
5. แรงจูงใจ หมายถึง แรงจูงใจหรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมายดังนั้นสมรรถภาพจึงเป็นสิ่งที่ประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะและเจตคติ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. สมรรถภาพขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความรู้หรือทักษะพื้นฐานที่บุคคลจำเป็นต้องมีในการทำงาน ซึ่งสมรรถภาพพื้นฐานเหล่านี้ ไม่ทำให้บุคคลมีผลงานที่แตกต่างจากบุคคลอื่นๆ หรือไม่สามารถทำให้บุคคลมีผลงานแตกต่างจากบุคคลอื่น

2. สมรรถภาพที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานสูงกว่ามาตรฐานหรือดีกว่าบุคคลทั่วไป ซึ่งสมรรถภาพในกลุ่มนี้จะมุ่งเน้นการใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอื่นๆ (รวมถึง ค่านิยม แรงจูงใจและเจตคติ) เพื่อช่วยให้เกิดผลสำเร็จที่ดีที่สุดในการทำงาน

จันทิมา แสงเลิศอุทัย (2550) ได้สรุปว่า ความรู้ ทักษะและเจตคติเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งนั้น ไม่ใช่สมรรถภาพ แต่เป็นส่วนประกอบที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพ ดังภาพประกอบ 2 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและเจตคติ

ที่มา: จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2550).

ความสำคัญของสมรรถนะ

ในโลกของการแข่งขันทางธุรกิจมีการวิจัยพบว่า การพัฒนาคน คู่แข่งจะสามารถตามทัน ต้องใช้เวลา 7 ปี ในขณะที่เทคโนโลยีใช้เวลาเพียง 1 ปีก็ตามทัน เพราะข้อหาได้ ดังนั้นสมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและองค์กรการดังนี้

1. ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและต้องพัฒนาในเรื่องใดซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น
3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่ข้าราชการ บุคลากร
4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้ว จะต้องใช้สมรรถนะตัวไหนบ้าง
5. ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานขายเพิ่มขึ้นสูงกว่าเป้าที่กำหนดทั้งๆที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก แต่ถ้ามีการวัดสมรรถนะแล้ว จะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของเขาเอง
6. ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้นๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์

การกำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

การจะเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งในการกำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติจะต้องพิจารณาตามความเหมาะสม สวอนซ์เบิร์ก (อัจริยา วัชรวิวัฒน์. 2544; อ้างอิงจาก Swansburg. 1995) มีวิธีการกำหนดสมรรถนะต่างๆ ไว้ดังนี้

1. การกำหนดสมรรถนะโดยการประเมินความต้องการ (Needs Assessment) โดยการศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้ และนโยบายต่างๆ ถึงความต้องการที่จะให้มีการจัดเตรียมบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้ มีความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างไร

2. การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการจำแนกเนื้อหาและเป้าหมายของงานให้อยู่ในรูปของงานที่ต้องปฏิบัติหรือต้องเรียนรู้และแจกย่อยในรายละเอียดของแต่ละงานให้เป็นระดับย่อยมากที่สุด การวิเคราะห์งานจะช่วยให้ในการกำหนดงานที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้ปฏิบัติได้ในรายละเอียด

3. การวิเคราะห์กิจกรรมของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ โดยการเก็บข้อมูลจากกิจกรรมการปฏิบัติในงานประจำจากการสังเกตโดยใช้ในรายละเอียด

4. การกำหนดสมรรถนะ โดยการวิเคราะห์สมรรถนะอย่างเป็นระบบ (Systemic Competencies Analysis) หมายถึงเทคนิคการกำหนดสมรรถนะหรือเป้าหมายที่พัฒนามาจากระบบการวิเคราะห์ปกติ ด้วยการจำแนกเนื้อหาของงานออกเป็นหน่วยย่อยที่เป็นรูปแบบชัดเจน

5. การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgement) การใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มในการตัดสินใจแจกแจงพฤติกรรมของนักปฏิบัติการวิชาชีพว่าผู้มีสมรรถนะในวิชาชีพนั้น ต้องมีความรู้เรื่องใดบ้าง มีทักษะที่ต้องการและต้องมีเจตคติทางวิชาชีพอะไรบ้าง

6. การศึกษาสภาพความเป็นจริงในสังคม เศรษฐกิจ การเมือง

7. การศึกษาสมรรถนะ โดยการวิเคราะห์ตามหลักการทฤษฎีและตำรา

สมรรถนะนิสัยดีที่พึงประสงค์วิชาชีพ

ตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาในข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่า เป็นบริการที่มีคุณภาพนั้น โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 11 มาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นครู
2. ปรัชญาการศึกษา
3. ภาษาและวัฒนธรรม
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. หลักสูตร
6. การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
10. การประกันคุณภาพการศึกษา
11. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาดังกล่าวทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทางการศึกษามีความคาดหวังในสมรรถนะของบัณฑิตทางการศึกษาตลอดจนนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมาก ทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะที่นิสิตจะต้องแสดงศักยภาพของตนเองออกมาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เห็นได้จากในอดีตกรมการฝึกหัดครู (2530) ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตครูที่มีคุณภาพด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ได้มาซึ่งบัณฑิตที่มีสมรรถภาพ 3 ประการ คือ

1. สมรรถนะด้านความรู้ คือ ความสามารถของนิสิตและนักศึกษาครูทางด้านความรู้ในเรื่องต่างๆ ประกอบด้วย เนื้อหาวิชาที่จะนำไปใช้ในการสอนโดยตรง ความรู้ในวิชาชีพครูที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานหน้าที่ครู และความรู้อื่นๆ ที่จะนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. สมรรถนะด้านเทคนิควิธี คือ ความสามารถของนิสิตและนักศึกษาครูในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่างๆ เช่น งานสอน งานกิจกรรมนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาคน และงานพัฒนาสังคม เป็นต้น

3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะ คือความสามารถของนิสิตและนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นครูที่ดี เช่น มีความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจในอาชีพครู มีค่านิยมที่พึงประสงค์ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณ มีจิตสำนึกในการพัฒนาสังคมและจิตใจเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น

สครีเวน (Scriven. 1994) ได้กำหนดความรู้ ความสามารถ และหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชา คือ ต้องมีความสามารถเฉพาะในเนื้อหาวิชาและความเข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตร

2. มีความสามารถในการสอน คือ ต้องมีทักษะในการสื่อสาร มีความสามารถในการจัดการในด้านกระบวนการสอน การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนและมีความสามารถในการจัดการเมื่อมีภาวะฉุกเฉินเกิดขึ้น และมีทักษะในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาการสอน เช่น มีการวางแผน การเรียนตลอดภาคการศึกษาเลือกใช้สื่อการเรียนที่เหมาะสมจากแหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ตามสภาพท้องถิ่นและต้องมีการประเมินการสอนของตนเอง สื่อการเรียนที่ใช้และแผนการเรียนที่ได้วางแผนไว้

3. ความสามารถในการประเมิน คือ ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลนักเรียน มีความสามารถในการสร้างแบบทดสอบและการบริหารการสอน มีความรู้ในการให้คะแนนทั้งในส่วนที่เป็นกระบวนการและผลงานที่เสร็จสิ้นแล้ว มีการเก็บคะแนนสะสมและรายงานผลการเรียนของนักเรียนต่อนักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียนและบุคคลอื่นๆ ที่ต้องการผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

4. ด้านวิชาชีพได้แก่ ครูต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีการพัฒนาวิชาชีพครู ต้องให้บริการในด้านวิชาการ เช่น แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูด้วยกัน ช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่ครูที่เพิ่งบรรจุใหม่ ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของตน มีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนในรูปแบบใหม่ๆ และรู้จักหน้าที่ของตนเองต่อโรงเรียนและต่อชุมชน

5. หน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนหรือชุมชน เช่น งานในโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์กับชุมชน งานอาคารสถานที่ งานอนามัยนักเรียน งานสหกรณ์ งานโครงการอาหารกลางวัน เป็นต้น

และซิมเฟอร์ (สุชาติสี บัญญาพิทักษ์. 2545; อ้างอิงจาก Zimpher. 1989) ได้กล่าวถึง สมรรถนะและการประเมินในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพว่ามี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านเทคนิคการสอน (Technical Competence) เป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญในยุทธวิธีต่างๆ ทางการสอน เป็นความรู้เชิงประจักษ์จากการสอนที่มีประสิทธิผลในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. สมรรถนะด้านการแก้ปัญหา (Clinical Competence) เป็นความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และการแสวงหาความรู้ในชั้นเรียนสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้จากการดำเนินการสอนด้วยการเป็น นักแก้ปัญหาของครู การกระทำดังกล่าวมาจากมุมมองการปฏิบัติ

3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครู (Personal Competence) อันหมายรวมถึงความสามารถในการพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงความเป็นครู การสอนและการรับรู้ตนเองในฐานะครู ตระหนักในเอกลักษณ์ ระบบคุณค่า ความสามารถตนเองในการเผชิญปัญหาต่างๆ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มสัมพันธ์

นอกจากนี้สถาบันการฝึกหัดครูรัฐแคลิฟอร์เนีย (กนิษฐา เชาว์วิทันกุล. 2553; อ้างอิงจาก The California Commission on Teacher Credentialing and the California Department of Education. 2009) ได้เสนอถึงสมรรถนะครูที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ

1. สร้างความสนใจในการเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน
2. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และบรรยากาศของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เข้าใจถึงการจัดเนื้อหาสาระวิชาสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน
4. วางแผนการเรียนการสอนและออกแบบการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์สำหรับนักเรียนทุกคน
5. ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน
6. พัฒนาตนเองเสมือนครูมืออาชีพ

ส่วนมุมมองของสมรรถนะของนิสิตฝึกประสบการณ์ครูในต่างประเทศจะมีลักษณะใกล้เคียงกันโจนส์ และ จอสส์ (Jones; & Joss. 1995) กล่าวว่า การนิยามสมรรถนะทางวิชาชีพ ต้องขึ้นอยู่กับความหมายของวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งจะมีวิธีการนิยามที่แตกต่างกันหลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับธรรมชาติของการทำงานในวิชาชีพที่แตกต่างกันทางบริบทต่างๆ และมุมมองด้านสมรรถนะของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา เฉลิมลาภ ทองอาจ (2558: ออนไลน์) ได้นำเสนอร่างสมรรถนะสำคัญสำหรับนิสิตและนักศึกษาครู ที่จะออกไปปฏิบัติงานครูในสถานศึกษา ซึ่งสามารถประมวลสมรรถนะที่สำคัญมาได้หลายสมรรถนะ ดังนี้

1. เจตคติที่ดีและความศรัทธาต่อวิชาชีพครู (Positive Attitude and Faith in Teacher Professional) ภาระงานของครูมิได้มีแต่การจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังมีภาระงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก การที่นิสิตส่วนหนึ่งออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยที่มิได้ทราบหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานครูในด้านอื่นๆ มาก่อน อาจทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดภาวะตกใจอย่างรุนแรง (Shock) และอาจเห็นว่างานครูเป็นงานที่หนัก ส่งผลให้ไม่ประสงค์ที่จะประกอบวิชาชีพนี้ในอนาคตได้ ดังนั้นจึงต้องมีแนวทางให้นิสิตนักศึกษาเข้าไปสัมผัสงานครูในส่วนอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน ตั้งแต่ระยะเนิ่นๆ ของการเรียนด้วย เพื่อให้เห็นภาพรวมการทำงานทุกด้าน สำหรับเป็นข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง นอกจากนี้ ยังจะต้องแสวงหาแนวทางเพื่อสร้างศรัทธาต่อวิชาชีพครู ให้เป็นสิ่งที่นิสิตนักศึกษามุ่งมาดปรารถนา และเห็นว่าอาชีพที่ตนเองกำลังจะก้าวเข้าไปนั้นเป็นสิ่งที่มีความค้ำยั้ง

2. คุณธรรม จริยธรรม จรรยา มารยาท (Morality and Integrity) สังคมไทยให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่าง (Role Model) ของครู แม้ว่าค่านิยมนี้จะคลี่คลายลงมา เพื่อให้ครูมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติตนมากยิ่งขึ้น แต่ครูยังคงต้องเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม และมีจริยธรรมพื้นฐานในการปฏิบัติตน รวมถึงเป็นผู้มีมารยาทดี ประพฤติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ

3. ความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออก (Communication/Expression Skills) คำว่าสื่อสารหมายถึงรวมถึงการสื่อความในทุกรูปแบบและสื่อความในหลายวัตถุประสงค์ด้วยกันครูควรจะมีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิด อารมณ์และความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์ การแสดงออกนี้สามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การเขียน การเล่า การสนทนา การวาดภาพ การทำแผนผัง การแต่งเพลง การแต่งคำประพันธ์ การแต่งเรื่องราว รวมถึงการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายบางประการ

4. ความสามารถในการปรับตัวและการมีความยืดหยุ่น (Adaptation Skills and Flexible) กรอบหรือวินัยนำมาซึ่งความรู้สึกอึดอัด ก่อให้เกิดความไม่สบายกายและไม่สบายใจ การพัฒนาครูจึงไม่ควรทำภายใต้กรอบเช่นนั้น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Skills) การสร้าง “ชั้นเรียนนอกชั้นเรียน” หรือชั้นเรียนเสมือนที่ผู้เรียนสามารถสนทนากับผู้สอน ศึกษาหาความรู้ นำเสนอความคิดเห็นของตนในรูปแบบต่าง ๆ หรือใช้โปรแกรมนำเสนอสำเร็จรูป และสะท้อนผลการเรียนของตนเองและผู้อื่นได้เป็นสมรรถนะหลักที่ครูในศตวรรษที่ 21 ควรจะมีปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีหลายรูปแบบ ทั้งสื่อที่ใช้ทั้งในการศึกษาค้นคว้า

6. ความสามารถในการจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Management Skills) ด้วยสภาพของงานครูที่ต้องเกี่ยวข้องกับศาสตร์และทักษะหลายประเภท ทั้งศาสตร์ด้านจิตวิทยา ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผล ฯลฯ และทักษะการสังเกตผู้เรียน การจัดการชั้นเรียน การสื่อสารและการโน้มน้าว การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ฯลฯ เหล่านี้เมื่อมารวมอยู่ภายในครูเพียงคนเดียว จึงจำเป็นที่ต้องเป็นผู้ที่เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์และทักษะเหล่านี้ เพื่อนำไปใช้อย่างเหมาะสม

7. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) หมายถึงการที่กลุ่มมีความตระหนัก หรือมีจิตวิญญาณร่วมที่จะพัฒนาสิ่งที่กลุ่มทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น หลักการสำคัญที่จะพัฒนาวิชาครูให้สามารถทำงานเป็นทีมได้คือ การพัฒนาเรื่องการยอมรับและเคารพ (Respect) ในเพื่อนร่วมกันรู้จักที่จะเปิดใจ (Open Minded) ไม่อายที่จะร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing) ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพยายามที่จะสังเคราะห์ (Synthesis) แนวทางใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานครูและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

8. ความสามารถในการเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน (Kalayanamitra Skills) แนวคิดการเป็นพี่เลี้ยงแบบกัลยาณมิตร รู้จักการให้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา มีความอดทน รู้จักรับฟังและสามารถอธิบายสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่าย

9. ความสามารถในการทำวิจัย (Research Skills) งานครูเป็นงานของการพัฒนาคนและพัฒนางาน ซึ่งทั้งคนและงานต่างก็เกิดปัญหาต่างๆ เป็นระยะ นิสิตนักศึกษาครูจะต้องมีความสามารถในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของการเรียนการสอน เพื่อทำความเข้าใจสภาพปัญหาต่างๆ หรือเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้แก้ปัญหาลักษณะใดอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน

10. ความสามารถในการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพ (Application Skills) สภาพปัญหาประการหนึ่งที่พบหลังจากที่นิสิตนักศึกษาครูสำเร็จการศึกษาแล้วไปประกอบอาชีพคือ นิสิตนักศึกษาครูไม่สามารถนำความรู้ แนวคิด หลักการและทฤษฎีต่างๆ ที่ได้เรียนไประหว่างฝึกหัดครูมาใช้ในการจัดการเรียนสอนหรือการปฏิบัติงานในชั้นเรียนจริง นิสิตนักศึกษาครูจึงขาดทักษะ การนำความรู้ไปใช้ ปัญหานี้ถือเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะจะทำให้ นิสิตนักศึกษาครูไม่สามารถสร้างสมดุลระหว่างเนื้อหาการเรียนการสอนได้ผลที่ตามมาก็คือ นิสิตนักศึกษาครูก็จะสอนโดยมุ่งเน้นแต่เนื้อหา มิได้คำนึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน กลายเป็นการสอน “หนังสือ” แต่ไม่ได้สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการเรียน (Learn How to Learn) จากปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาทักษะการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งสามารถกระทำได้ด้วยการจัดการเรียนการสอนนิสิตนักศึกษาครูที่เชื่อมโยงกับบริบทของชั้นเรียน

มุมมองสมรรถนะของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยรวมมีความใกล้เคียงกันจุดที่สำคัญ คือ ด้านความรู้ ด้านเทคนิคการสอนและการประเมินผลผู้เรียน ด้านการทำวิจัย ด้านคุณลักษณะความเป็นครู และอาจมีการจำแนกสมรรถนะอื่นๆ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยรอบ สำหรับนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา จะมีคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องทางด้านวิชาชีพครู ดังนี้ (Bucher. 1972)

1. มีเทคนิคการสอน
2. มีบุคลิกลักษณะดี
3. มีศีลธรรมสูง
4. มีความสามารถทางด้านกีฬา
5. ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดีและช่วยเหลือผู้อื่น

ส่วนสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาพลศึกษานั้น ทางคณะพลศึกษา (2556: ออนไลน์) กล่าวไว้ว่า การฝึกปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา โดยจัดให้นิสิตฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยบูรณาการเนื้อหาความรู้ด้านวิชาเอกและวิชาชีพครูสู่การปฏิบัติการสอนและฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพและคุณธรรมจริยธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภาเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา โดยการบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน การวิจัยทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานบริการของโรงเรียน การศึกษาและบริการชุมชน งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเน้นการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพทั้งนี้นิสิตต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในแต่ละภาคเรียนนั้นนิสิตต้องเข้าร่วมประชุมเทตก่อนการฝึกปฏิบัติการสอน สัมมนาในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่กิ่งภาคเรียน (ระหว่างการฝึกปฏิบัติการสอน) และสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองของสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ในสถาบันอื่นด้วยเช่น สถาบันการพลศึกษา (2556: ออนไลน์) กล่าวไว้ว่า การจัดให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นเวลา 240 ชั่วโมง (2 ภาคการศึกษา) ก่อนส่งไปฝึกปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปี ภายใต้การนิเทศร่วมระหว่างสถาบันการพลศึกษากับสถานศึกษา โดยเน้นการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ได้แก่ 1) ปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน 2) การวิจัยในชั้นเรียน 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) งานบริการของโรงเรียน 6) งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้สมรรถนะต่างๆ นั้นเป็นสิ่งแสดงถึงคุณลักษณะที่จำเป็นของครูพลศึกษาในสถานศึกษา สำออง พวงบุตร (ทวีศักดิ์ สุขสวัสดิ์. 2537; อ้างอิงจาก สำออง พวงบุตร. 2525) ได้สรุปลักษณะของครูพลศึกษาที่ดีไว้ดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ครูพลศึกษาต้องมีความรู้ในเรื่องวิชาพลศึกษาตามหลักสูตร โดยละเอียด รวมทั้งส่วนประกอบอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตร การวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา การทำความเข้าใจกับแผนการสอนและการสื่อการเรียนต่างๆ อย่างแตกฉาน

2. ความสามารถในการสอน ครูพลศึกษาต้องศึกษาจุดประสงค์ของการสอนในแต่ละรายวิชาและสามารถสอนให้ตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด

3. บุคลิกลักษณะ ครูพลศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียนเพราะนักเรียนมีโอกาสใกล้ชิดมากกว่าผู้สอนวิชาอื่น ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูพลศึกษาจะต้องแสดงบุคลิกภาพให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียน เช่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี มีความมานะพยายาม สุขุมรอบคอบ สุขภาพสมบูรณ์ สุภาพอ่อนโยน ร่าเริงแจ่มใส พูดชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นที่ถูกต้องที่ควร

4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาที่ดีต้องเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือกับผู้เรียนในการประกอบกิจกรรมทางด้านพลศึกษา โดยไม่แสดงความรังเกียจหรือหลีกเลี่ยง ต้องแสดงความสนใจต่อการที่นักเรียนจะขอความช่วยเหลือ

5. มีคุณธรรมและความประพฤติที่ดี เช่น รับผิดชอบในหน้าที่การงานไม่เสเพล มีระเบียบ ตรงต่อเวลา เสียสละ รับผิดชอบต่อการกระทำของตน ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสียในเรืองการพนันและเรื่องชู้สาว

6. มีความเป็นพลเมืองที่ดี ในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ยึดมั่นในระบบการปกครองอันมีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ส่งเสริมความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รู้จักหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวม

สาโรช เลี่ยมสกุล (2547) ได้กำหนดคุณลักษณะที่ดีของครูพลศึกษาไว้ 5 ประการด้วยเช่นกัน ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาการและการสอน
2. คุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ
3. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ
4. คุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์
5. คุณลักษณะทางด้านบริการวิชาการแก่สังคม

ศิริวรรณ สุขดีและณรงค์ คำจันทร์ (2554) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา พบว่ามี 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านการสอน
3. ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
5. ด้านความสามารถทางการกีฬา

จากหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สามารถวิเคราะห์สมรรถนะที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปการวิเคราะห์สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง				
	มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์ วิชาชีพ ผู้ประกอบ วิชาชีพครู (คุรุสภา. 2546)	มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์ วิชาชีพ ผู้ประกอบ วิชาชีพครู (คุรุสภา. 2556)	หลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา (ปรับปรุง พ.ศ. 2556) สถาบันการ พลศึกษา	หลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา (ปรับปรุง พ.ศ. 2556) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	สครีเวน (Scriven. 1994)
1. หลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
2. การจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓
3. การวัดและประเมินผล การศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
4. การจัดการชั้นเรียน	✓	✓	✓	✓	✓
5. การวิจัยในชั้นเรียน	✓	✓	✓	✓	
6. การประกันคุณภาพ การศึกษา		✓			
7. คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓

จากตาราง 1 สมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภาเป็นสำคัญ และประกอบกันกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และบทบาทหน้าที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จึงสรุปได้ว่าสมรรถนะของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งจะประกอบด้วยสมรรถนะทั้งหมด 7 ด้านดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นสมรรถนะที่สำคัญของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งสมรรถนะในด้านนี้นิสิตจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์รายวิชาสู่การจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาได้ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์นวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก

2. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา เป็นสมรรถนะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรไปสู่การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชีวิตของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย การประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร

3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นสมรรถนะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตามสภาพความเป็นจริงได้อย่างเหมาะสมและรวมถึงการนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

4. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นสมรรถนะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งการบริหารจัดการชั้นเรียนมีปัจจัยหลายสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาวะการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเวลาในชั้นเรียน การสื่อสารกับผู้เรียน การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมการควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน การจัดการสื่อและอุปกรณ์กีฬาต่างๆ เป็นต้น

5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน เป็นสมรรถนะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ อันเกิดจากพฤติกรรมที่ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ได้ และอาจรวมถึงการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ

6. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสมรรถนะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องมีความรู้ความสามารถเนื่องจากเป็นสมรรถนะใหม่ที่ได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งปัจจุบันการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นการประเมินระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยจะครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทั้งหมด ดังนั้นจึงเป็นสมรรถนะใหม่สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ต้องให้ความสำคัญ

7. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นสมรรถนะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาที่ต้องแสดงออกอย่างชัดเจนในด้านคุณงานความดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูพลศึกษาและถือเป็นค่านิยมต่าง ๆ ที่ปฏิบัติในวิชาชีพครู อันประกอบด้วย การมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ ตลอดจนความดีงามที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม

การวัดสมรรถนะ

การวัดและประเมินสมรรถนะ แบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 3 กลุ่ม คือ

1. การทดสอบการปฏิบัติงาน (Tests of Performance) เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้รับการทดสอบทำงานบางอย่าง เช่น การเขียนอธิบายคำตอบ การเลือกตอบข้อที่ถูกที่สุด หรือการคิดว่าถ้ารูปทรงเรขาคณิตที่แสดงบนจอหมุนไปแล้วจะเป็นรูปใด แบบทดสอบประเภทนี้ออกแบบมาเพื่อวัดความสามารถของบุคคล (Can Do) ภายใต้เงื่อนไขของการทดสอบ ตัวอย่างของแบบทดสอบประเภทนี้ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถทางสมองโดยทั่วไป (General Mental Ability) แบบทดสอบที่วัดความสามารถเฉพาะ เช่น ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Ability) หรือความเข้าใจด้านเครื่องยนต์กลไกและแบบทดสอบที่วัดทักษะหรือความสามารถทางด้านร่างกาย เป็นต้น

2. การสังเกตพฤติกรรม (Behavior Observations) เป็นแบบทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบในบางสถานการณ์ แบบทดสอบประเภทนี้ต่างจากประเภทแรกตรงที่ผู้เข้ารับการทดสอบไม่ต้องพยายามทำงานอะไรบางอย่างที่ออกแบบมาเป็นอย่างดีแล้ว แต่จะวัดจากการสังเกตและประเมินพฤติกรรมในบางสถานการณ์ เช่น การสังเกตพฤติกรรมการเข้าสังคม พฤติกรรมการทำงาน การสัมภาษณ์ก็อาจจัดอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย

3. การรายงานตนเอง (Self Reports) เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบรายงานเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถาม แบบสำรวจความคิดเห็นต่างๆ การตอบคำถามประเภทนี้อาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ตอบก็ได้ การทดสอบบางอย่าง เช่น การสัมภาษณ์อาจเป็นการผสมกันระหว่างการสังเกตพฤติกรรมและการรายงานตนเองเพราะการถามคำถามในการสัมภาษณ์อาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิดและทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ และในขณะที่ผู้สัมภาษณ์ก็สังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยในขณะเดียวกัน เนื่องจากสมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ดังนั้น การวัดหรือประเมินที่สอดคล้องที่สุด คือ การสังเกตพฤติกรรม ในการสังเกตพฤติกรรมนั้นมีสมมุติฐาน 2 ประการที่จะทำให้การสังเกตพฤติกรรมมีความถูกต้อง

3. แนวคิด หลักการหลักสูตรการฝึกอบรม

พื้นฐานที่สำคัญของการจัดการศึกษา คือ หลักสูตร ซึ่งหลักสูตรเป็นเสมือนแม่แบบกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการศึกษาอย่างมีระบบกลไกและมาตรฐานเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีบุคลากรทางการศึกษาต่างๆ เช่น ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ นักวิชาการทางการศึกษา เป็นต้น จะเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่ขั้นของการดำเนินการนั่นเอง

3.1 ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

ทาบ (Taba. 1962) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย จุดประสงค์และจุดมุ่งหมายเฉพาะ การจัดเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

สูนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง 1. รายวิชาต่าง ๆ ทั้งหมดที่ จัดสอนในโรงเรียน วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย 2. รายวิชาหนึ่ง ๆ ที่จัดสอนในโรงเรียนวิทยาลัยหรือ มหาวิทยาลัย

ประสาธ เนืองเฉลิม (2553) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารและแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมหรือ ประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน และกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนที่กำหนด โดยผู้พัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น ๆ

มนตรี วงษ์สะพาน (2554) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารและแนวทางใน การจัดการเรียนรู้ อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมหรือ ประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน และกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนที่กำหนด โดยผู้พัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น

หลักสูตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาระดับประเทศเป็น เครื่องมือที่ทำให้ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของประเทศมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสำคัญของ หลักสูตรมีดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2543)

1. เป็นแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติให้บรรลุตามความมุ่งหมายและ นโยบาย
2. เป็นหลักและแนวทางในการวางแผนวิชาการ การจัดและการบริหารการศึกษา การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร การจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรมการเรียนการสอน งบประมาณ อาคารสถานที่
3. เป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้ เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น
4. ระบบหลักสูตรจะกำหนด ความมุ่งหมาย ขอบข่ายเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม การ เรียนการสอน แหล่งทรัพยากร และการประเมินผลสำหรับการจัดการศึกษาของครูและผู้บริหาร
5. เป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับ แนวโน้มการพัฒนาทางสังคม

3.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

การออกแบบหลักสูตรเป็นการวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ สุธาสิณี บุญญาพิทักษ์ (2545) กล่าวว่า การนำเสนอสาระสำคัญหรือองค์ประกอบ ต่างๆ มาร่วมกันอย่างเป็นระบบสอดคล้องเหมาะสม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์

สำหรับนำไปใช้ โดยจัดเป็นรายละเอียดเอกสารหลักสูตรที่มีโครงสร้างและองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วน แนวคิดองค์ประกอบหลักสูตรจากนักพัฒนาหลักสูตรหลายๆ ท่านได้มีการจำแนกที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรจากนักพัฒนาหลักสูตรได้ดังต่อไปนี้

ทาบา (Taba. 1962) จำแนกองค์ประกอบของหลักสูตร แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. การประเมินผล

เคอร์และเคเน็ท (Kerr; & Keneth. 1976) จำแนกองค์ประกอบของหลักสูตร แบ่งเป็น 4 ส่วน

ได้แก่

1. จุดประสงค์ของหลักสูตร
2. เนื้อหาสาระ
3. ประสบการณ์การเรียนรู้
4. การประเมินผล

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ได้จำแนกองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. จุดประสงค์
2. เนื้อหาวิชา
3. วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีการประเมินผล

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) จำแนกองค์ประกอบของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. จุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. การประเมินผล

ประสาท เนืองเฉลิม (2553) กล่าวถึงหลักสูตรว่าประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. เนื้อหาสาระ
3. การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน
4. กระบวนการประเมินผลการเรียนรู้

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่าหลักสูตรจะประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ดังตาราง 2

ตาราง 2 สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของหลักสูตร	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง				
	Taba	Kerr; & Keneth.	วิชัย วงษ์ใหญ่	สุนีย์ ภูพันธ์	ประสาท เนิื่องเฉลิม
1. จุดประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓
2. เนื้อหาสาระ	✓	✓	✓	✓	✓
3. กิจกรรม	✓	✓	✓	✓	✓
4. การประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓

ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ครั้งนี้ ใช้องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตร 4 ด้าน เพื่อจัดเป็นองค์ประกอบของหลักสูตรการฝึกอบรมดังนี้

1. จุดประสงค์ เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือการกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางของหลักสูตรว่าผู้รับการอบรมจะมีคุณลักษณะเป็นเช่นใดภายหลังจากเข้าหลักสูตรการฝึกอบรม ซึ่งจุดประสงค์ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมอีกด้วย

2. เนื้อหาสาระ เป็นส่วนของรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ได้วางเอาไว้ การคัดเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์จึงมีความสำคัญจะต้องจัดเรียงเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับระยะเวลาและเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม

3. กิจกรรม เป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้นจากเนื้อหาสาระคือ วิธีการต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีให้กับผู้รับการอบรมได้เรียนรู้ตามความสามารถ ซึ่งกิจกรรมนี้จะต้องตอบสนองต่อจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร

4. การประเมินผล เป็นวิธีการที่ทำให้ทราบผลสำเร็จที่เกิดขึ้นของหลักสูตรว่าบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยจะมีเกณฑ์เป็นตัวเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการวัดด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพ

ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร

ทาบ (Taba. 1962) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่ต้องจัดลำดับความคิดให้เป็นขั้นตอนให้เป็นระเบียบ ซึ่งต้องพิจารณาทั้งลำดับในการวางแผนงานและวิธีการเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไป ทาบได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรเป็น 8 ขั้นตอน คือ

1. การวินิจฉัยความต้องการ (Diagnosis of Needs) สืบหาความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการสร้างหลักสูตรได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน

2. กำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of Objectives) กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจน และเข้าใจตรงกัน ตามที่สังคมและผู้เรียนต้องการ

3. การเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) เลือกเนื้อหาสาระที่ต้องการนำมาสอนให้ตรงกับความต้องการจำเป็นของสังคม

4. จัดเนื้อหาสาระ (Organization of Content) จัดระเบียบ จัดลำดับแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 3 ตามระดับความยากง่ายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน

5. เลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์

6. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) จัดระเบียบ จัดลำดับแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์ต่าง ๆ ในอันที่จะช่วยผู้เรียนให้มีทัศนคติและเจตคติที่ดี การเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าการประยุกต์หลักในการเรียนรู้ ในการเลือกประสบการณ์จะรวมถึงความคิดเกี่ยวกับขั้นตอนของมโนภาพที่จะได้รับ และขั้นตอนของข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติและความรู้สึก การวางแผนสำหรับประสบการณ์ในการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรทำอย่างไร ครูจึงจะรู้จักแปลงเนื้อหาที่จะต้องสอนไปสู่ประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมและจะวางโครงการเพื่อประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไร จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเรียนและเกิดแรงจูงใจขึ้น

7. การกำหนดเรื่องที่จะต้องประเมินผลและวิธีการในการประเมินผล (Determination of Evaluate) การตัดสินใจว่ามีเนื้อหาสาระและประสบการณ์อะไรที่จะต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร มีอะไรที่จะช่วยในการประเมินผลได้บ้าง

8. การตรวจสอบเพื่อดูความสมดุลและลำดับขั้นตอน (Checking of Balancing and Ordering) เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพื่อความสมดุลในด้านชนิดของการเรียนรู้และการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (วิเชียร อินทรสมพันธ์. 2546; อ้างอิงจาก Saylor; & Alexander. 1974) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบ (System Approach) ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยสามารถที่จะปรับปรุงเป็นลำดับขั้นของกระบวนการ ซึ่งรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดนี้ มีดังต่อไปนี้

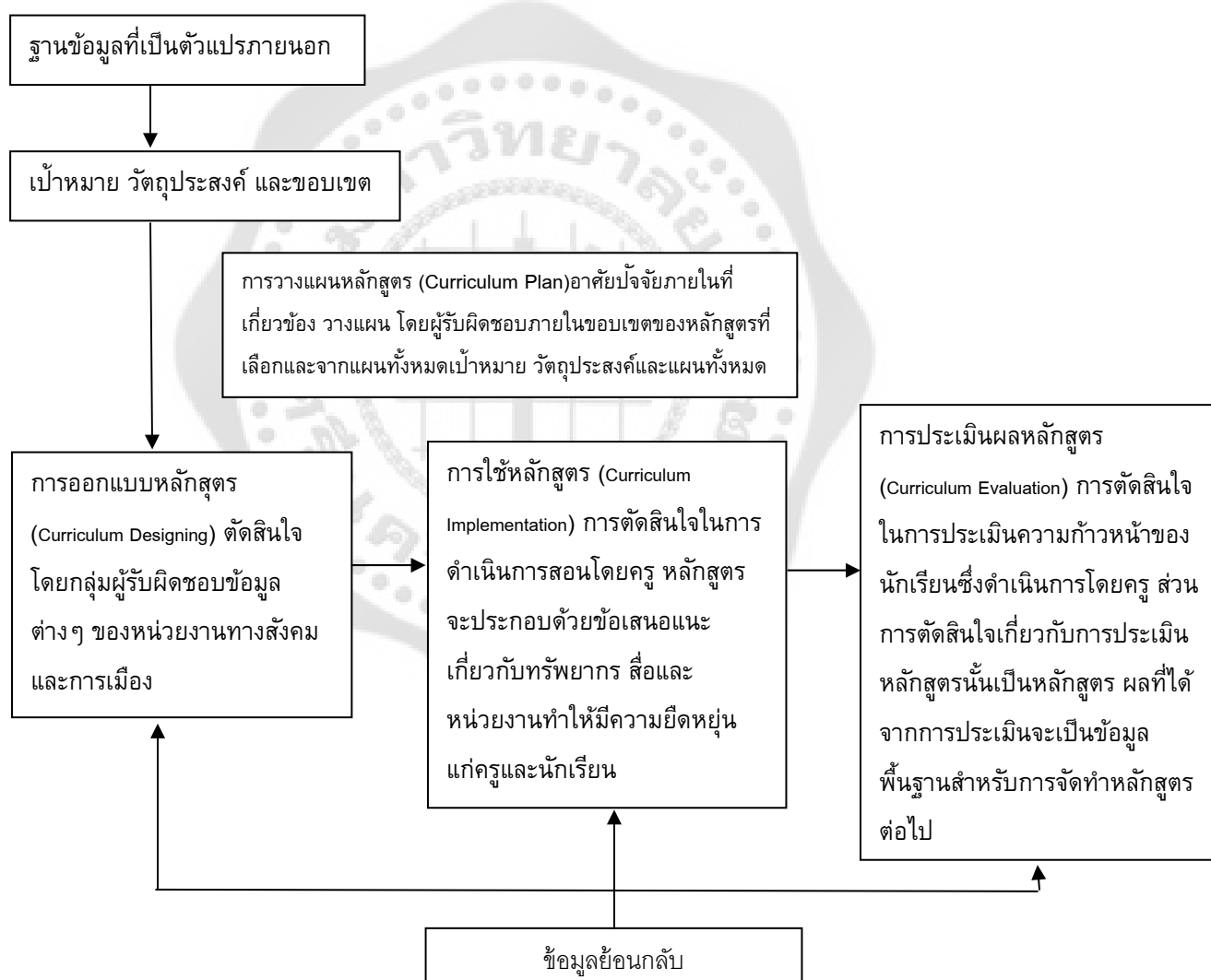
1. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และขอบเขต (Goals, Objectives and Domains) ซึ่งมีเป้าหมาย 4 ประการคือ ประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาการของบุคคล ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้และความชำนาญเฉพาะด้าน

2. การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Designing) โดยอาศัยข้อมูลจากส่วนแรกการนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) โดยผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนหลักสูตรในส่วนของ การเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้สามารถเลือกวิธีสอนที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนได้

3. การใช้หลักสูตร (Curriculum Implementation) เป็นการนำหลักสูตรที่ได้ออกแบบไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยการตัดสินใจของครูผู้สอน เพื่อศึกษาการนำไปปฏิบัติจริงของหลักสูตรที่สร้างไว้

4. การประเมินผลหลักสูตร (Curriculum Evaluation) โดยมีจุดเน้น 2 ประการ คือ การประเมินผลรวมของการใช้หลักสูตรทั้งโรงเรียน ในแต่ละส่วนการเรียนการสอนและการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

จุดเด่นของเซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์เสนอไว้ นั้น อยู่ที่การให้อิสระต่อการตัดสินใจในเรื่องรูปแบบการสอนที่จะใช้ตามที่ควรจะเป็น การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบนี้จึงมีความยืดหยุ่น ให้โอกาสครูได้มีอิสระในการจัดการเรื่องรูปแบบการสอน เอกสารวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์; และ อเล็กซานเดอร์

ที่มา: เซเลอร์; และอเล็กซานเดอร์ (วิเชียร อินทรสมพันธ์. 2546; อ้างอิงจาก Saylor; & Alexander. 1974)

สุณีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร เป็นการจัดเนื้อหาที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขให้ได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์
4. การประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นการตรวจคุณภาพของหลักสูตร
5. การปรับปรุงหลักสูตรหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นการนำผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ประสาธ เนืองเฉลิม (2553) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง แบ่งออกเป็นขั้นตอนใหญ่ 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการข้อมูลที่สำคัญ คือ ความจำเป็นและความต้องการของสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษาประเภทและระดับนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดทำและวางแผนการใช้หลักสูตร จากการประมวลความรู้โดยใช้ข้อมูลจากขั้นที่แล้ว ซึ่งจะช่วยในการกำหนดหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของเนื้อหาวิชา รวมทั้งลักษณะของการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตรระหว่างที่กำลังใช้หลักสูตรและการใช้หลักสูตรยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา การประเมินผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการใช้ให้สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลของการใช้หลักสูตร การประเมินผลรวบยอดจะจัดทำขึ้นเมื่อหลักสูตรใช้ไปครบถ้วนตามกำหนดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลว่าหลักสูตรก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตรงตามเป้าประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ควรแก้ไขจุดหมายของหลักสูตรอย่างไร หรือควรหาทางปรับปรุงกระบวนการใช้หลักสูตรหรือไม่

มนตรี วงษ์สะพาน (2554) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเตรียมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน

2. การจัดทำร่างหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานมาจัดทำ (ร่าง) หลักสูตร โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย (ร่าง) หลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตร ประเมินเอกสารหลักสูตรและศึกษานำร่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) หลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ทดลองใช้หลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริงสถานศึกษา

4. ประเมินและปรับปรุงหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ มาปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร สรุปได้ว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ด้าน คือ การศึกษาหาความต้องการจำเป็น การจัดทำร่างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร ดังตาราง 3

ตาราง 3 สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของหลักสูตร	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง				
	Taba	Saylor & Alexander	สุนีย์ ภูพันธ์	ประสาท เนื่องเฉลิม	มนตรี วงษ์สะพาน
1. การศึกษาหาความต้องการจำเป็น	✓	✓	✓	✓	✓
2. การจัดทำร่างหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
3. การทดลองใช้หลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
4. การประเมินผลหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓

จากแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวทำให้เห็นภาพรวมของขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยจึงขอสรุปแนวคิดในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การศึกษาหาความต้องการจำเป็น จากการสำรวจความต้องการและความจำเป็นของผู้รับการอบรมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์นำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน การกำหนดประเด็นและจุดมุ่งหมายของการสร้างหลักสูตรได้ตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมต่อไป

2. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาความต้องการจำเป็นมาจัดทำ (ร่าง) หลักสูตร โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรม และการประเมินผล พร้อมด้วยเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ แล้วมาหาคุณภาพของ (ร่าง) หลักสูตรซึ่งจะประกอบด้วย 1. หลักการของหลักสูตร 2. จุดมุ่งหมาย 3. เนื้อหาสาระ 4. วิธีการฝึกอบรม 5. สื่อ และ 6. การวัดประเมินผล และเอกสารประกอบหลักสูตร การศึกษานำร่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) หลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. การทดลองใช้และประเมินหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นแล้วไปทดลองใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริง พร้อมกับการประเมินผลระหว่างทดลองใช้ในกระบวนการต่างๆ ที่เกิดขึ้น แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การหาประสิทธิภาพของหลักสูตร

การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเป็นกระบวนการของการประเมินหลักสูตรภายหลังจากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ เพื่อให้ทราบผลของประสิทธิภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ซึ่งวิธีการหาประสิทธิภาพนี้สามารถนำไปใช้ในการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม ชุดฝึกการสอน ชุดฝึกกิจกรรม และหลักสูตร วาโร เฟ็งส์วัตต์ (2546) เสนอเกณฑ์ประกันประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตพอใจว่า ถ้าหากนวัตกรรมมีประสิทธิภาพถึงระดับที่กำหนดแล้ว ก็มีคุณค่านำไปใช้ได้และมีคุณค่าแก่การลงทุนผลิตออกมากากาหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรม (ผลลัพธ์)

1. ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior หรือ E_1) คือประเมินผลต่อเนื่องประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยๆ พฤติกรรมนี้เรียกว่า “ กระบวนการ ” (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งได้แก่ งานที่ได้รับมอบหมายและกิจกรรมอื่นที่ผู้อื่นได้กำหนดไว้

2. การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior หรือ E_2) คือประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน (Products) โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน

การกำหนดค่าการหาประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งการที่กำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 มีค่าเท่าใดนั้น ผู้ที่สอนเป็นผู้พิจารณาโดยเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งค่าไว้เป็น 70/70, 80/80 และ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น ซึ่งเมื่อผลิตนวัตกรรมเสร็จแล้ว จะต้องนำนวัตกรรมไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. 1:1 (หรือแบบเดี่ยว) คือการทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเก่ง โดยทดลองกับเด็กอ่อนก่อน ทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง แล้วจึงนำไปทดลองกับเด็กเก่ง จะทำการทดสอบประสิทธิภาพด้วยการทดลองกับผู้เรียนครั้งละ 1 คน โดยทดลอง 3 ครั้ง กับเด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

2. 1:10 (หรือแบบกลุ่ม) คือทดลองกับผู้เรียน 6 – 10 คน คละผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง ซึ่งในแต่ละครั้งคะแนนจะเพิ่มขึ้นเกือบเท่าเกณฑ์ หรือห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือค่า E_1/E_2 ประมาณ 70/70 จะทำการทดสอบประสิทธิภาพกับผู้เรียน 6 - 10 คน (คละผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น

3. 1:100 (หรือภาคสนาม) คือทดลองกับผู้เรียน 40 – 100 คนคละผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง ซึ่งในครั้งนั้นผลที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อทดสอบนวัตกรรมแล้ว ให้เทียบกับค่า เพื่อดูว่าเรายอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งการยอมรับประสิทธิภาพของนวัตกรรมมี 3 ระดับ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อนวัตกรรมของประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกิน 2.5%
2. เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมเท่ากับหรือสูงกว่าที่ตั้งไว้มี ค่าไม่เกิน 2.5%
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกิน 2.5 %

จะทำการทดสอบประสิทธิภาพกับผู้เรียนทั้งชั้น 30-40 คน คำนวณหาค่าประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หลังการทดลองคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงแก้ไข ผลลัพธ์ที่ได้ควรจะใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต่ำกว่าเกณฑ์ได้ไม่เกิน 2.5%

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545) ได้กล่าวถึง การทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ดังต่อไปนี้

1. ความจำเป็นของการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน 3 ลักษณะ คือ

1.1 สำหรับหน่วยงานผลิตชุดกิจกรรม เป็นการประกันคุณภาพของชุดกิจกรรมว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่ทดสอบประสิทธิภาพและผลิติดอกมาใช้ประโยชน์ได้ไม่ดีก็ต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงาน และเงินทอง

1.2 สำหรับผู้ใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง ดังนั้น ก่อนการนำชุดกิจกรรมไปใช้ ครูควรมั่นใจว่าชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ ในการช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.3 สำหรับผู้ผลิตชุดกิจกรรม การทดสอบหาประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาที่บรรจุในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมและง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิต มีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงงาน เวลา และเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

2. การกำหนดเกณฑ์หาประสิทธิภาพ หมายถึง การกำหนดระดับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การกำหนดเกณฑ์จะประเมินจากพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ

2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง เป็นการประเมินจากพฤติกรรมย่อยๆ หลายพฤติกรรมเรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบ กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมรายบุคคล และกิจกรรมอื่นๆ ตามที่ผู้สอนกำหนด ควรต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้เกินร้อยละ 5 เช่น ถ้ากำหนดไว้ 90/90 ก็ควรได้ไม่ต่ำกว่า 85.5/85.5

บุญชม ศรีสะอาด (2537) จำแนกวิธีการหาประสิทธิภาพ 2 วิธีด้วยกันคือ

1. การหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู โดยจะใช้แบบประเมินผลให้ ผู้เชี่ยวชาญหรือครูพิจารณาทั้งด้านคุณภาพ เนื้อหาสาระ และเทคนิคการจัดทำสื่ออื่นๆ แบบประเมินอาจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หรือเป็นแบบเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย สรุปผลเป็นความถี่ แล้วอาจทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่ด้วยค่าไค-สแควร์

2. การหาประสิทธิภาพโดยผู้เรียน มีลักษณะเช่นเดียวกันกับการหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู แต่เน้นการรับรู้คุณค่าที่ได้จากการเรียนเป็นสำคัญ ประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่มีความเที่ยงตรงที่จะพิสูจน์คุณภาพ และคุณค่าของสื่อการสอนนั้นๆ โดยจะวัดว่าผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้อะไรขึ้นบ้าง เป็นการวัดเฉพาะผลที่เป็นจุดประสงค์ของการสอนโดยใช้ ชุดกิจกรรมนั้นอาจจำแนกได้เป็น 2 วิธี คือ

2.1 กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ เช่น เกณฑ์ 80/80 หรือ 90/90

2.2 ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า แต่จะพิจารณาการเปรียบเทียบผลการสอบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่หรือเปรียบเทียบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมนั้นสูงกว่า หรือเท่ากับสื่อหรือเทคนิคการสอนอย่างอื่นหรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบ ค่าที (t - test)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น เมื่อกำหนดเกณฑ์แล้วนำไปทดลองจริง อาจได้ผลไม่ตรงตามเกณฑ์แต่ไม่ควร

การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฝึกอบรมกับผลสัมฤทธิ์ (E_1/E_2) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80/80 โดยคำนวณคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างฝึกอบรมและคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรม

3.3 ความหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่งๆ ให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะความชำนาญ และเจตคติ โดยการจัดการศึกษาให้แก่คนกลุ่มหนึ่ง แต่การจัดการศึกษานี้ทำขึ้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งทำที่ที่แสดงถึงความพอใจในการทำงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าการฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มคุณภาพการทำงานของบุคลากรหรือเตรียมการให้บุคลากรพร้อมที่จะทำงานในหน้าที่นั่นเอง

ซิลเบอร์แมน (Silberman. 1998) กล่าวว่าไว้ว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการที่จะช่วยให้เกิดการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงานนั้นถูกจำกัดทางด้านความรู้หรือทักษะทำให้เกิดความรู้สึกที่ต้องการเสริมสร้าง เชื่อมต่อช่องว่างของการปฏิบัติงานที่เกิดจากการขาดความรู้หรือทักษะดังกล่าว

โกลด์สไตน์ (Goldstein. 1993) กล่าวว่าไว้ว่าการอบรมเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ยูวดี ฤาชา (2536) กล่าวว่าไว้ว่า การฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ได้รับการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะและพัฒนาเจตคติ ความรู้สึกผิดชอบ การมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติงาน ในเรื่องเฉพาะหรือได้กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

วิเชียร อินทรสมพันธ์ (2546) กล่าวว่าไว้ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลอื่นมีความรู้และทักษะเฉพาะเรื่อง มีความคาดหวังตามหลักสูตรไม่กว้างขวางเหมือนการจัดการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาที่มุ่งให้บุคคลได้พัฒนาการเรียนรู้ เจตคติ และทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะของบุคคลให้มีความรู้ เจตคติ และทักษะในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นการลดช่องว่างของการปฏิบัติงานที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะที่ดีในการปฏิบัติงาน

3.2 ความสำคัญและความจำเป็นในการฝึกอบรม

องค์กรรัฐบาลหรือองค์กรธุรกิจเอกชนต่างมีความพยายามที่จะบริหารและดำเนินงานในหน่วยงานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารบุคคล คือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญ ต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและทันเหตุการณ์เสมอ เพราะองค์กรต้องดำเนินการภายใต้สิ่งแวดล้อม สภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจในประเทศและในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การพัฒนากำลังคนด้วยการพัฒนาเชิงปริมาณและคุณภาพของบุคลากร จัดกิจกรรมวิเคราะห์ทักษะ ความรู้ พฤติกรรมและเจตคติของพนักงานแต่ละงานและจัดการฝึกอบรมแต่ละบุคคลตามงานเพื่อปรับปรุงให้การทำงานมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญยิ่ง ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนรับผิดชอบองค์กรดังกล่าวต้องมีความสามารถในการกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร โดยต้องสำรวจหาข้อมูลให้ทราบว่าเมื่อใดมีความจำเป็นต้องอบรมบุคลากรกลุ่มใด ในเรื่องอะไรและควรใช้วิธีใด ซึ่งความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรอาจจะมาจากปัจจัยภายในหรือภายนอกองค์กรหรือหน่วยงาน ความจำเป็นในการฝึกอบรมนั้นอาจจะเป็นการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานในอดีต จัดฝึกอบรมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องปรับปรุงบุคลากรด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมหรือเป็นการป้องกันปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น จัดฝึกอบรมบุคลากรที่เข้าทำงานใหม่ให้มีความรู้ ทักษะเจตคติที่มีความจำเป็นในการทำงานในหน่วยงานก่อนเริ่มปฏิบัติงานหรือพยายามพัฒนาศักยภาพของบุคคลสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต เช่น การเตรียมบุคลากรในการรับตำแหน่งสูงขึ้นในแต่ละระดับ การวิเคราะห์ความจำเป็น (Need Analysis) ในการฝึกอบรมสามารถกระทำได้ โดยการสังเกต การสำรวจ การสัมภาษณ์บุคลากรเกี่ยวกับสภาพปัญหาหรือความต้องการในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ โดยอาจพิจารณาเกี่ยวกับระบบการปฏิบัติงานรวมถึงผลลัพธ์ เช่น คุณภาพของผลผลิต คุณภาพการบริหาร มาตรฐานของผลงาน เป็นต้น เมื่อทราบความจำเป็นที่ต้องแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนาแล้ว ต้องพิจารณาต่อไปว่ามีทางเลือกใดบ้างที่สามารถสนองความจำเป็นเหล่านั้น และความจำเป็นใดบ้างที่จะต้องใช้วิธีการฝึกอบรมแล้วจึงเตรียมการฝึกอบรมว่า

ต้องการหวังผลในทิศทางไหน เพื่ออะไร และเมื่อไร (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2538) การประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในองค์กร ดังที่

โกวิทย์ กังสนันท์ (2534) สรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมมีผลดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้ชัดเจน
2. ช่วยวิเคราะห์และแยกประเภท และชี้ให้เห็นว่าปัญหาใดสามารถแก้ไขด้วยการฝึกอบรมปัญหาใดควรแก้ไขด้วยวิธีการอื่น
3. ช่วยให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการฝึกอบรม ตั้งแต่รูปแบบ โครงสร้างและแผนงานฝึกอบรม

4. ช่วยลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียระยะยาวของหน่วยงานในอนาคต เนื่องจากการพัฒนาความพร้อมของบุคลากรเป็นการป้องกันปัญหา

5. เป็นแนวทางในการประเมินผลการฝึกอบรมในองค์กรหรือหน่วยงาน

การศึกษาความต้องการจำเป็นจากการสำรวจความต้องการจำเป็นของผู้รับการอบรมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำมาใช้เป็นแนวทางในการหาหนทางพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถตรงกับส่วนที่ขาดหายไปและต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นำข้อมูลที่ได้มาสู่การวางแผน การกำหนดประเด็น จุดมุ่งหมาย วิธีการในการฝึกอบรม งบประมาณ และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการดังกล่าว

3.3 ประโยชน์ของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมมีประโยชน์และก่อให้เกิดผลดีดังต่อไปนี้

1. การฝึกอบรมทำให้ระบบงานดีขึ้น ในการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยราชการองค์กรการบริษัท ถ้าจัดให้มีการฝึกอบรมผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ได้เข้าใจถึงการบริหาร การควบคุม การติดต่อประสานงานแล้ว ระบบการทำงานจะเกิดประสิทธิภาพ ความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ดีขึ้น การทำงานมีระบบมากขึ้น ถ้าเป็นฝ่ายปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ หากผ่านการฝึกอบรมแล้ว การรับ-ส่ง จัดเก็บและทำลายเอกสารจะมีระบบสามารถค้นหา ตรวจสอบได้ง่าย เป็นต้น

2. การฝึกอบรมทำให้ประหยัด เพราะงานธุรกิจ ถ้าได้จัดให้มีการอบรมพนักงานให้รู้วิธีการทำงานแล้ว การทำงานของพนักงานจะใช้เวลาน้อยลง บางงานสามารถลดขั้นตอนการทำงานลงได้ ซึ่งมีผลต่อการลดค่าใช้จ่ายในการลงทุน ช่วยลดความสูญเสีย ความสิ้นเปลืองทั้งในด้านวัสดุและเวลาการทำงาน

3. การฝึกอบรมช่วยให้ย่นระยะเวลาเรียนรู้งาน ในกรณีที่รับพนักงานใหม่หรือเปลี่ยนหน้าที่การงาน หากปล่อยให้เรียนรู้งานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานแล้ว จะต้องใช้เวลามาก และอาจเกิดความเสียหายต่องาน การฝึกอบรมสามารถทำให้พนักงานปฏิบัติงานนั้นได้ทันที หลังจากการฝึกอบรม

4. การฝึกอบรมช่วยให้แบ่งเบาภาระของผู้บริหาร เพราะผู้ผ่านการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ไม่ต้องเสียเวลากับการให้คำแนะนำและแก้ปัญหาจากการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดหรือป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทำงานผู้บริหารจะได้มีเวลาสำหรับการคิดเพื่อการพัฒนางานในด้านอื่น ๆ

5. การฝึกอบรมเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา หากหน่วยงานใดไม่ตระหนักและสนใจจัดอบรมบุคลากรแล้ว สภาพการทำงานจะเกิดความจำเจ ความเฉื่อยชา ในที่สุดประสิทธิภาพในการทำงานจะต่ำมีผลกระทบต่อผลผลิต การฝึกอบรมก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเพื่อการพัฒนาวิธีทำงานและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ รวมทั้งช่วยให้บุคลากรมีความรู้เท่าทันวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

6. การฝึกอบรมช่วยให้ขวัญของคนงานดีขึ้นเพราะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานว่าสามารถทำงานได้ถูกต้อง ตามแนวทางที่ได้รับจากการฝึกอบรม

7. การฝึกอบรมส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีเจตคติที่ดีต่อองค์กร เพราะการฝึกอบรมช่วยสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การสนับสนุนและการให้ความร่วมมือ

8. การฝึกอบรมจะช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานและช่วยเพิ่มพูนทักษะความชำนาญงานแก่บุคลากร อันจะส่งผลให้งานมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

9. การฝึกอบรมช่วยลดอุบัติเหตุและอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน

10. การฝึกอบรมช่วยลดแรงงานที่ต้องใช้ในการควบคุมงานลงได้มากเพราะบุคลากรผู้ปฏิบัติงานรู้จักวิธีทำงานที่ถูกต้องด้วยตนเอง

11. การฝึกอบรมเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก เมื่อเทียบกับการจัดส่งบุคลากรไปศึกษาเล่าเรียนเต็มเวลาในสถานศึกษาต่าง ๆ

12. การฝึกอบรมสามารถจัดได้ในวันหยุดหรือนอกเวลางานปกติ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการทำงาน

13. การฝึกอบรมช่วยให้เกิดความรักความสามัคคีขึ้นระหว่างบุคลากรที่อยู่ในองค์กรเดียวกันเพราะในระหว่างการฝึกอบรมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หากกิจกรรมร่วมกันแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

14. การฝึกอบรมเป็นการสนับสนุนให้บุคคลได้รับการศึกษาตลอดชีพ (Life Long Education) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับธรรมชาติของมนุษย์

15. การฝึกอบรมก่อให้เกิดความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่และช่วยลดอัตราการเข้าออกของบุคลากร

3.4 ประเภทของการฝึกอบรม

การจัดฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์หลายอย่าง ซึ่งมีการแบ่งประเภทไว้หลายแบบสามารถรวบรวมและจัดเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท ได้แก่ การฝึกอบรมก่อนปฏิบัติงาน (Pre-Service Training) และการฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน (In-Service Training)

1. การฝึกอบรมก่อนปฏิบัติงาน มีวัตถุประสงค์ต้องการฝึกฝนผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการทำงานทั้งด้านระเบียบปฏิบัติ ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่เฉพาะ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอ ไม่ต้องเสียเวลาสอนงานหรือฝึกงานขณะปฏิบัติหน้าที่ ช่วยลดปัญหาข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานทำงานได้รวดเร็วพอสมควร การฝึกอบรมก่อนปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การปฐมนิเทศ (Orientation) เป็นการฝึกอบรมเพื่อแนะนำบุคลากรในองค์กรต่างๆ ที่เข้าใหม่หรือย้ายมา เพื่อให้เข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ขององค์กรและการจัดรูปองค์กรวิธีทำงานมาตรฐานการทำงาน ความต้องการ ความคาดหวังขององค์กรทางด้านความรู้ทักษะต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งงาน ตลอดจนสวัสดิการต่างๆ

1.2 การแนะนำงาน (Induction Training) เป็นการอบรมกึ่งปฐมนิเทศและสอนวิธีการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่เฉพาะเพราะไม่มีสถาบันใดผลิตคนให้มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่เหมาะสมกับความต้องการขององค์กรทั้งหมด แม้บุคคลที่เคยผ่านงานมาแล้วก็อาจจะเป็นการแนะนำเพื่อสร้างเจตคติต่องานใหม่ให้มีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนั้น

2. การฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงานเป็นการฝึกอบรมบุคลากรขององค์กรเมื่อเข้าปฏิบัติงานแล้วการฝึกอบรมประเภทนี้แบ่งเป็นประเภทย่อยๆ ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้ 3 ประเภท (นิตยา ชูโต. 2530)

2.1 การฝึกอบรมเมื่อเกิดปัญหาทั้งด้านทั่วไปและโดยเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งและเกิดความต้องการแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไป เพื่อนำความรู้ วิธีการแก้ไขปัญหาาร่วมกันไปใช้ ส่วนใหญ่จัดในระดับหัวหน้างาน การฝึกอบรมแบบนี้อาจใช้วิธีการอภิปราย หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อความกระจ่างในปัญหา หรือข้อจำกัดต่างๆ ด้านองค์กร บุคลากร ตลอดจนเทคนิคที่เหมาะสม และสรุปความเห็นพ้องเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน เป็นการหาทางแก้ปัญหาลงมือและปรับปรุง หน่วยงาน ดังเช่นการใช้ระบบคิวซี (Q.C.) ในการฝึกอบรม

2.2 การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะของเจ้าหน้าที่ บุคลากรกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเฉพาะด้าน เช่น การขาย การตลาด เทคนิคการประเมินโครงการหรือเทคนิคการเป็นผู้นำ ฯลฯ ตลอดจนการส่งไปศึกษาอบรมต่อในสถาบันภายนอกหรือต่างประเทศ ในกรณีที่เป็นการอบรมเฉพาะบุคคล เป็นต้น

2.3 การฝึกอบรมเพื่อให้เกิดแรงงานสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพความเข้าใจระหว่างบุคคล เป็นการเปิดช่องทางแนวทางการสื่อสาร เพื่อบำรุงขวัญกำลังใจในการทำงานเพื่อเชื่อมสามัคคี ตลอดจนเป็นการปรับเจตคติต่อนโยบายใหม่ๆ ของหน่วยงาน เช่น การอบรมความเป็นผู้นำ การอบรมการบริหาร การจัดการ ฯลฯ เป็นการอบรมเพื่อพัฒนา

กาเย่นและเมตสเคอร์ (วิเชียร อินทรสมพันธ์. 2546; อ้างอิงจาก Gagne; & Medsker. 1996) กล่าวไว้ว่า ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฝึกอบรมไม่ยาวนาน การประเมินผลจะมุ่งที่ผลของหลักสูตรกับการพัฒนาบุคคล เพราะโดยหลักการฝึกอบรม จะมีจุดหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นการฝึกฝน และสร้างเสริมสมรรถภาพการทำงานของบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2537) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการจัดการศึกษาที่มีความจำเพาะเจาะจงเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่ผู้ประกอบอาชีพสาขาต่างๆ เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของตนเอง ซึ่งความต้องการฝึกอบรมจะแตกต่างกันไปตามความจำเป็น ด้วยลักษณะจำเพาะเช่นนี้ ทำให้จำแนกหลักสูตรฝึกอบรมตามระยะเวลาของการฝึกอบรมออกได้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. การฝึกอบรมเฉพาะหน้า (In-Situation Training) เป็นการฝึกอบรมตามปัญหาจำเป็นที่เกิดขึ้นในทันทีหรือในระยะเริ่มแรก เวลาที่ใช้จะสั้นมากด้วยเป็นกรณีเร่งด่วนหลักสูตรประเภทนี้จะใช้ระยะเวลาสั้น การอบรมแต่ละครั้งหลักสูตรจะมีความสมบูรณ์ในตัวเองเนื้อหาสาระไม่มากแต่อาจลึกกว่า ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรเสริมความรู้ พื้นฟูความรู้ หรือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติที่จำเป็นเท่านั้น

2. การฝึกอบรมระยะสั้น (Short-Term Training) เป็นการฝึกอบรมที่กำหนดขึ้นเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน ระยะเวลาฝึกอบรมตามหลักสูตรอาจเป็น 3 เดือน 6 เดือนและ 9 เดือน เป้าหมายการฝึกอบรมมุ่งที่ความรู้ความชำนาญเฉพาะทางและพัฒนาความรู้ใหม่ๆ ให้ผู้เข้ารับอบรมมากขึ้น ความง่ายและความเข้มข้นอาจน้อยกว่าการเรียนปกติตามรายวิชาในสถาบันการศึกษาแต่ลุ่มลึกสูงกว่า

3. การฝึกอบรมระยะยาว (Long-Term Training) เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลามากกว่า 1 ปี และให้รวมถึงการศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education) มีลักษณะของการฝึกอบรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่เป็นหลัก หลักสูตรนี้จัดน้อยเพราะเน้นความเป็นผู้ชำนาญเฉพาะสาขาแบบลุ่มลึกมากที่สุดเป็นการเฉพาะ อาจเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรและปริญญา เป็นต้น

การจัดประเภทของการฝึกอบรมจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของฝึกอบรมเป็นหลัก เช่น การปฐมนิเทศ การแนะนำงาน การพัฒนาบุคลากรหรือการแก้ไขพฤติกรรมของบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นต้น และยังมี การจัดประเภทของการฝึกอบรมที่ดูจากการระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นหลัก เช่น การอบรมเฉพาะหน้า การอบรมระยะสั้น การอบรมระยะยาว เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้นิสิตมีความรู้ความสามารถอยู่บนมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา โดยจะสร้างเสริมสมรรถนะที่ขาดหายไปตามทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมจะใช้ระยะเวลาที่ไม่นาน เพียงเพื่อเติมเต็มความรู้และทักษะการปฏิบัติที่ขาดหายไป ซึ่งจัดอยู่ประเภทของการฝึกอบรมเฉพาะหน้าหรือประเภทฝึกอบรมระยะสั้นตามที่ได้กล่าวไป

3.5 รูปแบบการฝึกอบรม

เบตเตอร์และบลูม (Bader; & Bloom. 1994) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมที่ส่งผลสูงสุด (High-Impact Training Model) มี 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการการฝึกอบรม (Identify Training Need) ผู้พัฒนาการฝึกอบรมจะต้องสามารถชี้แนะให้เห็นถึงการอบรมอย่างมีเหตุผลที่เหมาะสม เป็นการฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงทักษะเดิมหรือทักษะใหม่ ตัดสินใจเลือกทักษะที่ต้องการพัฒนาสอบถามผู้มีส่วนร่วมเรียนรู้ถึงพื้นฐาน การศึกษา ประสบการณ์ และบรรยากาศการทำงานของผู้มีส่วนร่วม เข้าใจถึงความรู้สึของผู้มีส่วนร่วมประเมินคุณค่าของความต้องการการฝึกอบรมและการสร้างความเชื่อมั่นการฝึกอบรม

2. วางแผนแนวทางการฝึกอบรม (Map the Approach) วางแผนอย่างมีระบบและไม่มีข้อจำกัดโดยการเข้าใจความต้องการของผู้เข้าร่วมอบรม และความคาดหวังของผู้จัดอบรมซึ่งเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการนำเสนอ การอภิปราย การปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเลือกสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ การผลิตโปรแกรมตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความจำเป็นทางด้านเวลา งบประมาณและแหล่งทรัพยากร

3. ผลิตสื่อหรือเครื่องมือการเรียนรู้ (Produce Learning Tools) เป็นการจัดหาสื่อเครื่องมือการเรียนรู้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญภายในองค์กร ซึ่งอาจต้องผลิตเองหรืออาจได้รับการจัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกองค์กร ซึ่งจะต้องตรวจสอบดูถึงความเหมาะสมของกิจกรรมและแบบฝึกหัด การเสริมแรงและความต่อเนื่อง ความเหมาะสมของขนาดและโครงสร้างของกิจกรรมกลุ่มย่อย สื่อการเรียนรู้ที่สามารถสนับสนุนทั้งระหว่างการฝึกอบรม การปฏิบัติกิจกรรมและโปรแกรมทั้งหมด

4. ประยุกต์เทคนิคการฝึกอบรม (Apply Training Techniques) โดยการตรวจสอบถึงการทำให้การอบรมบรรลุเป้าหมายจากกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม การฝึกอบรมสามารถสร้างประสบการณ์ที่เพียงพอต่อความต้องการ คุณค่าที่ได้จากการอบรม ลักษณะของวิทยากรที่นำเสนอความรู้และทักษะแก่ผู้เข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมได้เกิดทักษะตามที่ต้องการและมีการติดตามที่ชัดเจน

5. คำนวณผลลัพธ์ที่วัดได้ (Calculate Measurable Results) ด้วยการสอบถามการสังเกตระหว่างการฝึกอบรมทั้งการปฏิบัติและการทำงานตามที่มอบหมาย การติดตามข้อมูลที่ต้องการในระหว่างการอบรม และใช้กระบวนการประเมินผลเชิงลึกถึงการเปลี่ยนแปลงจากการฝึกอบรม และการประเมินผลการติดตามเป็นช่วงระยะเวลาต่างกัน

6. ติดตามผลการอบรม (Track On-Going Follow-Through) เป็นการเตรียมการติดตามผลก่อนการฝึกอบรมเริ่ม การติดตามระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม บทบาทความรับผิดชอบสถานการณ์และเครื่องมือที่จำเป็นต่อการติดตามการฝึกอบรม

แนวคิดของเบตเตอร์และบลูมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งจำเป็นที่จะต้องอาศัยการพัฒนาหลักสูตรที่ดี ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการวางแผนที่ดี เวลล่า (Vella. 1995) ได้เสนอแนะแนวทางในการวางแผนเพื่อจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กรทั่วไปได้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไว้เป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้อบรมหรือเป้าหมายคือใคร (Who) เป็นการตอบคำถามเพื่อให้ทราบว่าผู้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเป็นใคร จำนวนและความคาดหวังทั้งหมดเท่าใด

2. เหตุผลของการฝึกอบรม (Why) เป็นการแสวงหาคำตอบเพื่อเปิดเผยสถานการณ์ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

3. เวลาในการจัดการฝึกอบรม (When) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมนั้นควรเป็นอย่างไร ควรจัดเมื่อใด ตอนไหน ระยะเวลาเท่าใด

4. สถานที่จัดการฝึกอบรม (Where) เป็นการบอกให้ทราบว่า สถานที่จัดควรเป็นที่ใด ใช้ห้องประชุมหรือห้องเรียน ในการจัดฝึกอบรมที่ไหน ถึงจะเหมาะสมกับการฝึกอบรม

5. เนื้อหาของหลักสูตรเน้นอะไร (What) เนื้อหาเน้นหนักทางด้านใดในการฝึกอบรมได้แก่ ทักษะ ความรู้หรือเจตคติต่อสิ่งที่องค์กรคาดหวังไว้

6. สิ่งที่คาดหวังเพื่ออะไร (What For) เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เกิดการพัฒนาอะไร ได้รับการประเมินผลอะไร

7. โครงสร้างของการฝึกอบรมเป็นอย่างไร (How) โครงสร้างของโปรแกรม ภาระงาน การเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ ซึ่งสามารถแยกออกเป็น 5 ส่วนด้วยกัน คือ การเตรียมการ การแนะนำ แนวคิดและทฤษฎี การฝึกปฏิบัติและส่วนของการปิดส่วนการออกแบบที่ให้การฝึกอบรมเป็นการฝึกปฏิบัติการโดยเน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เสนอความคิดสร้างสรรค์ ให้เกิดการพัฒนาการตามขั้นตอน

ซิลเบอร์แมน (Silberman. 1998) ได้เสนอรูปแบบการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. ประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Assess the Need for Training and the Participants) เป็นการตัดสินใจถึงความจำเป็นของผู้เข้ารับการอบรมซึ่งได้รับผลต่อมา เป็นการประเมินในช่วงเริ่มต้นของโปรแกรม ซึ่งจะทำให้สามารถช่วยในการวางแผนการออกแบบและการปรับปรุงโปรแกรมได้ดี

2. ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ทั่วไป (Set General Learning Goals) วิเคราะห์และแยกแยะสมรรถภาพการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป้าหมาย อธิบายความต้องการทางด้านการสร้างความตระหนักทางด้านเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ และการสร้างพฤติกรรมใหม่ การแก้ปัญหาในชีวิตจริง และการนำไปใช้ในหน้าที่การงาน

3. ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ (Specify Objectives) เจาะจงลึกลงไปถึงชนิดของการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดประสบการณ์ จุดประสงค์จะช่วยเป็นเครื่องมือสำหรับการจัดการ การตรวจสอบและการประเมินผลการฝึกอบรม

4. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (Design Training Activities) เป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องสร้างโครงร่าง ทั้งวิธีการและรูปแบบของกิจกรรมที่จำเป็นต่อจุดประสงค์ในโปรแกรมการฝึกอบรม

5. เรียงลำดับความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรม (Sequence Training Activities) ตัดสินใจว่ากิจกรรมใดควรเริ่มต้นหรืออยู่ตอนสิ้นสุดโปรแกรมปรับกิจกรรมเพื่อให้แผนการที่วางไว้คล่องตัวมากขึ้น

6. เริ่มปฏิบัติการตามแผนการรายละเอียดทั้งหมด (Start Detail Planing) กำหนดวิธีการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอน กำหนดเวลา ข้อแนะนำหรือข้อเสนอนะ จุดสำคัญและการสอน วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และวิธีการจบการฝึกอบรม

7. ทบทวนรายละเอียดเกี่ยวกับการออกแบบ (Revise Design Details) ปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้และทบทวนประสบการณ์ของผู้เข้าฝึกอบรม ต้องปรับปรุงหรือติดตามงานหรือขั้นตอนใดบ้าง ตัดสิ่งที่ไม่มีความสำคัญ ปฏิบัติไม่ได้หรือบกพร่อง

8. ประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรม (Evaluate the Total Result) ตรวจสอบแผนการว่า ได้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมแล้ว ออกแบบให้เหมาะสมกับการเรียนรู้เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

รูปแบบการฝึกอบรมในแต่ละแนวคิดนั้น จะมีกระบวนการการฝึกอบรมที่เหมือนกันอยู่ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นกิจกรรมก่อนการปฏิบัติการฝึกอบรม (Pre-Implementation) ซึ่งครอบคลุมถึงกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ต้องเตรียมเอาไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการฝึกอบรม เช่น การประเมินความจำเป็นการวิเคราะห์งาน การออกแบบหลักสูตร การเตรียมการเพื่อทดลองฝึกอบรม ขั้นตอนที่สองเป็นกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม (During Implementation) รวมไปถึงกิจกรรมทางด้านวิชาการ เทคนิคการฝึกอบรม เช่น การบรรยาย การอภิปราย การระดับสมอง การฝึกปฏิบัติการนำเสนอผลงาน เป็นต้น ขั้นตอนที่สามเป็นกิจกรรมหลังการฝึกอบรม (Post-Implementation) ครอบคลุมขั้นตอนที่จำเป็นได้แก่ การจัดทำรายงานหลังการฝึกอบรมสิ้นสุด การติดตามผลภายหลังการอบรมและการทบทวนเพื่อการปรับปรุงและการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการฝึกอบรม

3.6 กระบวนการฝึกอบรม

การพัฒนากำลังคนเป็นกระบวนการวางแผนและควบคุมวิธีการพัฒนา วิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานและความสามารถของบุคคลโดยการฝึกอบรมและการศึกษา โครงการพัฒนากำลังคนต้องอาศัยการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในปัจจุบันและอนาคตขององค์กร การประเมินทักษะที่มีอยู่ของบุคลากรในองค์กรและการได้มาซึ่งวิธีการที่ดีที่สุดสามารถพัฒนาบุคคลตามความต้องการในอนาคต เสนอกระบวนการพัฒนากำลังคนและการฝึกอบรมที่เป็นระบบ 7 ขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายขององค์กรเนื่องจากจุดมุ่งหมายขององค์กรเปลี่ยนแปลงไป จึงต้องแน่ใจว่าการส่งเสริมการฝึกอบรมที่จัดขึ้นจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายขององค์กรที่แท้จริงขณะนั้น

2. รวบรวมข้อมูลองค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องครอบคลุมหลายด้าน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับการสูญเสียแรงงาน การกระจายบุคลากรตามระดับอายุ องค์กรประกอบด้วยทักษะของบุคลากร การปฏิบัติงานที่ได้ผลต่ำ สถานการณ์ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ทั้งภายนอก เช่น กฎหมายที่มีผลกระทบต่อนายจ้าง และภายใน เช่น เทคโนโลยีต่างๆ และกำลังคน ข้อมูลเหล่านี้รวบรวมมาโดยวิธีการหลากหลาย เช่น การอภิปรายและการสัมภาษณ์สมาชิกองค์กร จากหนังสือพิมพ์ธุรกิจ สถิติการค้า สถิติต่างๆ ของหน่วยงานรัฐบาล หรือสถิติที่รวบรวมจากองค์กรเอง

3. กำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมร่วมกันกระบวนการในการกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมร่วมกันรวมถึงกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการวิเคราะห์และการตีความ การวิเคราะห์จะได้ข้อมูลละเอียดและแท้จริงเกี่ยวกับองค์กรในปัจจุบัน จุดมุ่งหมาย และโครงสร้าง กำลังคนขององค์กร และความต้องการขององค์กรในอนาคต ส่วนการตีความข้อมูลจะทำให้ได้ทราบความจำเป็นในการพัฒนาและฝึกอบรม

4. เตรียมวางแผนฝึกอบรมร่วมกันเมื่อกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยการวิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้เกี่ยวข้องกับองค์กรแล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ แยกความจำเป็นที่สำคัญออกจากความจำเป็นรองๆ นำมาเขียนจุดประสงค์ของการพัฒนาและฝึกอบรมทั้งกำหนดเวลาที่ต้องใช้

5. เตรียมโครงการฝึกอบรมเฉพาะด้วยวิธีการที่เป็นระบบ คือ การวิเคราะห์งาน (Job Analysis) โดยการตรวจสอบงานแต่ละงาน หรือบุคลากรในแต่ละงาน และองค์ประกอบที่เด่นชัดแล้วสรุปส่วนต่างๆ ของงานมากำหนดความรู้ ทักษะและเจตคติต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่สมบูรณ์ เขียนข้อมูลในรูปรายละเอียดของงาน (Job Description) และลักษณะเฉพาะของงานโดยทั่วไปขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการก่อนขั้นตอนที่ 5 แต่ในกรณีอาจข้ามขั้นตอนที่ 4 ไปก่อน

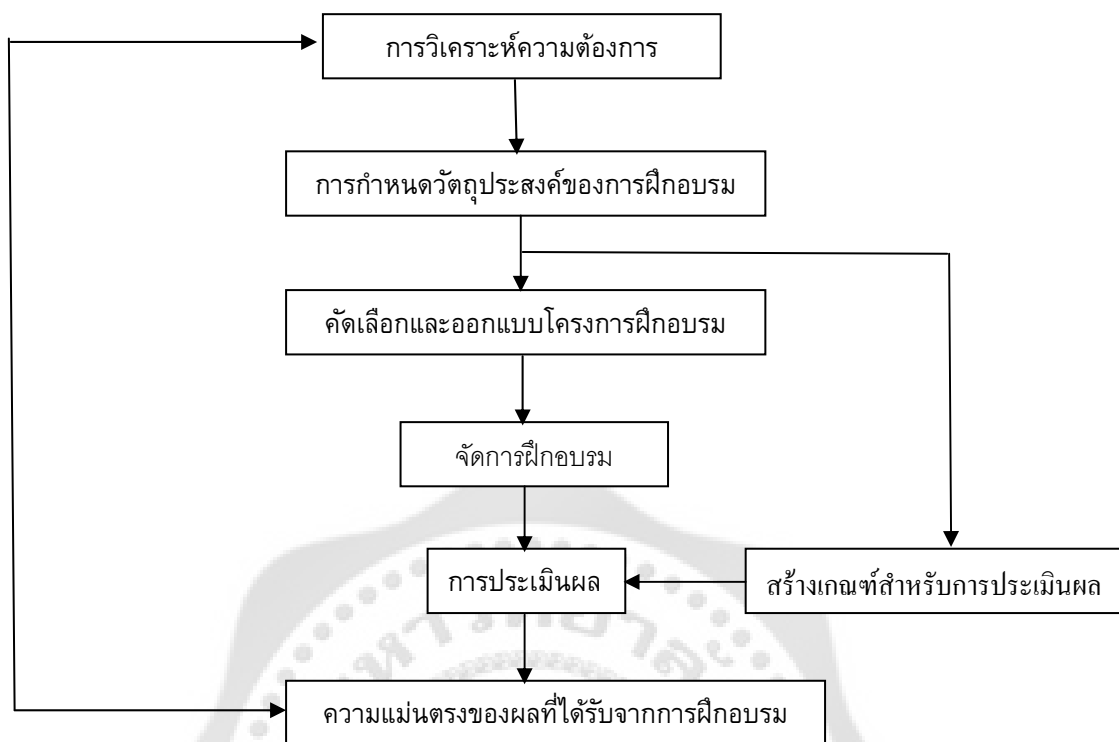
6. ฝึกอบรมเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก็ได้การฝึกอบรมจะมีประสิทธิผลเต็มที่ต่อเมื่อเป็นส่วนหนึ่งของระบบทั้งหมด ซึ่งก่อนอื่นเราจะคิดถึงและบรรยายพฤติกรรมที่ไม่น่าพึงพอใจขณะนั้นของบุคคลและนำมาสร้างรูปแบบพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง

7. ประเมินประสิทธิผลการฝึกอบรมซึ่งการอบรมจะได้ผลคุ้มค่านั้นต้องออกแบบระบบพัฒนากำลังคนเพื่อให้ทราบแน่ชัดในผลประโยชน์ที่ถูกจัดให้และค่าใช้จ่ายที่จะได้สิ่งนั้นมา ไม่เพียงแต่จะรู้ว่าระบบนี้ให้ผลประโยชน์อะไรบ้างต้องรู้ด้วยว่าผลประโยชน์เหล่านั้นเป็นผลประโยชน์ที่ต้องการจริง โดยทั่วไปต้องประเมินจุดมุ่งหมายทั้งหมดเพื่อให้แน่ใจว่ามันยังคงเป็นเรื่องที่ตรงตามจุดมุ่งหมายขององค์กร

ซูซัย สมิทธีไกร (2540) ได้กล่าวว่า กระบวนการของการจัดการฝึกอบรมอย่างมีระบบนั้นจะประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ 3 ประการ คือ การวิเคราะห์องค์กร การวิเคราะห์ภารกิจ และคุณสมบัติ และการวิเคราะห์บุคคล
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม
3. การคัดเลือก และออกแบบโครงการฝึกอบรม
4. สร้างเกณฑ์สำหรับการประเมินผล
5. จัดการฝึกอบรม
6. การประเมินผลการฝึกอบรม

การจัดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบนั้น จะเน้นถึงการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องภายในระบบ ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แบบจำลองการฝึกอย่างเป็นระบบ

ที่มา: ชูชัย สมितिไกร. (2540).

3.7 เทคนิคและวิธีการฝึกอบรม

เทคนิคการฝึกอบรมเป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติให้แก่ผู้รับการอบรม เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้มากที่สุดในเวลาที่กำหนด ช่วยกระตุ้นให้ผู้รับการอบรมเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้มากขึ้น และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ อีกทั้งช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดการแบ่งประเภทเทคนิคการฝึกอบรมสามารถทำได้หลายวิธี สอดคล้องกับ กนกกร ปราชญ์นคร (2550) เทคนิคการฝึกอบรมเป็นเสมือนเครื่องมือไปสู่ความสำเร็จจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ และความสามารถหรือทักษะได้อย่างรวดเร็ว ในที่นี้จะกล่าวถึงการแบ่งประเภทเทคนิคการฝึกอบรมโดยยึดวัตถุประสงค์หรือลักษณะของการเรียนรู้สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เทคนิคการฝึกอบรมที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ได้แก่ การบรรยาย การอภิปรายเป็นคณะ การบรรยายเป็นคณะ การประชุมอภิปราย ทศนศึกษา การระดมสมองโครงการศึกษา เป็นต้น

2. เทคนิคการฝึกอบรมที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะหรือความสามารถ ได้แก่ การสาธิต การฝึกปฏิบัติ กรณีศึกษา การสร้างสถานการณ์จำลอง เกมการบริหาร การสอนงาน การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

3. เทคนิคการฝึกอบรมที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเจตคติ ได้แก่ การฝึกอบรมเพื่อรู้เขารู้เรา การแสดงบทบาทสมมติ กรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่ม การแสดงแบบพฤติกรรม การฝึกปฏิบัติ เกมการบริหาร เป็นต้น

สำหรับวัตถุประสงค์ในการอบรมเพื่อทำให้ผู้รับการอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ มีเทคนิคในการฝึกอบรมดังต่อไปนี้ คือ

1. การบรรยาย (Lecture) เป็นเทคนิควิธีที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแนวทางการปฏิบัติต่างๆ โดยวิทยากร เป็นการสื่อสารทางเดียวจากวิทยากรสู่ผู้รับการฝึกอบรม มีข้อดีคือสามารถถ่ายทอดสาระข้อมูลต่างๆ ให้แก่ผู้รับการฝึกอบรมจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว ประหยัดเวลาและทรัพยากร

2. การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) เป็นการแบ่งผู้รับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มย่อยๆ จำนวนตั้งแต่ 4-6 คน และสมาชิกในแต่ละกลุ่มได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อหาข้อสรุปหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นใดประเด็นหนึ่ง มีข้อดี คือ เป็นวิธีการที่สามารถรวบรวมความคิดเห็นและประสบการณ์จากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การได้ข้อสรุปหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและเปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเสรี และมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

3. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นการประชุมกลุ่มซึ่งเปิดโอกาสและกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยไม่มีข้อจำกัดและการวิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินคุณค่าใดๆ เพื่อให้ได้ความคิดที่หลากหลายและมีปริมาณมากที่สุด ข้อดีคือเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการระดมความคิดเห็นหรือหาหนทางในการแก้ไขปัญหา โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นการฝึกให้ผู้รับการฝึกอบรมรู้จักการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยปราศจากการตัดสินหรือวิพากษ์วิจารณ์

4. กรณีศึกษา (Case Study) เป็นการกำหนดหรือบรรยายถึงสถานการณ์ในรูปแบบของงานเขียน เทปบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์ เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมศึกษาและอภิปรายภายใต้การแนะนำของผู้ให้การฝึกอบรม โดยสนับสนุนให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม สอนทักษะการวิเคราะห์ปัญหา แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาสาระของการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การทำงานจริงอย่างไร มีข้อดีคือผู้รับการฝึกอบรมได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

5. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้รับการฝึกอบรมแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้หรือให้สร้างขึ้น จากนั้นมีการอภิปรายและการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาว่ามีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้างและเพราะอะไร โดยสนับสนุนให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติ

ทักษะต่างๆ และมีความเชื่อมั่นในการจัดการกับสถานการณ์จริง มีข้อดีคือผู้รับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ด้วยการทดลองปฏิบัติจริง และทำให้ผู้รับการฝึกอบรมได้เห็นแนวทางการปฏิบัติและเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

6. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamic) เป็นกระบวนการที่ใช้กลุ่มในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกันหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการกระทำหรือประสบการณ์ผู้รับการฝึกอบรมจะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้ให้การฝึกอบรมจะพยายามให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิดการรู้แจ้งเห็นจริง หรือเกิดการเฉลียวใจ กิจกรรมจะมุ่งเน้นการเรียนรู้จากการกระทำ ทำให้เกิดผลทางจิตใจ เช่น สร้างความรู้สึก ความสะท้อนใจ โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้รับการฝึกอบรมให้การติชมมีข้อดีคือทำให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีการฝึกทำกิจกรรมร่วมกัน มีการคิดพิจารณาไตร่ตรอง และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. การฝึกปฏิบัติ (Exercise) เป็นการนำทฤษฎีหรือแนวคิดตามที่ได้เรียนรู้มาทดลองปฏิบัติในตอนท้ายของการฝึกอบรม ภายใต้การดูแลของผู้ให้การฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรมจะเป็นผู้เตรียมกิจกรรมหรือสิ่งที่จะให้ฝึกปฏิบัติไว้ล่วงหน้าหลังจากฝึกอบรมทางทฤษฎีมาแล้ว อาจมีการสาธิตหรือกระทำให้ดูก่อน และให้ผู้รับการฝึกอบรมทดลองทำตาม มีข้อดีคือผู้รับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริง ๆ ก่อนที่จะนำทักษะไปใช้ และทุกคนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นเทคนิคที่จูงใจให้คนอยากเรียนรู้

เทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมในการนำมาสู่หลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้เทคนิคที่ประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง กรณีศึกษาและการฝึกปฏิบัติเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะทางด้านความรู้ เจตคติและทักษะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

3.8 การประเมินผลการฝึกอบรม

การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการฝึกอบรมซึ่งมีความสำคัญมาก การประเมินผลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการฝึกอบรมและนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขโครงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินดังนี้

1. ตรวจสอบว่าการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
2. ค้นหาจุดดีและจุดที่ควรแก้ไข
3. ตรวจสอบความคุ้มค่าของโครงการฝึกอบรมโดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของโครงการกับประโยชน์หรือคุณค่าที่ได้รับตอบแทน
4. วินิจฉัยว่าผู้รับการฝึกอบรมคนใดหรือกลุ่มใดที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดและน้อยที่สุดจากการฝึกอบรม
5. รวบรวมข้อมูลซึ่งจะช่วยในการจัดการฝึกอบรมในอนาคตการประเมินผล อาจทำการประเมินตามช่วงของการฝึกอบรม ได้แก่ ประเมินก่อนการฝึกอบรม ประเมินขณะดำเนินการฝึกอบรม และประเมินเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ซึ่งเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick, 1987) ได้เสนอโมเดลการประเมินโครงการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. ประเมินปฏิกริยา ประเมินความรู้สึกของผู้รับการฝึกอบรมที่มีต่อโครงการฝึกอบรม เป็นการวัดว่าผู้รับการฝึกอบรมชอบหรือไม่ชอบโครงการฝึกอบรม โดยอาจครอบคลุมทั้งทางด้านเนื้อหา วิทยากร วิธีการฝึกอบรม เอกสาร และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของการฝึกอบรม

2. ประเมินการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์ที่บ่งชี้ว่าผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ทักษะ หรือ เจตคติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ สำหรับวิธีการที่ใช้ในการประเมินการเรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะ มีดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้ การประเมินระดับความรู้ของผู้รับการฝึกอบรม คือวัดความรู้เกี่ยวกับ ข้อเท็จจริง หลักการ วิธีการ และกระบวนการทำงาน

2.2 ทักษะ การประเมินทักษะมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่าผู้รับการฝึกอบรมมีการพัฒนาทักษะเพิ่มขึ้นหรือไม่ ให้แสดงหรือกระทำทักษะนั้นๆ ออกมา โดยผู้ฝึกอบรมจะคอย สังเกตและให้คะแนน เรียกว่าทดสอบการปฏิบัติงาน หรือการทดสอบความสามารถ มักทำในรูปของการสร้างสถานการณ์จำลอง

2.3 เจตคติ เป็นการวัดความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้สึกของผู้รับการฝึกอบรมที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. ประเมินพฤติกรรม การประเมินโดยใช้เกณฑ์พฤติกรรมคือประเมินว่าพฤติกรรมการทำงานของผู้รับการฝึกอบรม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ภายหลังการฝึกอบรม สำหรับแนวทางในการประเมินพฤติกรรมมีดังนี้

3.1 ประเมินพฤติกรรมอย่างเป็นระบบทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.2 ควรเก็บข้อมูลจากกลุ่มต่างๆ ต่อไปนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ได้แก่ ผู้รับการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน

3.3 ควรมีการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.4 ควรจะประเมินการฝึกอบรมหลังสิ้นสุดโครงการแล้วอย่างน้อย 3 เดือน เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้

4. ประเมินผลลัพธ์ การประเมินผลลัพธ์คือ การประเมินผลของการฝึกอบรมที่มีต่อการดำเนินงานขององค์กรการ เช่น ต้นทุนการผลิต อัตราการลาออกของบุคลากร อัตราการขาดงาน คุณภาพและปริมาณของผลผลิต ขวัญและกำลังใจของบุคลากร เป็นต้น การประเมินผลลัพธ์มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อตรวจสอบว่าการฝึกอบรมก่อให้เกิดผลกระทบใดๆ ต่อการดำเนินงานขององค์กรหรือไม่ และเพื่อตรวจสอบว่าทักษะหรือความรู้ใดที่อยู่ในหลักสูตรการฝึกอบรมมีผลด้านบวกต่อองค์กรมากที่สุด ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ ประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินเจตคติ และประเมินทักษะภาวะผู้นำของผู้รับการฝึกอบรม ในการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินเจตคติและการประเมินทักษะภาวะผู้นำของผู้รับการฝึกอบรมจะประเมินโดยการเก็บข้อมูลจากผู้รับการอบรมทั้งก่อน การฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมสอดคล้องกับ สมชาติ กิจยรรยง (2544) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนในการสร้างหลักสูตร คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น ซึ่งหมายถึง สภาพการณ์หรือปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อผลสำเร็จของงานที่ต้องแก้ไขด้วยการฝึกอบรมและความต้องการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักการและเหตุผล หมายถึง การนำเอาสรุปการหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ทำการเรียบเรียงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องดำเนินการฝึกอบรมหรือสร้างหลักสูตร ซึ่งควรประกอบด้วย สภาพที่พึงประสงค์ สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาและผลเสียหายที่เกิดขึ้น ความพยายามในการแก้ปัญหา ความจำเป็นที่ต้องแก้ปัญหาด้วยการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่กำหนดไว้ในโครงการฝึกอบรมนั้นจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นไปในลักษณะใด จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการจำเป็นของหน่วยงานได้

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์งาน หมายถึง การจำแนกหน้าที่และชิ้นงานในตำแหน่งเพื่อระบุวิธีการทำงานย่อยของแต่ละชิ้นงาน ว่ามีขั้นตอนอย่างไรหรือต้องทำอะไรบ้าง และต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ใดบ้าง

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดหัวข้อวิชา ซึ่งหมายถึง เนื้อหาสาระในลักษณะเดียวกันของเรื่องที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถ

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดวัตถุประสงค์หัวข้อวิชา เป็นการระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในลักษณะอย่างไร

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดหลักการ/ทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นการกำหนดว่าภายในวิชานั้นจะต้องใช้ทฤษฎี แนวคิด และหลักการอะไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 8 การกำหนดวิธีการฝึกอบรม เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 9 การกำหนดระยะเวลาของหัวข้อวิชาและหลักสูตร ทั้งระยะเวลาของหัวข้อวิชาและระยะเวลาของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 10 การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 11 การเรียงลำดับหัวข้อวิชา และการกำหนดการฝึกอบรม เป็นการกำหนดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งส่วนย่อยและส่วนรวมทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 12 การกำหนดวิธีการติดตามผล หมายถึง การตรวจสอบหลังการฝึกอบรมระยะหนึ่งว่า ผู้ที่อบรมไปแล้ว สามารถนำเอาความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความชำนาญที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติงานได้จริงเพียงใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

สไปรวิ (เนตรดาว ล้ำสุดี. 2555; อ้างอิงจาก Sprivey. 1973) ได้วิจัยเกี่ยวกับการทำนายผลสำเร็จที่นักศึกษาได้รับจากโครงการในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1900-1971 ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาไม่ได้ประสบผลสำเร็จในทุกด้านทั้งหมด แต่สิ่งสำคัญที่ได้รับคือ การทำให้ฉลาดขึ้น และสามารถปรับปรุงบุคลิกภาพได้ดี สามารถควบคุมอารมณ์ จิตใจ และเป็นคนรู้จักสังเกต องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษาฝึกสอน ประกอบด้วย การมีโอกาสเลือกสถานที่ฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยงระยะเวลาการฝึกสอน สภาพทางอารมณ์ขณะทำการฝึกสอน บรรยากาศภายในโรงเรียน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาฝึกสอนกับนักเรียนในห้อง นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง มีบทบาทอย่างสำคัญต่อความสำเร็จส่วนหนึ่งของนักศึกษาฝึกสอน และสถาบันผลิตครูควรมีการวางจุดมุ่งหมายของการฝึกสอน การดำเนินงาน และการประเมินผลต่างๆ อย่างรอบคอบและมีมาตรฐาน

วิลสัน และ ธอร์นตัน (Wilson; & Thornton. 2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ประสบความสำเร็จจากแนวความคิดของอาจารย์ที่เลี้ยง พบว่า การเตรียมตัวและความรู้ทางด้านวิชาการของอาจารย์ที่เลี้ยงจำนวนหนึ่งเป็นผลที่แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงมีความเข้าใจในบทบาทและสิ่งที่ต้องรับผิดชอบกับคาดหวังที่ชัดเจนสำหรับประสบการณ์ ช่วยเพิ่มความเข้าใจในเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงในการเตรียมครูใหม่ซึ่งเป็นสิ่งที่สนับสนุนการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

บริทตัน และ แอนเดอร์สัน (วชิรา เครือคำอ้าย. 2552; อ้างอิงจาก Britton; & Anderson. 2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ: การทดสอบเกี่ยวกับความคิดรวบยอดที่เป็นประโยชน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในชั้นเรียนที่ฝึกปฏิบัติโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีลักษณะการปฏิบัติโดยนักศึกษา 4 คนฝึกหัดการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในด้านหน้าที่และเทคนิคก่อนที่จะเข้าร่วมวงจรกิจกรรม ด้วยการจับคู่หมุนเวียนสลับกันสังเกตการสอนในชั้นเรียน ฝึกรวบรวมข้อมูล ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันและนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมและเข้ามาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงการฝึกปฏิบัติการสอน แต่มีข้อเสนอแนะว่าการฝึกปฏิบัติการสอนเป็นแนวโน้มในการพัฒนาที่ปราศจากการยืนยันด้วยหลักฐานที่เพียงพอ และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรนำการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาบูรณาการใช้ในหลักสูตรของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา สุทธิพันธุ์ (2537) ได้ศึกษาปัญหาการฝึกสอนของนิสิตชั้นปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2536 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่นิสิตฝึกสอนประสบคือ ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ขาดความรู้ในการทำบันทึกการสอน ความยากลำบากในการดำเนินเนื้อหาและวิธีสอนกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ ความยากลำบากจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ และไม่สามารถสอนนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สรุปผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปรากฏว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนิสิตฝึกสอนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาด้านอุปกรณ์ และสถานที่ การปกครองชั้นเรียน ตัวนักเรียนโรงเรียนฝึกสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านนิสิตฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตฝึกสอนมีปัญหาในทุกๆ ด้านมากกว่าอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์

ชูติรัตน์ เจริญสุข (2545) ศึกษาปัญหาการจัดการสอนวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เพื่อมุ่งศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาวิชาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียนและด้านการวัดผลประเมินผล เป็นปัญหาในระดับกลาง

2. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านเนื้อหาวิชา และด้านผู้สอนเป็นปัญหาในระดับน้อย

3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านผู้สอนและด้านผู้เรียน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับข้อเสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ รองลงมาคือเวลาที่จัดให้เรียนน้อยเกินไป และผู้สอนควรใช้เทคโนโลยีในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน

สุธาณี บุญญาพิทักษ์ (2547) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์วิชาชีพครูปัจจุบันปรากฏความต้องการจำเป็นครุศึกษานักวิจัย สภาพการณ์หลักสูตรผลิตครู/ฝึกอบรมครูประจำการ ไม่เอื้อต่อการพัฒนาครุศึกษานักวิจัย ครูประจำการมักประสบปัญหาการเริ่มต้นงานวิจัยชั้นเรียนทั้งด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เริ่มต้นประกอบอาชีพครูไม่ตอบสนองต่อความต้องการในวิชาชีพ ผลการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้ข้อสรุปสมรรถภาพครุศึกษานักวิจัยที่พึงประสงค์ 5 องค์ประกอบ คือ ด้านจิตวิทยา ด้านการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ ด้านการเป็นผู้เรียนรู้การสอน ด้านการปฏิบัติเชิงสะท้อนกลับ และด้านคุณลักษณะความเป็นครู ผลการประเมินโครงสร้างหลักสูตร พบว่า มี 8 องค์ประกอบที่สอดคล้องกัน คือ 1. ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร 2. หลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายและสมรรถภาพครุศึกษานักวิจัยที่พึงประสงค์ 3. ขอบเขตเนื้อหาสาระ/มวลประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการเป็นครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียน 4. กิจกรรมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5. แบบประเมินผล 6. แผนปฏิบัติการ 7. คู่มือการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน 8. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียน และระบบนิเทศติดตามผล

สาโรช เลี่ยมสกุล (2547) ศึกษาคุณลักษณะของครูพลศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษของผู้บริหารและครูพลศึกษา โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูพลศึกษาตามแนวปฏิรูป การศึกษา ในทศวรรษของผู้บริหารและครูพลศึกษาโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูพลศึกษา จำนวน 302 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 236 คน เป็นครูพลศึกษา 66 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาการและการสอนโดยภาพรวมของผู้บริหารและครูพลศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 66.732 และ 58.45 ตามลำดับ ด้านที่แตกต่างกันคือ การวางแผนการสอน การจัดทำเอกสารการสอน สื่อการเรียนการสอน การสอนแบบบูรณาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 26.30, 23.70, 22.00, 37.70 ส่วนของครู พลศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 27.30, 37.90, 24.20, 33.30

2. คุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ โดยภาพรวมของผู้บริหารและครู พลศึกษา โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 63.77 และ 52.27

3. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูพลศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 64.98 และ 57.95

4. คุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูพลศึกษา โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 64.65 และ 58.02

5. คุณลักษณะทางด้านบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูพลศึกษาโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 65.29 และ 58.03 ด้านที่แตกต่างกันคือ การแนะนำแหล่งค้นคว้า การจัดสอนซ่อมเสริม เผยแพร่ข่าวสารทางพลศึกษา ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 20.30, 20.00, 29.20 ของครูพลศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 25.80, 40.90, 28.80

อรธณพ แสงแจ่ม (2548) ทำการศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของนิสิตฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของนิสิตฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 191 คน ใน 3 ด้าน คือ ด้านการสอนโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ด้านการบูรณาการทางการศึกษาและด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตฝึกสอน มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการสอนโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ด้านการบูรณาการทางการศึกษาและด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตฝึกสอนในวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการสอนโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และด้านการบูรณาการทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไม่พบความแตกต่าง

3. นิสิตฝึกสอนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตฝึกสอนมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการสอนโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบูรณาการทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. นิสิตฝึกสอนที่ฝึกสอนในโรงเรียนต่างกันมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการสอนโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ด้านบูรณาการทางการศึกษาต่างกัน และด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

ศรัณย์ พงษ์รัตนานุกูล (2549) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูพลศึกษาและอาจารย์นิเทศที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตวิชาเอกพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2548 ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพลศึกษา แสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นอาจารย์นิเทศก์แสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านการวัดประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและอาจารย์นิเทศก์แสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูพลศึกษาแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น อาจารย์นิเทศแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและอาจารย์นิเทศก์แสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการใช้อุปกรณ์กีฬาในการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและอาจารย์นิเทศก์แสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านความสามารถทักษะกีฬา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษา และอาจารย์นิเทศก์แสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของครูพลศึกษาในด้านต่างๆ และหลากหลายมุมมองจากผู้ปกครอง ผู้บริหารและนักเรียน รวมถึงมาตรฐานการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนของผู้ประกอบอาชีพครู ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดเอาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาและปัจจัยเพื่อการประเมินภายนอกไว้ 4 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพโดยคุรุสภา ประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

กนกพร ประชาญ์นคร (2550) ได้ทำการศึกษาการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะข้าราชการประจำศูนย์เพื่อเอาชนะยาเสพติด ขั้นตอนการวิจัยมี 5 ขั้นตอน คือศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พัฒนาหลักสูตร ประเมินผลหลักสูตร ทดลองใช้ การติดตามผล สรุปและประชุมกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของหลักสูตรตามเกณฑ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฝึกอบรมและผลการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ 80/80 (E_1/E_2) พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นทุกหัวข้อวิชามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและทักษะของผู้เข้ารับการทดลองภายหลังทดลองใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

4. ผลการประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

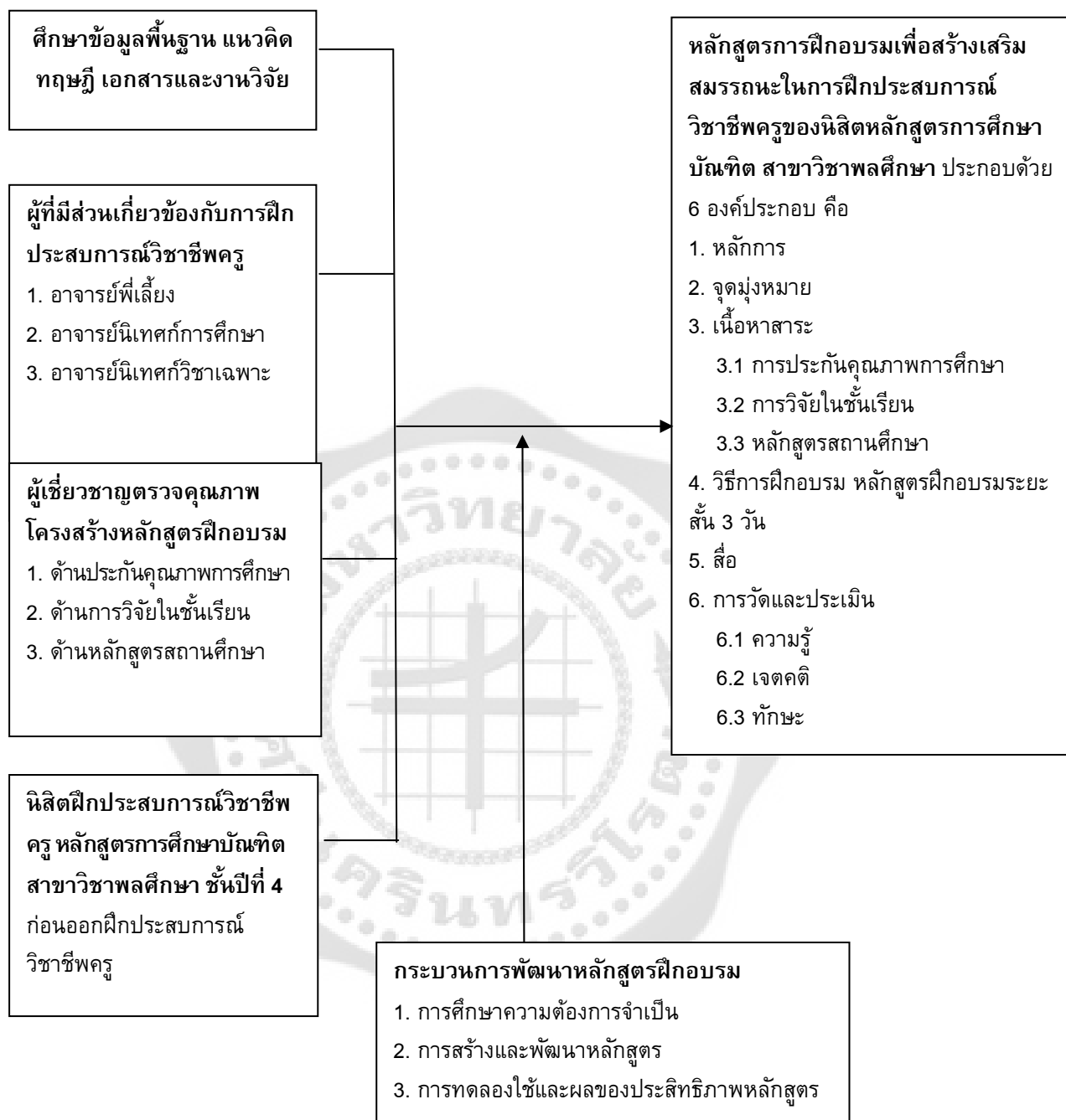
จันทิมา แสงเลิศอุทัย (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านไอซีทีทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ โดยการพัฒนาหลักสูตรเสริมในครั้งนี้ได้พัฒนาตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรเสริม ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม และขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการทดลองพบว่าสมรรถภาพทางด้านไอซีทีภายหลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านไอซีทีสำหรับนักศึกษาได้

มนตรี วงษ์สะพาน (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2. การจัดทำร่างหลักสูตร 3. การตรวจสอบประสิทธิผลของหลักสูตร 4. การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ทำให้ได้หน่วยการเรียนรู้ และรายละเอียดของเนื้อหา แบ่งออกเป็น 5 หน่วย ซึ่งครูผู้เข้าอบรมโดยรวมมีพื้นฐานความรู้ระดับปานกลาง และมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ หน่วยที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย หน่วยที่ 3 โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับสร้างข้อมูลมัลติมีเดีย หน่วยที่ 4 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และหน่วยที่ 5 การสร้างนวัตกรรม ผลการประเมินความเหมาะสมโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูผู้เข้าอบรมมีคะแนนการทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ หลังได้รับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ร้อยละ 52 มีความสามารถในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียและการสร้างนวัตกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลงานนวัตกรรมที่ครูผู้เข้าอบรมสร้างขึ้นผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพทุกคน และความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าในการพัฒนาสมรรถนะของบุคคลจะต้องมีกระบวนการดำเนินการจัดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและขั้นตอนเพื่อให้การพัฒนานั้นๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายคือ การที่บุคคลมีสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นกว่าแต่ก่อน สำหรับนิสิต/นักศึกษา ก็เช่นกัน ซึ่งมักจะพบปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาโดยตลอดการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตจะช่วยให้สามารถแสดงศักยภาพของตนเองทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทภาระงานของครูในด้านต่างๆ และการมีเจตคติที่ดีและมั่นคงต่อวิชาชีพในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แล้วสมรรถนะที่ได้รับการพัฒนาจากการฝึกอบรมไปสู่กระบวนการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงทันทีนั้นจะยิ่งช่วยส่งเสริมให้สมรรถนะคงอยู่และต่อตัวจนไปสู่การประกอบวิชาชีพในอนาคต กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนั้นหลากหลายแนวคิด สามารถสังเคราะห์ได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ 1. การศึกษาหาความต้องการจำเป็น จากการสำรวจความต้องการและความจำเป็นของผู้รับการอบรมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ 2. การจัดทำร่างหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรม และการประเมินผลและ 3. การทดลองใช้และประเมินหลักสูตรด้วยการหาประสิทธิภาพของหลักสูตร ทั้งหมดเป็นขั้นตอนพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และนอกเหนือจากกระบวนการสร้างและพัฒนาหลักสูตรแล้ว สิ่งสำคัญคือการออกแบบตัวหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองจุดประสงค์ของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการวางรูปแบบการฝึกอบรม เทคนิควิธีการที่ใช้ต่างๆ สื่อที่ใช้เป็นตัวช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ที่ดี นำไปสู่การพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติได้ อันจะก่อประโยชน์และคุณค่าให้กับหลักสูตรการฝึกอบรมตลอดจนผู้เข้ารับการอบรมด้วยเช่นกัน

ภาพประกอบ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อ สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นการศึกษาในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวิธีการดำเนินการวิจัยมี 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ศึกษาความต้องการจำเป็นใน การสร้างเสริมสมรรถนะ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 100 คน ด้วยการหาความต้องการจำเป็นจาก การเปรียบเทียบสมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริง พบว่าสมรรถนะที่นิสิตควรได้รับการสร้างเสริมมีดังนี้ 1. ด้านประกันคุณภาพ การศึกษา 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ระยะที่ 2 สร้างและ พัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อ สร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมภายหลังจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการ สร้างเสริมสมรรถนะของนิสิต หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในระยะที่ 1 มี การศึกษาข้อมูล เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำ โครงร่างหลักสูตร ผูกอบรม ซึ่งมี องค์ประกอบของหลักสูตร คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการ ผูกอบรม สื่อ และการ วัดและ ประเมินผล ได้ทำการ ตรวจสอบ คุณภาพของโครงร่าง หลักสูตร ผูกอบรม และ หา คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน นำ ผลมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้นนำหลักสูตร ผูกอบรมไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิต หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาความเป็นไป ได้รวมถึงปัญหาอุปสรรคของ หลักสูตร ผูกอบรมและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตร ผูกอบรม ฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตร ผูกอบรม เพื่อสร้าง เสริมสมรรถนะใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร ผูกอบรมเป็นการนำหลักสูตร ผูกอบรมที่ได้จากระยะ ที่ 2 ไปทดลองใช้และประเมินผลหาประสิทธิภาพของ หลักสูตร ผูกอบรมกับนิสิตหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน

**ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการ สร้างเสริมสมรรถนะ การฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
มีขั้นตอนดังนี้**

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์และกำหนดกรอบสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

2. นำกรอบสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มาสร้างแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) คือ เพศ สถานภาพ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งจะประกอบด้วย รายการ สมรรถนะทั้งหมด 7 ด้าน คือ 1. ด้านการจัดการเรียนรู้ 2. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 4. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 6. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา 7. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน มีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง และให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

กำหนดค่าคะแนน +1 หมายถึง สอดคล้อง

กำหนดค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

กำหนดค่าคะแนน -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ให้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4. นำแบบสอบถาม แสดง ความคิดเห็นไปทดลองใช้กับ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและ หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

5. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

6. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และส่งแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้วยตนเอง

7. ผู้วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล จาก กลุ่ม ตัวอย่าง เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 64 คน อาจารย์นิเทศก์การศึกษา จำนวน 23 คน และอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ จำนวน 13 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Stratified Random Sampling)

8. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ นำข้อมูลของแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นในตอนแรก มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง นำข้อมูลในตอนแรก มาหาค่าเฉลี่ยและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลความหมายเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับความคิดเห็น ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร. 2538)

4.50 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก
3.50 – 4.49	หมายถึง	ดี
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

และตอนที่ 3 นำเสนอเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 สร้างและ พัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้าง เสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาผลการวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการ สร้าง เสริมสมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า สมรรถนะที่นิสิตต้องได้รับการ สร้างเสริมประกอบด้วย 1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

2. ศึกษาหลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับ สร้างเสริม สมรรถนะของนิสิต ในแต่ละด้าน เป็นการกำหนดกรอบและ จุดมุ่งหมาย ของ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

3. กำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรฝึกอบรมในแต่ละด้าน เป็นการกำหนดสิ่งที่คาดหวังหรือเป้าหมายที่สำคัญที่ต้องการให้เกิด ขึ้นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยกำหนดให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีสมรรถนะที่เหมาะสมต่อวิชาชีพครูและสามารถนำไปสู่ในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตร ฝึกอบรมในการสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยในแต่ละหน่วยจะประกอบด้วย

4.1 หลักการของหลักสูตร เพื่อให้ทราบความเป็น มาของหลักสูตร ตลอดจนแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรฝึกอบรม

4.2 จุดประสงค์หน่วยการเรียนรู้ในการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีความสอดคล้องกับหลักการและแนวความคิดของ หลักสูตรฝึกอบรมของสมรรถนะด้านประกันคุณภาพ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา ในการพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะเชิงปฏิบัติการ

4.3 เนื้อหาสาระ เป็นการกำหนดสาระความรู้ เนื้อหาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์หน่วยการเรียนรู้ในการฝึกอบรม และเกี่ยวข้องกับสมรรถนะในด้านประกันคุณภาพ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา

4.4 วิธีการฝึกอบรม กำหนดรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของหน่วยการอบรม และเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งสามารถพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติและทักษะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นได้

4.5 สื่อการฝึกอบรม กำหนดให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ วิธีการฝึกอบรมตลอดจนกิจกรรมการฝึกอบรม ซึ่งสื่อในการฝึกอบรม จะต้อง สามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติและทักษะเชิงปฏิบัติการที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นได้

4.6 การวัดและประเมินผล กำหนดให้สอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายหลักของหลักสูตร ฝึกอบรมและจุดประสงค์หน่วยการฝึกอบรม โดยเครื่องมือที่ใช้ใน วัดและประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา แบบวัดเจตคติ หลังเข้าร่วม หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และแบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการ หลังเข้าร่วมหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

5. การตรวจสอบคุณภาพ ของโครงสร้างหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรมีการดำเนินการดังนี้

5.1 ผู้วิจัยสร้างโครงสร้างหลักสูตร ฝึกอบรมและเครื่องมือ ในการวัดและประเมินผล นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความถูกต้องทางภาษา

5.2 ตรวจสอบคุณภาพโครงสร้างหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ในละด้านจะใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยกำหนดแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร. 2538)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่าต้องมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.0 ถือว่าโครงสร้างหลักสูตร ผูกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

5.3 การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมทั้ง 3 ด้าน ในแต่ละองค์ประกอบ อันได้แก่ จุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล พบว่าในด้านหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ด้านประกันคุณภาพการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 1.00 จึงถือว่าโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน

5.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และหาคุณภาพเครื่องมือ กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ผลดังนี้

5.4.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.40 – 1.00 จึงคัดเลือกไว้จำนวน 29 ข้อ
- 2) ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.33 - 0.76 จึงคัดเลือกไว้ทั้งหมดจำนวน 29 ข้อ
- 3) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -0.16 - 0.67 จึงคัดเลือกไว้จำนวน 24 ข้อ
- 4) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบ 24 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

5.4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตร ผูกอบรมเพื่อ สร้างเสริมสมรรถนะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 จึงพิจารณาคัดเลือกทุกข้อ
- 2) ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.43 - 0.76 จึงพิจารณาคัดเลือกทุกข้อ
- 3) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -0.03 - 0.74 จึงคัดเลือกไว้จำนวน 25 ข้อ

4) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบ 25 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.90

5.4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะใน
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00
- 2) ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.76 จึงพิจารณาคัดเลือกทุกข้อ
- 3) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -0.12 - 0.71 จึงคัดเลือกไว้จำนวน 24 ข้อ
- 4) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบ 24 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.90

5.4.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้านมี
ความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งมีคุณภาพดังต่อไปนี้

- 1) ด้านประกันคุณภาพจำนวน 24 ข้อ
  - 1.1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00
  - 1.2) ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.33 - 0.76
  - 1.3) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27- 0.66
  - 1.4) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86
- 2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 25 ข้อ
  - 2.1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00
  - 2.2) ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.43 - 0.80
  - 2.3) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28 - 0.74
  - 2.4) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90
- 3) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ
  - 3.1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00
  - 3.2) ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.75
  - 3.3) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.76
  - 3.4) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

5.5 การสร้าง แบบวัดเจตคติ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้าน
ประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านหลักสูตร สถานศึกษา ตามแบบของ
ไลเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่
เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งกำหนดให้มีข้อความทางบวกและทางลบ โดยมีเกณฑ์การให้
คะแนนดังนี้

คะแนนสำหรับข้อความทางบวก	การตอบ	คะแนนสำหรับข้อความทางลบ
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
4	เห็นด้วย	2
3	ไม่แน่ใจ	3
2	ไม่เห็นด้วย	4
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

4.50 – 5.00	หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 – 4.49	หมายถึง เห็นด้วย
2.50 – 3.49	หมายถึง ไม่แน่ใจ
1.50 – 2.49	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.49	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดและประเมินผลที่จะได้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ผลดังนี้

5.5.1 แบบวัดเจตคติ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะใน ด้านประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 20 ข้อ

1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.40 – 1.00 จึงคัดเลือกไว้ จำนวน 19 ข้อ

2) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.75 จึงคัดเลือกไว้ทั้งหมดจำนวน 19 ข้อ

3) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบวัดเจตคติ 19 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.89

5.5.2 แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 20 ข้อ

1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 จึงพิจารณา คัดเลือกทุกข้อ

2) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70 จึงพิจารณาคัดเลือกทุกข้อ

3) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบวัดเจตคติ 20 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.89

5.5.3 แบบวัดเจตคติ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะ ด้านหลักสูตร สถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ

1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.40 – 1.00 จึงคัดเลือกไว้ จำนวน 16 ข้อ

- 2) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.76 จึงคัดเลือกไว้ทั้งหมดจำนวน 16 ข้อ
- 3) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบวัดเจตคติ 16 ข้อ ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.87

5.5.4 แบบวัดเจตคติ หลักสูตร ผูกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ที่มีคุณภาพเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีคุณภาพดังนี้

- 1) ด้านประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 19 ข้อ
  - 1.1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00
  - 1.2) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.75
  - 1.3) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89
- 2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 20 ข้อ
  - 2.1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00
  - 2.2) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70
  - 2.3) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89
- 3) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 16 ข้อ
  - 3.1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00
  - 3.2) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37 - 0.76
  - 3.3) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

5.6 แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการเพื่อใช้ประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. แบบประเมินใบงานเสริมความรู้/ใบงานกิจกรรมสร้างเสริมทักษะ และ 2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน 3 ระดับ พบว่ามีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีคุณภาพดังนี้

- 5.6.1 ด้านประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00
  - 2) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85
- 5.6.2 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00
  - 2) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89
- 5.6.3 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา
  - 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00
  - 2) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

6. การนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และเครื่องมือวัดและประเมินในการอบรมไป ทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ได้มาจากการอาสาสมัคร จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาต่อไป

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผล หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

มีขั้นตอนดังนี้

1. ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานการณ์จริงเต็มรูปแบบ

1.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Koul, 1984)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.2.1 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประกันคุณภาพ การศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านหลักสูตร สถานศึกษา ใช้ระยะเวลาดำเนินการหลักสูตร ฝึกอบรมเป็นเวลา 3 วัน มีโครงสร้างหลักสูตรดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

องค์ประกอบ หลักสูตร	รายละเอียดองค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม
หลักการของ หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นบนความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในการสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา 3. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการอบรมเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้จากวิทยากรและผู้มีประสบการณ์ ไปพร้อมกับการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจากกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนิสิต
เรื่องที่ 1.ด้านประกันคุณภาพการศึกษา (ระยะ 1 วัน)	
จุดมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสำคัญของระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. เพื่อให้นิสิตมีเจตคติที่ดีต่องานด้านประกันคุณภาพการศึกษา 3. เพื่อให้นิสิตมีประสบการณ์และทักษะพื้นฐานในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
เนื้อหาสาระ	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (120 นาที)</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการกำกับ ติดตามตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (90 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 แผนงานการดำเนินการกับการประกันคุณภาพ (105 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA (90 นาที)</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ หลักสูตร	รายละเอียดองค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม
เรื่องที่ 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (ระยะ 1 วัน)	
จุดมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้มีสติมีความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล และเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น 2. เพื่อให้มีสติมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัยในชั้นเรียน 3. เพื่อให้มีทักษะพื้นฐานในการใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล สร้าง-เครื่องมือวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน
เนื้อหาสาระ	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน (90 นาที)</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องมือสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน (150 นาที)</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล (90 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน (90 นาที)</p>
เรื่อง 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา (ระยะ 1 วัน)	
จุดมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร 2. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อภาระงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา 3. เพื่อให้มีทักษะพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน
เนื้อหาสาระ	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (90 นาที)</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร (90 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (140 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (90 นาที)</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ หลักสูตร	รายละเอียดองค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม
วิธีการ ฝึกอบรม	1. การให้ความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยายจากวิทยากร 2. การสร้างบรรยากาศการฝึกอบรมให้เป็นกันเอง เน้นการร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ 3. การอภิปรายกลุ่มย่อย 4. การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ
สื่อ	1. เอกสารประกอบการบรรยายและPower Point 2. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะ 3. อุปกรณ์สำนักงาน เช่น กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี เป็นต้น 4. สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์และสื่อออนไลน์
การวัดและ ประเมินผล	1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2. แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 3. แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

1.3 ดำเนินการใช้หลักสูตร ฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้านโดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 ก่อนการฝึกอบรมดำเนินการให้มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ฝึกอบรม การเตรียมการในด้านต่างๆ เช่น ด้านวิทยากร ด้านเอกสารและเครื่องมือที่ใช้ในการอบรม ด้านสื่ออุปกรณ์และสถานที่ เป็นต้น รวมทั้งกำหนดบทบาทและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการในแต่ละฝ่าย

1.3.2 กำหนด วิธีการดำเนินการฝึกอบรมการให้ความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยายจากวิทยากรเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเนื้อหาที่ถูกต้อง

1.3.3 สร้างบรรยากาศการฝึกอบรมให้เป็นกันเอง เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการให้แรงเสริม เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับการอบรมรู้สึกเห็นคุณค่าในผลงานของตนเองและเกิดความภาคภูมิใจ

1.3.4 จัดกิจกรรม สร้างเสริม ทักษะเพื่อให้ผู้รับการอบรมได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีมาสู่การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

1.3.5 วิทยากรสรุปประเด็นและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายและกิจกรรมสร้างเสริม ทักษะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทบทวนและทำความเข้าใจอย่างถูกต้อง พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการซักถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม

1.3.6 ภายหลังจากฝึกอบรมผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรการฝึกอบรม แบบวัดเจตคติและแบบประเมิน ทักษะเชิงปฏิบัติการ หลังเข้าร่วม หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา

นำผลที่ได้ไปจัดกระทำและวิเคราะห์ผลเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรทั้ง 3 ด้าน และนำไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 นำข้อมูลของแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง นำข้อมูลในตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ แปลผลความหมายเทียบกับเกณฑ์ เป็นระดับความคิดเห็น และนำข้อมูลตอนที่ 3 มาเสนอในรูปแบบความเรียง

1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง สมรรถนะที่ควรจะเป็น กับสมรรถนะที่เป็นจริงของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยการวิเคราะห์สถิติที่ (t- test dependent) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 การหาความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์ ช่องว่างระหว่าง สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

2. สร้างและ พัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา นำข้อมูลการประเมินความเหมาะสม โครงร่างหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายเทียบกับเกณฑ์

3. ทดลองใช้และประเมินผล หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การหาประสิทธิภาพของ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ตามเกณฑ์

ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฝึกอบรมกับผลสัมฤทธิ์ (E_1/E_2) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80/80 โดยคำนวณคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างฝึกอบรม (X) และคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรม โดยมีการคำนวณหาประสิทธิภาพ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546) ดังนี้

$$\text{สูตรที่ 1 } E_1 = (\sum X/N) / A \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน

N คือ จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2 } E_2 = (\sum F/N) / B \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B คือ คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

3.2 ประเมินผล เจตคติ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ กำหนดที่ระดับ 3.5 ขึ้นไป

3.3 ประเมินผลทักษะเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน โดยหา ระดับร้อยละและแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต. 2542)

87.50 - 100.00 ระดับคุณภาพของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

75.00 - 87.49 ระดับคุณภาพของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดี

62.50 - 74.99 ระดับคุณภาพของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

50.00 - 62.49 ระดับคุณภาพของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

00.00 -49.99 ระดับคุณภาพของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

หลังจากได้นำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมแล้ว ผู้วิจัย ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้นำเสนอผลการวิจัย

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	จำนวนความถี่
%	แทน	ร้อยละ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
E_1	แทน	ผลของกระบวนการฝึกอบรม
E_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นใน สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลของ การประเมินความต้องการจำเป็นใน สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา นั้น ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นดังนี้

ตาราง 5 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 100)

รายการ	f	%
เพศ		
ชาย	73	73.00
หญิง	27	27.00
รวม	100	100.00
สถานภาพ		
อาจารย์นิเทศก์การศึกษา	23	23.00
อาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ	13	13.00
อาจารย์พี่เลี้ยง	64	64.00
รวม	100	15.00
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู		
น้อยกว่า 5 ปี	24	24.00
ระหว่าง 5-10 ปี	21	21.00
มากกว่า 10 ปี	55	55.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73 มีสถานภาพส่วนใหญ่เป็น อาจารย์พี่เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 64.00 และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.00

ตาราง 6 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่ เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร แกนกลางและสาระท้องถิ่น	4.38	0.54	ดี	3.47	0.71	ปานกลาง	0.91	10.65*
2. มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.35	0.57	ดี	3.33	0.71	ปานกลาง	1.02	11.35*
3. มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรสู่ การจัดทำโครงสร้างรายวิชาและแผนการ จัดการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาได้	4.38	0.58	ดี	3.43	0.79	ปานกลาง	0.95	10.14*
4. มีความสามารถในการวิเคราะห์และ ประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลังการใช้ หลักสูตร	4.19	0.63	ดี	3.21	0.89	ปานกลาง	0.98	10.05*
5. มีความสามารถในการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตร	4.24	0.65	ดี	3.12	1.02	ปานกลาง	1.12	10.50*
รวม	4.30	0.48	ดี	3.31	0.74	ปานกลาง	0.99	11.98*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นในด้าน
หลักสูตรอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.30$, $S = 0.48$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.31$, $S = 0.74$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจาก
สมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 7 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความสามารถในการวิเคราะห์รายวิชาสู่การจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาได้	4.56	0.57	ดีมาก	3.66	0.74	ดี	0.90	12.07*
2. มีความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.57	0.53	ดีมาก	3.72	0.81	ดี	0.85	10.51*
3. มีความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.64	0.50	ดีมาก	3.81	0.77	ดี	0.83	11.02*
4. มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและตรงความต้องการของผู้เรียน	4.68	0.51	ดีมาก	3.92	0.63	ดี	0.76	10.66*
5. มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์	4.59	0.57	ดีมาก	3.53	0.81	ดี	1.07	11.72*
6. มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการอย่างหลากหลาย	4.61	0.61	ดีมาก	3.58	0.80	ดี	1.03	11.68*
7. มีความสามารถในการเลือกใช้หรือพัฒนาสื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.60	0.60	ดีมาก	3.70	0.74	ดี	0.90	9.82*
8. มีความสามารถในการวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติของผู้เรียนและได้นำข้อมูลมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.55	ดีมาก	3.67	0.82	ดี	0.89	10.04*
9. มีความสามารถในการทบทวนและสรุปสาระสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้	4.68	0.51	ดีมาก	3.84	0.77	ดี	0.84	9.75*
รวม	4.61	0.43	ดีมาก	3.71	0.61	ดี	0.90	13.45*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นในด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.61$, $S = 0.43$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริงอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.71$, $S = 0.61$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 8 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความสามารถในการวางแผนและกำหนดวิธีวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตรงตามตัวชี้วัด/มาตรฐานการเรียนรู้	4.61	0.60	ดีมาก	3.71	0.74	ดี	0.90	10.94*
2. มีความสามารถในการเลือกเครื่องมือและใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน	4.57	0.57	ดีมาก	3.71	0.78	ดี	0.86	10.08*
3. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง	4.64	0.54	ดีมาก	3.77	0.75	ดี	0.87	10.71*
4. มีความสามารถในการจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประมวลผลอย่างถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผล	4.59	0.57	ดีมาก	3.66	0.79	ดี	0.93	10.57*
5. มีความสามารถในการนำผล การประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.50	0.59	ดีมาก	3.62	0.76	ดี	0.88	10.27*
รวม	4.58	0.51	ดีมาก	3.69	0.66	ดี	0.89	11.81*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.58$, $S = 0.51$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริงอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.69$, $S = 0.66$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 9 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการจัดการชั้นเรียน (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่ เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความสามารถในการตัดสินใจเพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัด กิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษา	4.70	0.50	ดีมาก	3.99	0.71	ดี	0.71	9.56*
2. มีความสามารถในการจัดการเวลาใน ชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.63	0.54	ดีมาก	3.97	0.75	ดี	0.66	9.24*
3. มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เรียน ได้อย่างชัดเจน	4.68	0.48	ดีมาก	3.95	0.74	ดี	0.73	10.10*
4. มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พลศึกษา	4.77	0.42	ดีมาก	4.08	0.76	ดี	0.69	8.90*
5. มีการคำนึงถึงความปลอดภัยในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษา	4.81	0.41	ดีมาก	4.24	0.65	ดี	0.57	8.31*
6. มีความสามารถในการควบคุม พฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการจัด กิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.72	0.55	ดีมาก	4.00	0.69	ดี	0.72	9.23*
7. มีการจัดการสื่อและอุปกรณ์กีฬาต่างๆ ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พล ศึกษาอย่างเหมาะสม	4.73	0.48	ดีมาก	4.07	0.78	ดี	0.66	7.93*
8. มีการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้กับผู้เรียน เช่น การมีระเบียบวินัย การ มีน้ำใจนักกีฬา ฯลฯ	4.77	0.44	ดีมาก	4.07	0.71	ดี	0.70	8.91*
9. มีการปลูกฝังสุขปฏิบัติให้กับผู้เรียน	4.73	0.44	ดีมาก	3.92	0.86	ดี	0.81	8.72*
รวม	4.72	0.39	ดีมาก	4.03	0.57	ดี	0.69	11.31*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นใน
การจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$, $S = 0.39$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริง อยู่ในระดับดี
($\bar{X} = 4.03$, $S = 0.57$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่าง
จากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 10 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาที่เหมาะสมต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.32	0.66	ดี	3.43	0.78	ปานกลาง	0.89	9.99*
2. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.35	0.65	ดี	3.34	0.83	ปานกลาง	1.01	10.00*
3. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.40	0.61	ดี	3.31	0.82	ปานกลาง	1.09	11.54*
4. มีความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัยที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ	4.28	0.69	ดี	3.26	0.91	ปานกลาง	1.02	10.90*
5. มีความสามารถในการออกแบบการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย	4.31	0.67	ดี	3.33	0.77	ปานกลาง	0.98	11.39*
6. มีความสามารถในการเลือกใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์และจัดกระทำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	4.35	0.67	ดี	3.22	0.89	ปานกลาง	1.13	11.58*
7. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พลศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.67	ดี	3.26	0.84	ปานกลาง	1.12	11.58*
รวม	4.34	0.61	ดี	3.30	0.77	ปานกลาง	1.04	12.05*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นในด้านการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.34$, $S = 0.61$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, $S = 0.77$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 11 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่ เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความรู้ความเข้าใจในระบบกลไกของ การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน	4.18	0.71	ดี	3.08	0.84	ปานกลาง	1.10	11.22*
2. มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ กำกับ ติดตามและตรวจสอบการ ดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษา ในโรงเรียน	4.18	0.73	ดี	3.06	0.87	ปานกลาง	1.12	11.34*
3. มีความสามารถในการนำผลการ ประเมินและข้อเสนอแนะจากการประกัน คุณภาพทางการศึกษามาปรับปรุงการ ดำเนินงาน	4.19	0.72	ดี	3.07	0.81	ปานกลาง	1.12	11.76*
รวม	4.18	0.69	ดี	3.07	0.82	ปานกลาง	1.11	11.72*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นใน ด้าน
ประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.18$, $S = 0.69$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริงอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, $S = 0.82$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความ
แตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 12 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
1. มีความรัก ความเมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน	4.78	0.50	ดีมาก	4.50	0.62	ดีมาก	0.28	4.29*
2. มีจิตสำนึกทางด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.84	0.39	ดีมาก	4.39	0.72	ดี	0.45	5.94*
3. เป็นผู้ใฝ่รู้ในวิชาชีพ อาทิ การเข้ารับ การอบรมทางด้านกีฬาต่างๆ การตัดสินใจ กีฬา เป็นต้น เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพพลศึกษาของ ตนเอง	4.73	0.52	ดีมาก	4.19	0.80	ดี	0.54	6.67*
4. มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพโดยการ ปฏิบัติหน้าที่ครูพลศึกษาอย่างเต็ม กำลังความสามารถด้วยความเต็มใจ	4.81	0.39	ดีมาก	4.45	0.71	ดี	0.36	4.82*
5. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	4.84	0.44	ดีมาก	4.30	0.79	ดี	0.54	6.77*
6. มีการแต่งกายและการรักษาความ สะอาดเหมาะสมกับวิชาชีพ	4.84	0.36	ดีมาก	4.35	0.72	ดี	0.49	6.69*
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและ บุคลากรภายในโรงเรียน	4.85	0.35	ดีมาก	4.45	0.65	ดี	0.40	5.51*
8. การตรงต่อเวลา	4.86	0.34	ดีมาก	4.23	0.78	ดี	0.63	7.42*
9. การมีมารยาทและรู้จักกาลเทศะ	4.89	0.31	ดีมาก	4.46	0.70	ดี	0.43	6.14*
10. การมีจิตอาสาช่วยเหลืองานหรือ กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	4.86	0.34	ดีมาก	4.41	0.80	ดี	0.45	5.74*
11. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามเวลา	4.86	0.37	ดีมาก	4.33	0.75	ดี	0.53	6.87*
12. ความพยายามแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องของตนเอง	4.80	0.42	ดีมาก	4.20	0.85	ดี	0.60	7.24*
รวม	4.83	0.32	ดีมาก	4.35	0.62	ดี	0.48	7.51*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็นใน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.83$, $S = 0.32$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริง ส่วนมากอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.35$, $S = 0.62$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและทุกรายการย่อย

ตาราง 13 สมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา รวมทุกด้าน (n = 100)

รายการ	สมรรถนะที่ควรจะเป็น		ระดับ	สมรรถนะที่เป็นจริง		ระดับ	ความ ต้องการ จำเป็น	t
	$\bar{X}$	S		$\bar{X}$	S			
	ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	4.30		0.48	ดี			
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.61	0.43	ดีมาก	3.71	0.61	ดี	0.90	13.45*
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.58	0.51	ดีมาก	3.69	0.66	ดี	0.89	11.81*
ด้านการจัดการชั้นเรียน	4.72	0.39	ดีมาก	4.03	0.57	ดี	0.69	11.31*
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.34	0.61	ดี	3.30	0.77	ปานกลาง	1.04	12.05*
ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	4.18	0.69	ดี	3.07	0.82	ปานกลาง	1.11	11.72*
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.83	0.32	ดีมาก	4.35	0.62	ดี	0.48	7.51*
รวม	4.51	0.41	ดีมาก	3.64	0.57	ดี	0.87	13.69*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสมรรถนะที่ควรจะเป็น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.51$, $S = 0.41$) แต่สมรรถนะที่เป็นจริงอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.64$, $S = 0.57$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05

ความต้องการจำเป็น ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า มีทั้งหมด 3 ด้าน คือ 1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา เท่า กับ 1.11 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน เท่ากับ 1.04 และ 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา เท่ากับ 0.99 ตามลำดับ

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลของการประเมินโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นดังนี้

1. การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมทั้ง 3 ด้าน ในแต่ละองค์ประกอบ อันได้แก่ จุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล

2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 – 1.00 จึงถือว่าโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน และนำหลักสูตร ฝึกอบรมทั้ง 3 ด้านไปทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้มาจากการอาสาสมัคร จำนวน 30 คน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
ด้านประกันคุณภาพการศึกษา			
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
2. หลักการของหลักสูตร	4.53	0.60	มากที่สุด
3. จุดประสงค์ของหลักสูตร	4.40	0.89	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร	4.53	0.74	มากที่สุด
5. กิจกรรมการฝึกอบรม	4.30	0.91	มาก
6. สื่อประกอบกิจกรรม	4.40	0.89	มาก
7. การประเมินหลักสูตร	4.46	0.89	มาก
รวม	4.46	0.69	มาก
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน			
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร	4.33	0.75	มาก
2. หลักการของหลักสูตร	4.40	0.69	มาก
3. จุดประสงค์ของหลักสูตร	4.46	0.65	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร	4.40	0.91	มาก
5. กิจกรรมการฝึกอบรม	4.05	0.93	มาก
6. สื่อประกอบกิจกรรม	4.40	0.89	มาก
7. การประเมินหลักสูตร	4.00	0.78	มาก
รวม	4.27	0.75	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา			
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร	4.66	0.50	มากที่สุด
2. หลักการของหลักสูตร	4.73	0.47	มากที่สุด
3. จุดประสงค์ของหลักสูตร	4.46	0.54	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร	4.80	0.44	มากที่สุด
5. กิจกรรมการฝึกอบรม	4.60	0.60	มากที่สุด
6. สื่อประกอบกิจกรรม	4.30	0.86	มาก
7. การประเมินหลักสูตร	4.40	0.54	มาก
รวม	4.58	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของ โครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีทั้งหมด 7 รายการ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $S = 0.69$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $S = 0.75$) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $S = 0.35$)

การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมก่อนนำไป ทดลองใช้ โดย ผลการประเมินความเหมาะสม โครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน จะพบว่าโครงร่างหลักสูตร ฝึกอบรมมีความเหมาะสม สอดคล้อง กันทุกองค์ประกอบ นอกจากนั้นผู้เชี่ยวชาญยังให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยผู้วิจัย ได้ปรับปรุงตามที่ ผู้เชี่ยวชาญแนะนำดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรม ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมและชัดเจน ไม่ใช้ภาษาที่คลุมเครือ พร้อมแก้ไขคำผิดต่างๆ

1.2 สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร ปรับปรุงให้มีการเขียนนำเสนอเพื่อสะท้อนสภาพปัญหาและความจำเป็น ออกมาอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นและเพิ่มเติมเนื้อหาที่สำคัญบางประเด็นในเรื่องความสำคัญของการประกันคุณภาพในสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.3 หน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาที่กว้างมากเกินไป และบางเนื้อหาอาจจึง ทบทวนและมีการปรับชื่อหน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาให้ง่ายขึ้น ปรับให้มีความสอดคล้องกับ ผู้เข้ารับการอบรมระยะเวลาและความเหมาะสมในการนำไปใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.4 การประเมินผลหลักสูตรมีการปรับการใช้ภาษาของข้อคำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเข้ารับการอบรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และปรับ ข้อตัวเลือกในบางข้อให้มีความเหมาะสม

2. หลักสูตรฝึกอบรม ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสม ปรับการใช้ภาษาที่คลุมเครือให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น พร้อมแก้ไขคำผิดต่างๆ

2.2 สภาพปัญหาและความจำเป็นของ หลักสูตร ปรับให้มีความชัดเจนในรายละเอียดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สะท้อนถึงความเป็นมาและแนวคิดในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

2.3 เนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้มีความทับซ้อนกันหลายประเด็น จึง นำมาทบทวนและจัดเรียงเนื้อหาใหม่ ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับระยะเวลาและผู้เข้ารับการอบรมตลอดจนความจำเป็นในการนำไปใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.4 กิจกรรมและสื่อปรับให้สอดคล้องกับเนื้อหา ระยะเวลา และความสามารถของผู้เข้ารับการอบรม

2.5 การประเมินผลหลักสูตร มีการปรับ การใช้ภาษาของข้อ คำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเข้ารับการอบรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และปรับข้อตัวเลือกในบางข้อให้มีความเหมาะสม

3. หลักสูตรฝึกอบรม ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสม ปรับการใช้ภาษาที่คลุมเครือให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น พร้อมแก้ไขคำผิดต่างๆ

3.2 กิจกรรมและสื่อปรับให้สอดคล้องกับเนื้อหา ระยะเวลา และความสามารถของผู้เข้ารับการอบรม

3.3 การประเมินผลหลักสูตรให้มีการปรับคำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเข้ารับการอบรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.4 การประเมินผลหลักสูตรมีการปรับการใช้ภาษาของข้อคำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเข้ารับการอบรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และปรับตัวเลือกในบางข้อให้มีความเหมาะสม

3. การนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้านไปทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้รวมถึงปัญหาอุปสรรคของหลักสูตร ฝึกอบรม และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพมีดังต่อไปนี้

ตาราง 15 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมในการทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตร
การศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (n=30)

รายการ	ค่าประสิทธิภาพ	การแปลผล
ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	$E_1 = 86.67$	ผ่านเกณฑ์
	$E_2 = 85.56$	ผ่านเกณฑ์
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	$E_1 = 84.88$	ผ่านเกณฑ์
	$E_2 = 84.80$	ผ่านเกณฑ์
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	$E_1 = 84.78$	ผ่านเกณฑ์
	$E_2 = 85.27$	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 15 พบว่า ประสิทธิภาพ การทดลองใช้ หลักสูตรฝึกอบรม กับนิสิตหลักสูตร การศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพ การศึกษามี ค่า E_1/E_2 เท่ากับ 86.67/85.56 ด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.88/84.80 และด้านหลักสูตร สถานศึกษามีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.78/85.27 ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา
สุศึกษาและพลศึกษา ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู (n=30)

รายการ	เจตคติ		ระดับ
	$\bar{x}$	S	
1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	3.95	0.35	ดี
2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.02	0.45	ดี
3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	4.06	0.38	ดี

จากตาราง 16 เจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู พบว่า นิสิตมีเจตคติ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.95$, $S = 0.35$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.02$, $S = 0.45$) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.06$, $S = 0.38$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 17 ค่าร้อยละและระดับทักษะเชิงปฏิบัติการของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพครู (n= 30)

รายการ	ร้อยละ	ระดับ
1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	90.83	ดีมาก
2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	90.50	ดีมาก
3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	90.66	ดีมาก

จากตาราง 17 ทักษะเชิงปฏิบัติการ ของ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า นิสิตมีทักษะเชิงปฏิบัติการ ด้าน ประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 90.83) ด้าน การวิจัยในชั้น เรียน (ร้อยละ 90.50) และ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 90.66) อยู่ในระดับดีมาก

4. กระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติการ (After Action Review : AAR) ภายหลังการ ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสพการณ์วิชาชีพครูกับนิสิต หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา ผู้วิจัยได้มี การจัดทำ กระบวนการทบทวน หลังปฏิบัติการ ของ หลักสูตรฝึกอบรมในแต่ละวัน ซึ่งจากข้อมูล ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุง หลักสูตรฝึกอบรมดังนี้

1. มีการปรับเนื้อหาให้กระชับและเข้าใจง่าย พร้อมทั้งสรุปการเรียนรู้ ที่ได้รับในแต่ละ วันจากวิทยากรเพื่อ ทบทวนและเน้นย้ำในเรื่องที่สำคัญของแต่ละหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมเสริม ทักษะเชิงปฏิบัติการ

2. ปรับระยะเวลาช่วงการบรรยายให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเพิ่มเวลาให้นิสิตได้ลงมือ กระทำในช่วงกิจกรรมเสริมทักษะปฏิบัติการ การจำลองสถานการณ์ในสถานศึกษาด้วยการให้นิสิต สวมบทบาทของบุคลากรในสถานศึกษาตำแหน่งต่างๆ อันจะ เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ ที่ เครื่องเคียดจากช่วงบรรยายให้ผ่อนคลายลงและเพิ่มสีสันในการทำกิจกรรมกลุ่ม

3. สร้างแรงจูงใจด้วยการ พิจารณาผลงาน กิจกรรมและให้รางวัล เพื่อให้ นิสิตเห็น คุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ร วมทั้งเป็นการสร้างสรรค์บรรยากาศ ให้มีการ แข่งขันเพื่อกระตุ้นการทำกิจกรรม

4. เพิ่ม สื่อในการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ นิสิตได้เห็น ตัวอย่าง ของงานและใช้เป็น กรณีศึกษาประกอบการบรรยายของวิทยากร เช่น เพิ่มตัวอย่าง งานวิจัยในชั้นเรียนต่างๆ ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพิ่มวิดีโอประกอบการเรียนรู้เรื่องหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา นั้น ผู้วิจัยได้ทำ ตามลำดับขั้นดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ตามเกณฑ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฝึกอบรมกับผลสัมฤทธิ์ (E_1/E_2) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80/80

2. ประเมินผล เจตคติหลังเข้าร่วม หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำมาแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับเจตคติ

3. ประเมินผล ทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน โดยหาค่าร้อยละและแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับทักษะ

ตาราง 18 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

รายการ	ค่าประสิทธิภาพ	การแปลผล
ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	$E_1 = 86.53$	ผ่านเกณฑ์
	$E_2 = 85.45$	ผ่านเกณฑ์
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	$E_1 = 84.11$	ผ่านเกณฑ์
	$E_2 = 81.44$	ผ่านเกณฑ์
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	$E_1 = 84.43$	ผ่านเกณฑ์
	$E_2 = 85.12$	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 18 พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษามีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 86.53/85.45 ด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.11/81.44 ด้านหลักสูตรสถานศึกษามีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.43/85.12 ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาหลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (n=30)

รายการ	เจตคติ		ระดับ
	$\bar{x}$	S	
1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	3.94	0.50	ดี
2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.01	0.44	ดี
3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	4.12	0.57	ดี

จากตาราง 19 เจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาหลังการเข้าร่วมหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิสิตมีเจตคติ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.94$, $S = 0.50$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.01$, $S = 0.44$) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.12$, $S = 0.57$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 20 ค่าร้อยละและระดับทักษะเชิงปฏิบัติการของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา หลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (n= 30)

รายการ	ร้อยละ	ระดับ
1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	90.50	ดีมาก
2. ด้านวิจัยในชั้นเรียน	90.33	ดีมาก
3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	88.66	ดีมาก

จากตาราง 20 ทักษะเชิงปฏิบัติการของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา หลังการเข้าร่วมหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิสิตมีทักษะเชิงปฏิบัติการ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 90.50) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 90.33) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 88.66) อยู่ในระดับดีมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษานี้ มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นใน การสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
2. เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตร ผูกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา หลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นใน การสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ศึกษาความต้องการจำเป็นใน การสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ และกำหนดกรอบสมรรถนะของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากนั้นนำมาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต ซึ่งจะประกอบด้วยสมรรถนะทั้งหมด 7 ด้าน และเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 64 คน อาจารย์นิเทศก์การศึกษา จำนวน 23 คน และอาจารย์นิเทศก์วิชาเฉพาะ จำนวน 13 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Stratified Random Sampling) นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาจัดกระทำ และวิเคราะห์ผลจาก การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง สมรรถนะที่ควรจะเป็น กับสมรรถนะที่เป็นจริง ด้วยการวิเคราะห์สถิติ ทดสอบค่าที (t- test Dependent) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหาความต้องการจำเป็นด้วยการ วิเคราะห์หาช่องว่างระหว่าง สมรรถนะที่ควรจะเป็น กับสมรรถนะที่เป็นจริง ซึ่งจะทำได้ สมรรถนะที่มีความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมให้กับ นิสิตจึงไปสู่ขั้นตอนของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมต่อไป

ระยะที่ 2 สร้างและ พัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรม เป็นการจัดทำโครงร่างของ หลักสูตร ผูกอบรม
ภายหลังการ กำหนดสมรรถนะเป้าหมายจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการ สร้าง เสริม
สมรรถนะของนิสิต ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาดำเนินการจัดทำโครง
ร่างหลักสูตร ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ
วิธีการผูกอบรม สื่อ และการวัดและประเมินผล ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างหลักสูตร
การผูกอบรมและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน
ซึ่งเครื่องมือประกอบด้วย 1.หลักสูตร ผูกอบรม 2. แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ 3. แบบวัดเจตคติ
4. แบบประเมิน ทักษะเชิงปฏิบัติการ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ
จากนั้นนำหลักสูตรผูกอบรมไปทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและ
พลศึกษา เพื่อศึกษาความเป็นไปได้รวมถึงปัญหาอุปสรรคจาก การทดลองใช้หลักสูตรผูกอบรมครั้ง
ที่ 1 และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรผูกอบรมฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตร ผูกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะใน
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร ผูกอบรม เป็นการนำ หลักสูตร ผูกอบรมที่ สมบูรณ์
แล้วไปทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตร ผูกอบรม กับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนิสิตหลักสูตรการศึกษา
บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน จากการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน เพื่อ
หาประสิทธิภาพ ของหลักสูตรผูกอบรม เพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของ การประเมินความต้องการจำเป็นใน สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา นั้น ผู้วิจัยได้ทำ
ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำข้อมูลของแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และ นำเสนอ
ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ให้เป็นระดับความคิดเห็น ดังนี้ (ประคอง
กรรมสูตร. 2538)

4.50 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก
3.50 – 4.49	หมายถึง	ดี
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็น ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยการวิเคราะห์สถิติทดสอบค่าที กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นระหว่างสมรรถนะที่ควรจะเป็น กับสมรรถนะที่เป็นจริงของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

6. นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 มาสรุปแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูล หาประสิทธิภาพของหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา นั้น ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฝึกอบรมกับผลสัมฤทธิ์ (E_1/E_2) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80/80

2. ประเมินผล เจตคติต่อ ๓ ของนิสิต หลังการเข้าร่วม หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้ง 3 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีดังนี้

1.1 นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจง ความถี่และค่าร้อยละตามตัวแปร โดยกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 100 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73 มีสถานภาพส่วนใหญ่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 64.00 และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.00

1.2 สมรรถนะที่ควรจะเป็น นกับสมรรถนะที่เป็นจริงและความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ดังนี้

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี มาก ($\bar{X} = 4.51$, $S = 0.41$) ส่วนสมรรถนะที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.64$, $S = 0.57$) แต่ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.31$, $S = 0.74$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.30$, $S = 0.77$) และด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.07$, $S = 0.82$) อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อหาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า มีด้วยกัน 3 ด้าน คือ 1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา (เท่ากับ 1.11) 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (เท่ากับ 1.04) และ 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา (เท่ากับ 0.99) ตามลำดับ

2. การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า หลักสูตร ฝึกอบรบ มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ คือ 1. หลักการ ของหลักสูตร 2. จุดมุ่งหมาย 3. เนื้อหาสาระ 4. วิธีการ ฝึกอบรบ 5. สื่อ และ 6. การวัดและประเมินผล การประเมินความเหมาะสมของ โครงร่างหลักสูตร ฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีการประเมิน ทั้งหมด 7 รายการ พบว่า ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, $S=0.69$) และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.27$, $S=0.75$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.58$, $S=0.35$) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) ในทุกด้านมีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 จึงถือว่าโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรบมีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ เจตคติ และทักษะเชิงปฏิบัติการได้ผลสรุปดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ ประสิทธิภาพ การทดลองใช้ หลักสูตรฝึกอบรบ กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพ การทดลองใช้ หลักสูตร ฝึกอบรบกับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพ การศึกษามีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 86.67/85.56 ด้านวิจัยในชั้นเรียนมีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.88/84.80 และด้านหลักสูตรสถานศึกษามีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.78/85.27 ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.2 เจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในการทดลองใช้หลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรบ พบว่า นิสิตมีเจตคติ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.95$, $S = 0.35$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.02$, $S = 0.45$) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$, $S = 0.38$) อยู่ในระดับดี

2.3 ทักษะเชิงปฏิบัติการของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในการ ทดลองใช้ หลักสูตรฝึกอบรบ พบว่า นิสิตมีทักษะเชิงปฏิบัติการ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 90.83) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 90.50) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 90.66) อยู่ในระดับดีมาก

การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบด้วยกัน การประเมินความเหมาะสมของ โครงร่างหลักสูตรสมรรถนะในด้านประกันคุณภาพการศึกษาและ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด ค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ เมื่อนำหลักสูตรการฝึกอบรมมาทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและพลศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เจตคติของนิสิตภายหลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรม ทุกด้าน อยู่ในระดับดี และทักษะเชิงปฏิบัติ การของนิสิตหลักสูตรฝึกอบรมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีประสิทธิภาพกับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและพลศึกษา

3. การทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

3.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ของหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ด้านประกันคุณภาพ การศึกษามีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 86.53/85.45 ด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.11/81.44 และด้านหลักสูตรสถานศึกษามี ค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.43/85.12 ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 เจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา หลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิสิตมีเจตคติ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.94, S = 0.50$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.01, S = 0.44$) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12, S = 0.57$) อยู่ในระดับดี

3.3 ทักษะ เชิงปฏิบัติ การ ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า นิสิตมีทักษะเชิงปฏิบัติ การ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 90.50) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 90.33) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 88.66) อยู่ในระดับดีมาก

การ ทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เจตคติ ของนิสิต หลัง การเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมทุกด้านอยู่ในระดับดี และทักษะเชิงปฏิบัติ การ ของนิสิตทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้

อภิปรายผล

จากสรุปผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นในสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ นิสิต ได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศศึกษา อาจารย์นิเทศวิชาเฉพาะมีความคาดหวังในสมรรถนะของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้มาก ด้วยตระหนักในวิชาชีพครูที่มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนผู้เป็ นทรัพยากรที่สำคัญให้เป็นบุคคล ที่มีคุณภาพของประเทศชาติ ซึ่งผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีความรู้ความสามารถที่ดี มีเจตคติดี และมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ ในกิจการของครูในหลายๆ ด้าน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550) การพัฒนาการศึกษาจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านและปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดคือ “ครู” ดังนั้นด้วยความสำคัญของครูดังกล่าว ทำให้สมรรถนะของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้ง 7 ด้านคือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการจัดการชั้นเรียน ด้านการวิจัย ในชั้นเรียน ด้านประกันคุณภาพการศึกษา และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จึงถูกคาดหวังโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ว่าสมรรถนะที่ควรจะเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงอยู่ในระดับดีมาก นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์รายวิชาสู่การจัดทำโครงสร้างรายวิชาการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ บูรณาองค์ความรู้ได้อย่างหลากหลาย การเลือกใช้สื่อให้มีความเหมาะสมและส่งเสริมพัฒนาของผู้เรียน ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การเลือกใช้เค รื่องมือในการเก็บรวบรวมผลได้อย่างถูกต้อง เครื่องมือมีคุณภาพสามารถจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถนำผลจากการประเมินมาใช้ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้พัฒนามากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุทธาสินี บุญญาพิทักษ์ (2545) ที่กล่าวว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นประมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับนิสิตในหลักสูตรวิชาชีพครูได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริงเหมือนเป็นครูประจำการ จะเห็นได้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสำคัญยิ่งในการเตรียมนิสิตครูไปสู่อาชีพ ให้นิสิตได้มีโอกาสออกมาทดลองปฏิบัติงานในหน้าที่ครูอย่างแท้จริง ทั้งภาระงานหน้าที่ครูและภาระงานด้านอื่นๆ ที่ครูประจำการในโรงเรียนปฏิบัติและนิสิตจะ ได้นำความรู้ทางภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์ในการสอน รวมไปถึงการมีทัศนคติที่ดีในอาชีพครูต่อไปในอนาคต ส่วนสมรรถนะที่เป็นจริง ตามความคิดเห็นของ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ นิสิตโดยรวม อยู่ในระดับ ดี เพราะนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษามีความรู้ความสามารถ เจตคติ และทักษะเชิงปฏิบัติ การในสมรรถนะด้านต่างๆ สามารถจัดกิจกรรม จัดประสบการณ์ วิธีสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการชั้นเรียน

ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เพราะในด้านหลักสูตรสถานศึกษา นิสิตมีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งอาจเกิดมาจากขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร สถานศึกษา สอดคล้องกับ อุทุมพร หล่อสมฤดี (2545) ที่กล่าวว่า บุคลากรในโรงเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยเป็นผู้ใช้หลักสูตรมาเป็นนักพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับทักษะความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร มาร์ชและคนอื่นๆ (Marsh; et al. 1990; อุทุมพร หล่อสมฤดี. 2545) ได้กล่าวไว้ว่า ครูจำเป็นต้องได้รับการฝึกทักษะ ที่จำเป็นเพื่อให้มีบทบาทเป็นผู้นำด้านหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน นิสิตยังขาดความชำนาญในการวิเคราะห์ปัญหาที่เหมาะสมรวมถึงการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวาณิช. (2553) กล่าวว่าการทำงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ครูหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน งานวิจัยดำเนินไปพร้อมกับการเรียนการสอน นิสิตยังขาด ทักษะในการออกแบบการวิจัย การเลือกใช้สถิติวิจัย การวิเคราะห์และจัดกระทำข้อมูลได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย และด้านประกันคุณภาพการศึกษานิสิตยังขาดความรู้ความเข้าใจอันดีในระบบกลไกการดำเนินการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษาในโรงเรียน เพราะในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา กำหนดให้มีรายวิชา ศษ 361 ประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาชีพครูเลือกกำหนดไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต ซึ่งมีโอกาสที่นิสิตอาจลงวิชาชีพครูเลือกในรายวิชาอื่น ๆ ตามความสนใจของตนเอง แต่ปัจจุบันการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรมีความรู้ความเข้าใจที่ดี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546) ได้มีข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าผลผลิตทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ และเมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า สมรรถนะที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างจากสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า พฤติกรรมและความสามารถที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา แสดงออกมาไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมตามทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นิสิตจึงควรปฏิบัติตนให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ในทุกด้าน เมื่อนิสิตสามารถแสดง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่คาดหวังต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูได้เห็นแบบอย่างที่ดีก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีและยอมรับต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัย ของศิริวรรณ สุขดี และ ณรงค์ คำจันทร์ (2553) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาปีการศึกษา 2553 พบว่ามีความแตกต่างกันทุก ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สราภรณ์ ทะสุวรรณ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครู

พลศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครูในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 ได้มีการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครูในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 พบว่ามีความแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริม สมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า มีด้วยกัน 3 ด้าน คือ 1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องจากสมรรถนะที่เป็นจริงของ นิสิตยังปรากฏออกมาไม่ได้ตามที่คาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูซึ่งการนำสมรรถนะที่ควรจะเป็นกับสมรรถนะที่เป็นจริงมาวิเคราะห์หาความแตกต่างของช่องว่าง (Gap) นั้นเป็นการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบัน (What is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (What should be) ส่วนใหญ่จะเน้นความแตกต่างของผลผลิต (Outcome Gaps) แล้วจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังของความแตกต่างนั้นและเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข โดยมีจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือ ความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กร (สุวิมล ว่องวานิช. 2548)

2. การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้าง หลักสูตร ฝึกอบรม สมรรถนะในด้านประกันคุณภาพการศึกษากับ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด และค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากกระบวนการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ทำให้หลักสูตรฝึกอบรม มีประกอบ ด้วย 6 องค์ประกอบ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการฝึกอบรม สื่อ และการวัดและประเมินผล โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร คือ การศึกษาหาความต้องการจำเป็น การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การทดลองใช้และประเมินหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการพัฒนา (Dessler. 1988; Saylor & Alexander. 1974; Taba. 1962) ที่เสนอว่าแบบจำลองโดยทั่วไปของการฝึกอบรมจะมีกระบวนการหลักๆ ที่สำคัญอยู่ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นประเมินความจำเป็น (Needs Assessment) เพื่อศึกษาปัญหาว่าจำเป็นต้องแก้ไขด้วยการฝึกอบรมหรือต้องการพัฒนาด้วยการฝึกอบรมขั้น ที่ได้ กำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม (Set Training Objective) จะต้องกำหนดให้เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้หรือวัดได้ ขั้นฝึกอบรม (Training) ต้องประกอบด้วยเทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมและมีโปรแกรมการดำเนินงานประกอบ และขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินปฏิบัติการเรียนรู้ พฤติกรรม หรือผลที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี ทองนุช (2542) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริม คุณลักษณะความเป็นคนทันสมัยด้านจิตใจสำหรับ นักศึกษาสาขาครุศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ ในการศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การสร้างหลักสูตร การตรวจสอบประสิทธิภาพหลักสูตร และการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โดยกล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และหน่วยการฝึกอบรม (มนตรี วงษ์สะพาน . 2554; ประสาท เนิ่งเฉลิม . 2553; สุนีย์ ภูพันธ์ . 2546; Saylor; & Alexander. 1974) ที่เสนอว่า การนำหลักสูตรไปใช้ทำให้ได้พบ ข้อบกพร่อง ตามองค์ประกอบของ หลักสูตร แล้ว จึงนำมาแก้ไขให้หลักสูตรที่มี องค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น เป็นการนำหลักสูตรที่ได้ออกแบบไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อศึกษาผลของการนำหลักสูตรไปปฏิบัติอันจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการใช้ หลักสูตร อันเป็นแนวทางนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการใช้ให้สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งการทดลองใช้ของผู้วิจัยครั้งนี้ได้นำหลักสูตรการฝึกอบรมมาทดลองใช้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาวิชาสาขาศึกษาและพลศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผลของการนำไปทดลองใช้ พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม กับ นิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาศึกษาและ พลศึกษา ทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เจตคติภายหลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรม ทุกด้านอยู่ในระดับดี และทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีประสิทธิภาพกับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาศึกษาและพล ศึกษา สามารถนำไปใช้อบรมกับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ได้ต่อไปดังนั้น จึงสรุปได้ว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ที่กำหนด ช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ได้ ซึ่ง สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545) ที่ได้ กล่าวไว้ว่า ความจำเป็นของการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน สำหรับผู้ใช้ชุดกิจกรรม จะ ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง ดังนั้นก่อนการนำชุดกิจกรรมไปใช้ ครูควรมั่นใจว่าชุด กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ ในการช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. การทดลองใช้และ ประเมินผล หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

3.1 ประสิทธิภาพของ หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่าประสิทธิภาพ ของหลักสูตร ฝึกอบรมสามารถสร้างเสริม นิสิตให้มีความรู้ เจตคติ และทักษะ เชิงปฏิบัติการในด้าน ต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ($E_1 = 86.53/E_2 = 85.45$) ด้านวิจัยในชั้นเรียน ($E_1 = 84.11/E_2 = 81.44$) และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($E_1 = 84.43/E_2 = 85.12$) อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_1 = 80/E_2 = 80$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการ ดำเนินการหลักสูตร การฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีระบบ มีการหาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู มีขั้นตอนและเทคนิคการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมความรู้ เจตคติ และทักษะ ประกอบกับหลักสูตรมีความชัดเจนของเนื้อหาสาระ มีกิจกรรมเพื่อ สร้างเสริมทักษะปฏิบัติการ ต่างๆ มีการคัดเลือกสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม รวมถึงการจัดลำดับหัวข้อเรื่องให้สอดคล้องกับ เทคนิคการฝึกอบรมและช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนบรรยากาศและ

สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม เอื้ออำนวย ต่อการเรียนรู้ของนิสิต ส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรม มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างเสริม สมรรถนะของนิสิตทั้ง 3 ด้านให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับ สมชาติ กิจยรรยง (2547) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการดำเนินการฝึกอบรมควรเป็นไปอย่างมีระบบทำให้มีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีการเตรียมการก่อนการจัดฝึกอบรม สอดคล้องกับการศึกษาของ กุลวดี วีระวานิช (2542) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมจะมีประสิทธิภาพหากการสร้างชุดฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบโดยเริ่มตั้งแต่การพิจารณาความต้องการและจุดมุ่งหมายของการจัดการฝึกอบรม จัดลำดับเนื้อหา กำหนด กิจกรรม เวลา วิทยาการ ตลอดจนการประเมินผล โดยการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมจะต้องมีขั้นการเรียนรู้ ในลักษณะภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และเกิดการเรียนรู้ได้จริง และสอดคล้องกับคำกล่าวของ สาลี ศิลปธรรม (2550) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติมีข้อดี คือ เมื่อมีปัญหาในขั้นตอนใดผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะ เรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาในขณะฝึกอบรมและมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรและครูที่เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน ซึ่งแต่ละคนมีประสบการณ์การสอนที่ประสบความสำเร็จแตกต่างกันออกไปตามสภาพของโรงเรียน ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ใหม่ๆ และนำไปใช้พัฒนาสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป

3.2 เจตคติของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา หลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิสิตมีเจตคติทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการฝึกอบรมนอกจากจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่ดีแล้ว ยังช่วยให้นิสิต เปลี่ยนแปลงเจตคติ ไปในทางที่ดีต่อ หน้าที่ที่ตนเองจะต้องรับผิดชอบทำให้ เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าในวิชาชีพครูของตนเองและ ทำงานอย่างมีความสุข ด้วยความยินดี เต็มใจและพอใจในบทบาทหน้าที่ของตน และยังสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ด้วยเช่นกัน เกิดเจตคติต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทั้ง 3 ด้านในทางที่ดี ส่งผลให้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับ อัศวรัตน์ พูลกระจ่าง (2550) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็น กระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาหรือฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะหรือความชำนาญ ตลอดจนนำประสบการณ์มาใช้กับการทำงานได้อย่างเหมาะสม โดยมุ่งให้บุคลากรได้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะในระยะเวลาสั้นๆ รวมทั้งก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่องค์กรต้องการ ส่งผลให้บุคลากรแต่ละคนในหน่วยงานหรือองค์กรมีความสามารถเฉพาะตัวสูงขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพต่อไป ดังนั้นการที่นิสิตได้เข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมในการวิจัยครั้งนี้จึง เป็นการช่วยปรับเจตคติด้วยการสะท้อนภาพภาระงานครูในแต่ละสมรรถนะของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้กับนิสิต ต่อก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ เฉลิมลาภ ทองอาจ (2558: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า เจตคติที่ดีและความศรัทธาต่อวิชาชีพครูเป็นสิ่งสำคัญ การที่นิสิตส่วนหนึ่งออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยที่มีได้ทราบ หรือไม่

มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานครูในด้านอื่นๆ มาก่อน อาจทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดภาวะตกใจอย่างรุนแรง (Shock) และอาจเห็นว่างานครูเป็นงานที่หนัก ส่งผลให้ไม่ประสงค์ที่จะประกอบวิชาชีพนี้ในอนาคตได้ ดังนั้นจึงต้องมีแนวทางให้นิสิตนักศึกษาเข้าไปสัมผัสงานครู ในส่วนอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน ตั้งแต่ระยะหนึ่งๆ ของการเรียนด้วย เพื่อให้เห็นภาพรวมของการทำงานทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับชนากร ทองประยูร (2551) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสอนแบบบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ไว้ว่าการฝึกอบรมเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ถ้าผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หลักทั้ง 3 ประการข้างต้น เชื่อถือได้ว่าบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมนั้นๆ จะมีส่วนช่วยผลักดันให้องค์กรมีผลผลิต ที่ดีเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาย่างตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

3.3 ทักษะเชิงปฏิบัติการของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา หลังการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิสิตมี ทักษะเชิงปฏิบัติการทุกด้านอยู่ในระดับ ดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมช่วยให้นิสิตผู้เข้าอบรมเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น และเทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรมคือ การฝึกปฏิบัติ (Exercise) ที่เป็นการนำทฤษฎีหรือแนวคิดตามที่ได้เรียนรู้มาทดลองปฏิบัติในตอนที่ท้ายของการฝึกอบรม ภายใต้การดูแลของผู้ให้การฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรมจะเป็นผู้เตรียมกิจกรรมหรือสิ่งที่จะให้ฝึกปฏิบัติไว้ล่วงหน้าหลังจากฝึกอบรมทางทฤษฎีมาแล้ว อาจมีการสาธิตหรือกระทำให้ดูก่อนและให้ผู้ เข้ารับการฝึกอบรม ทำตาม ข้อดีของผู้รับการฝึกอบรมคือได้ฝึกปฏิบัติจริง ก่อนที่จะนำทักษะไปใช้และทุกคนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อันเป็นเทคนิคที่จูงใจให้คนอยากเรียนรู้ สอดคล้องกับ วุฒิสักดิ์ พิศสุวรรณ (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาพยาบาลตามโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า การสอนโดยการกระทำเป็นวิธีการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำหรือการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัตินั้นโดยได้มีโอกาสในการศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติจริง เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้กระทำหรือปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองมากที่สุด ดังนั้นหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็น การฝึกอบรมที่มี การจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการ จึงช่วยพัฒนา ผู้เข้ารับการอบรม ให้ดีขึ้นได้ โดยการฝึกอบรมนั้นจะมีกิจกรรมเสริมทักษะปฏิบัติการที่ มีความหลากหลาย มีวิทยากรที่มีความรู้ดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมทำให้เกิดการพัฒนาการฝึกทักษะ โดยการให้ผู้ เข้ารับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติงานจริงและ มีผู้ให้คำแนะนำเพื่อให้ ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง และยังสอดคล้องกับชูชัย สมิทธิไกร (2548) ที่เสนอวิธีการฝึกอบรมโดยวิธีการทำ (Doing

method) เป็นวิธีการฝึกอบรมซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีบทบาทอย่างมากที่ จะต้องลงมือกระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองภายใต้การแนะนำ และดูแลจากวิทยากรอย่างใกล้ชิด ซึ่งการได้ลงมือปฏิบัติจริงดังกล่าวจะนำไปสู่ความสำเร็จของผลงานในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครรัตน์ พูลกระจาง (2550) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้างานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการพบว่า ในขั้นตอนการพัฒนา (Development) ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมในภาคปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ของสมมุติฐานที่ตั้งไว้ร้อยละ 75

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษานี้ มีประสิทธิภาพสามารถสร้างเสริมสมรรถนะของนิสิตในด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งหลักสูตรถูกออกแบบเพื่อสนองต่อความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงมีเนื้อหาสาระ เฉพาะด้านของแต่ละสมรรถนะที่ขาดหายไปของนิสิต จึงควรศึกษาหลักสูตรก่อนนำไปใช้และสำรวจความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมเสียก่อนหากมีความต้องการสอดคล้องสามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ได้

1.2 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา แบ่งออกเป็น 3 สมรรถนะ คือ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา เนื้อหาในแต่ละสมรรถนะเป็นการเพิ่มเติมสมรรถนะเฉพาะด้าน จึงสามารถหยิบยกบางสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการมาจัดหลักสูตรฝึกอบรมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้กับนิสิตหรือนักศึกษาได้

1.3 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีประสิทธิภาพสามารถนำไปปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตอื่นๆ ได้

1.4 หากมีความประสงค์ให้นำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ไปใช้สามารถเพิ่มเติมสื่อในการฝึกอบรมเพื่อสร้างความหลากหลายในการเรียนรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม และสามารถเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสมรรถนะหรือแต่ละหัวข้อมาบรรยายเพื่อเพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับผู้เข้ารับการอบรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อ ติดตามประสิทธิผลของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ภายหลังจากการเข้าร่วมหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในด้านอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการฝึกประสพการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยจัดเป็นระดับ ตามความสามารถของผู้เข้ารับการอบรม เช่น หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับพื้นฐานสมรรถนะใน การฝึกประ สพการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรฝึกอบ รมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสพการณ์ วิชาชีพขั้นสูง เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้หลักสูตรการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อผู้เข้า รับการอบรมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนิษฐา เชาว์วัฒน์กุล. (2553). การพัฒนารูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาการสอนคณิตศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- กรัณย์พล วิวรรณมงคล. (2554, มกราคม – มิถุนายน). การพัฒนารูปแบบการติดตามช่วยเหลือสำหรับครูที่เลี้ยงเพื่อการนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษาครู. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 2(2): 82.
- กัญนิภา พรหมณพิทักษ์. (2553, มกราคม – มีนาคม). การจัดการเรียนรู้ เส้นทางสู่ความสำเร็จในการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน. วารสารวิชาการ. 13 (1).
- กุลยา ตันติพลลาชีวะ. (2545). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนประถมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- กุลวดี วีระวานิช. (2542). การพัฒนาชุดฝึกอบรมครู: การใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนภาษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมการฝึกหัดครู. (2529). กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2529. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- โกวิทย์ กังสนันท์. (2534). การประเมินความจำเป็นของการฝึกอบรมสำหรับองค์กร. วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์. 31(4): 32-66.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2546). เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษาสำนักงานฯ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2549). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จารุวรรณ เพียรบุญ. (2554). การศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุไรรัตน์ สมสุข. (2550). วิธีสอนพลศึกษา. อุตรธานี: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุตรธานี สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2558). แนวทางการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21. สืบค้น 22 เมษายน 2558, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/547140>
- ชลาภกุล บุญศรี. (2552). คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2548. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวลิต ชูกำพอง. (2550). การประเมินการเรียนรู้ = **Learning assessment**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หน่วยที่ 1-5. กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ จิวพานิชย์ และชัยวัฒน์ วารี. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างบทเรียนออนไลน์ โดยใช้ **LMS Moodle** เพื่อการเตรียมความพร้อมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชาญณรงค์ คำเพชร. (2549). ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2548. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูดิรัตน์ เจริญสุข. (2545). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชัย สมितिไกร. (2549). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูระวี สุริยจันทร์ และคณะ. (2550). สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตเชียงใหม่.
- ดารณี ปัทธิสามะ. (2550). การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทวีศักดิ์ สุขสวัสดิ์. (2537). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี**. ปรินิพนธ์ ก.ด (การบริหาร การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ทีศนา แคมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนากร ทองประยูร. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสอนแบบบูรณาการทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. ปรินิพนธ์ นิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศกรุงเทพฯ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถ่ายเอกสาร.
- นพวรรณ ศรีเกตุ. (2557). **การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียนของนิสิตปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ**. ปรินิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิตา ชูโต. (2530). **การประเมินผลการฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เนตรดาว ล่ำซุขดี. (2555). **ศึกษาปัญหาการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (ศษ.บ. 5 ปี) คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นำพล ชนะแพทย์. (2554). **ความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่มี ต่อการเรียนรัฐพลศึกษา ปีการศึกษา 2553**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุษรารัตน์ เกิดเพิ่มพูล. (2553). **การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนสารสาสน์ เอกตรากรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุหงา วัฒนะ. (2533). **การนำเสนอรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพเพื่อส่งเสริมเจตคติ ทางบวกต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาในวิทยาลัยครู**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและ การสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชู ศุภเจริญ. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียน สำหรับผู้นิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา** วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญส่ง โภชะ. (2547). การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักสงเสริมและ
ฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.
- ประคอง วรรณสูตร (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2553). หลักสูตรการศึกษา. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ปราโมทย์ คำโก. (2549). การศึกษาการใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นนทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผาณิต บิลมาศ. (2548). การวัดทักษะกีฬา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546. (2546, 24 พฤษภาคม). ราชกิจจา
นุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 52. หน้า 3-16.
- พลวัต วุฒิประจักษ์. (2554, มกราคม – มิถุนายน). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาจิตตปัญญาศึกษา
สำหรับนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตครูที่พึงประสงค์. วารสารศิลปการ
ศึกษาศาสตร์วิจัย. 2(2): 150.
- พิชิต ภูติจันทร์. (2547). การทดสอบและประเมินทางพลศึกษา กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง แฮ็ลส์
- ไพบุลย์ เปานิล. (2543). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คณะศึกษาศาสตร์. (2551). คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.
กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะพลศึกษา. (2556). หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชา
พลศึกษา ปรับปรุงพุทธศักราช 2556. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2556, จาก
http://pe.swu.ac.th/education/course/pe_/A09_PhysicalEducation_edit.pdf
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะศึกษาศาสตร์. (2554). เอกสารประกอบการสัมมนา
ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต กศ.บ. 5 ปี).
กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ถ่ายเอกสาร).
- ยินดี ทองคำ. (2547). การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การประเมิน
การศึกษา). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถ่ายเอกสาร.

- ยุวดี ฤาชา. (2536). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนแบบที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก สำหรับอาจารย์พยาบาล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เรืองศักดิ์ แสงเจริญ. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใต้นโยบายของศูนย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลักษมี ฉิมวงษ์และธิดิพงษ์ สุขดี. (2556). ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2555. วารสารคณะพลศึกษา. 14(ฉบับพิเศษ): 186-196.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2552). การพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียน ประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ ป.ร.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา สุทธิพันธุ์. (2537). ปัญหาการฝึกสอนของนิสิตชั้นปีที่ 4 วิชาพลศึกษา หลักสูตรวิทยา ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2536. (ม.ป.ท).
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2546). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีด.
- (2541). หลักสูตรพลศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.
- วิเชียร อินทรสมพันธ์. (2546). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับครูมัธยมศึกษา . ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วุฒิสักดิ์ พิศสุวรรณ. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถใน การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาพยาบาลตามโครงการผลิต พยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศรันย์ พงษ์รัตนานุกูล. (2549). **ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตเอกพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2548.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.บ. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศักรินทร์ ชนประชา. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบสำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี; และ สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2546). **แนวทางการจัดทำและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ รายงานการวิจัย (ฉบับย่อ).** กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2538). **แนวคิดพื้นฐานของการประเมิน. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรเทคนิคการประเมินโครงการ เล่มที่ 1.** นนทบุรี: สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริวรรณ สุขดี; และ ณรงค์ คำจันทร์. (2553). **คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา ปีการศึกษา 2553.** เพชรบูรณ์: สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตเพชรบูรณ์.
- สังต์ อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสหาย
- สถาบันการพลศึกษา. (2556). **หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ปรับปรุงพุทธศักราช 2556.** สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2556, จาก <http://www.ipeud.ac.th/images/1203088826/course%20structur%20pala%2053.pdf>
- สวาสดิ์ ตอพล. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าคณะวิชาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ คอ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร).** กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- สรามณี ทะสุวรรณ. (2548). **คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครูในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สันต์ ศูนย์กลาง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สาส์น ศิลปกรรม. (2550). รายงานผลการวิจัยและพัฒนาเรื่องการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับสรุป). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สาโรช เลี่ยมสกุล. (2547). คุณลักษณะของครูพลศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษของผู้บริหารและครูพลศึกษาโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิทธิพงษ์ ปานนาค. (2556). การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด บางโม. (2544). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2547). เทคนิคการจัดการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สมศรี ทองนุช. (2542). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นคนทันสมัยด้านจิตใจสำหรับนักศึกษาสาขาครุศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. (2547, พฤศจิกายน-ธันวาคม). Competency: เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. **Productivity World**. 9(53).
- สุธาสิณี บุญญาพิทักษ์. (2545). การพัฒนาหลักสูตรครุศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ โสมประยูร; และ วรณีย์ โสมประยูร. (2547). เทคนิคและประสบการณ์งานวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สุนันทา ศรีศิริ; และ กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐิน. (2557). ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วารสารคณะพลศึกษา 17(1): 333-376.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ยุคปฏิรูปประเทศไทย. เชียงใหม่: เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2551). กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร. นนทบุรี: จตุรพร ดีไซน์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). ก้าวเข้าสู่...สู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

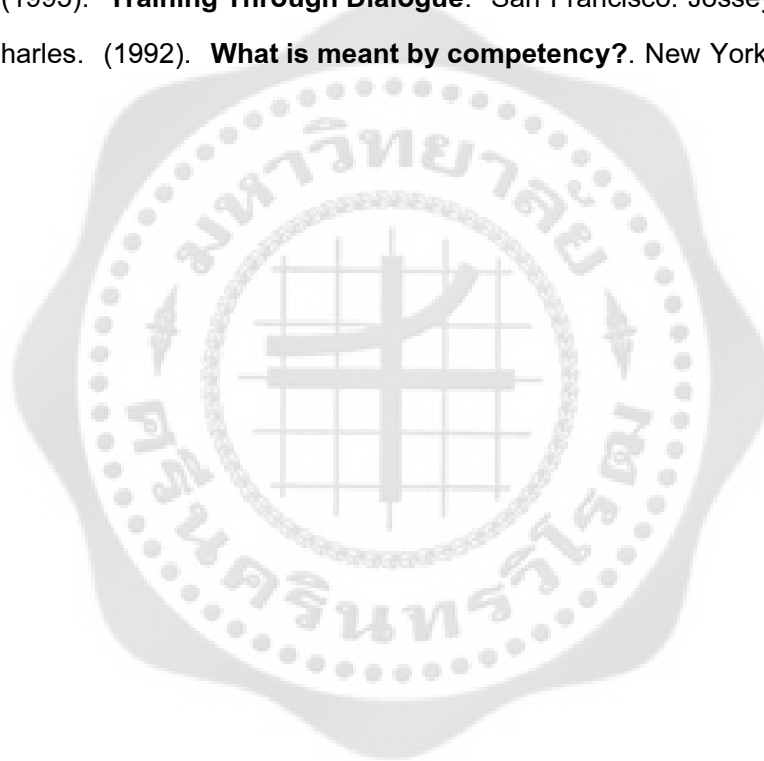

- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2544, สิงหาคม). การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถาน
ศึกษา. จุฬารวิจัย. 20(4): 14 – 20.
- สุรพงศ์ มิตรกุล. (2553). คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา.
โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา.
- เสาวรส ภูภาภรณ์. (2543). สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษา
ปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- แสวง วิทย์พิทักษ์. (2547). การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในยุคปฏิรูป
การศึกษาไทย พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สำนัก ก.ค.ศ. (2549). กฎหมายและหนังสือเวียน ก.ค.ศ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2538). แผนหลักการปฏิรูปการฝึกหัดครูพัฒนา
ครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พันนี้พับบลิชชิง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊ก.
- (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการ
ประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แผนพัฒนาการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559. สืบค้น 10 กันยายน 2556,
จาก <http://old.rmutto.ac.th/fileupload/.pdf>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). ระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- (2554). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ.

- อรอุมา รุ่งเรืองวณิชกุล. (2556). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัยด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรรณพ แสงแจ่ม. (2548). ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายหลังการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของนิสิตฝึกสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัศวรัตน์ พูลกระจ่าง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้างาน เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการ. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อจริยา วัชรวิวัฒน์. (2544). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางการวิจัยสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญญรัตน์ นามเมือง. (2553, พฤษภาคม – สิงหาคม). การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร. 2(2): 113 - 116.
- อัมพร ม้าคอง. (2544). แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูมัธยมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร หล่อฤดี. (2545). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน. ปรินญาณิพนธ์ ปร.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Allport, Gardon W. (1976). **Attitude: Reading in Attitude Theory and Measurement.** New York: John Wiley and Sons.
- Bader; & Bloom. (1994). **Measuring Team Performance.** California: Richard Chang Associates.
- Baumgartner TA; & Jackson AS. (1999). **Evaluating Youth Fitness. Measurement for Evaluation in Physical Education and Exercise Science.** Boston, MA WBC/Mc Graw-Hill. pp 321–346.
- Bigg J; & Collis K. (1982). **Evaluation the Quality of Learning: the SOLO taxonomy.** New York: Academic Press.
- Curtis. (1992). **Curriculum Development in Vocational and Technical Education: Planning, content, and implementation.**

- Dele, Ernest. (1978). *Management: Theory and Practice*. 4th ed. Tokyo: International Student Edition McGraw-Hill Kogakusaha, Ltd.
- Dessler, Gray. (1988). **Personal Management : Training and Development**. 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- De Phillip; Others. (2004). **Curriculum Improvement : Proposals and Procedures**. Boston : Allyn and Bacon.
- Daniel L. Stufflebeam (2007). **Evaluation Theory, Models, and Application**. John Wiley and sons. California: Jossey-Bass
- Freeman, Donald. (1998). **Doing Teacher-Research : From Inquiry To Understanding**. Canada: Heinle & Heinle.
- Gardner Howard. (1999). **Intelligence reframed : Multiple Intelligences for the 21st Century**. New York: Basic Books.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Hall, Gene E; & Johes, Howard L. (1976). **Competency Based Education: A Process for the Improvement of Education**. New Jersey: Prentice Hall.
- James R., Beck Jr. (2004). **Mind in play : Computer game design as a context for children's learning**. New Jersey: Lawrence Erlbaum Association.
- Janet A. Hale .A. (2008). **Guide to Curriculum Mapping : Planning implementing and Sustaining the Process**. United States of America.
- Jones, S.; & Joss, R. (1995). **Models of Professionalism**. (in) Yellolly, M. and Henkel.
- Katherine B. Bevans. (2010). **Physical Education Resources, Class Management, and Student Physical Activity Levels: A Structure-Process-Outcome Approach to Evaluating Physical Education Effectiveness**. *School Health*. 2010; 80:pages 573–580.
- Kathryn Mc Sweeney. (2012). **Assessment for Learning: from Theory to Practice**. Lough Gill,St. Angela's College.
- Kirkpartick, D.L. (1987). "Evaluation of Training. In R.L." **Training and Development Handbook: A Guide to Human Resource Development**. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Kolb, D. (1984). **Experimental Learning**. New Jersey: Prentice-Hall.
- McAschan, H.H. (1979). **Competency – Based Education and Behavioral Objective**. New Jersey: Educational Technology Publishing.

- Owensend, Joseph Scott. (2002). **The effects of feedback on the behavioral profile of Preserve teachers three educational levels of the physical education Student teaching experience.** Virginia West: Virginia University.
- Scott Parry. (1997). **The Managerial Mirror: Competencies.** Human Resource Development Pr.
- Sillberman, Mel. (1998). **Active Training: A Handbook of Techniques, Designs, Case Examples, and Tips.** 2nd ed. California: Jossey-Bass Pfeiffer.
- Taba, Hida. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York: Harcourt, Brace and World Inc.
- Vella, Jane. (1995). **Training Through Dialogue.** San Francisco: Jossey-Bass.
- Woodruffe, Charles. (1992). **What is meant by competency?.** New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก ก

การหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา							
1.1 มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางและสาระท้องถิ่น	1	0	1	1	1	4	0.8
1.2 มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.8
1.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรสู่การจัดทำโครงสร้างรายวิชาและแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาได้	1	1	1	1	1	5	1
1.4 มีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8
1.5 มีความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8
2. ด้านการจัดการเรียนรู้							
2.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์รายวิชาสู่การจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาได้	1	1	1	1	1	5	1
2.2 มีความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2.3 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	0	4	0.8
2.4 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและตรงความต้องการของผู้เรียน	0	1	1	1	1	4	0.8
2.5 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์	1	1	1	1	0	4	0.8
2.6 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการอย่างหลากหลาย	1	0	1	1	1	4	0.8
2.7 มีความสามารถในการเลือกใช้หรือพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2.8 มีความสามารถในการวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติของผู้เรียนและได้นำข้อมูลมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1	0	1	1	1	4	0.8
2.9 มีความสามารถในการทบทวนและสรุปสาระสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	0	4	0.8

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา							
3.1. มีความสามารถในการวางแผนและกำหนดวิธีวัดและประเมินผล ผู้เรียนได้ตรงตามตัวชี้วัด/มาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
3.2. มีความสามารถในการเลือกเครื่องมือและใช้เครื่องมือในการวัด และประเมินผลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน	-1	1	1	1	1	3	0.6
3.3. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตรงตาม สภาพความเป็นจริง	1	1	1	1	1	5	1
3.4. มีความสามารถในการจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจาก การประมวลผลอย่างถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผล	1	1	1	1	1	5	1
3.5. มีความสามารถในการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้	0	1	1	1	1	4	0.8
4. ด้านการจัดการชั้นเรียน							
4.1. มีความสามารถในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
4.2. มีความสามารถในการจัดการเวลาในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
4.3. มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1
4.4. มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.8
4.5. มีการคำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
4.6. มีความสามารถในการควบคุม พฤติกรรมของผู้เรียนระหว่าง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1
4.7. มีการจัดการสื่อและอุปกรณ์กีฬาต่างๆ ระหว่างการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้พลศึกษาอย่างเหมาะสม	1	1	1	-1	1	3	0.6
4.8. มีการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน เช่น การมี ระเบียบวินัย การมีน้ำใจนักกีฬา ฯลฯ	1	1	1	-1	1	3	0.6
4.9. มีการปลูกฝังสุขปฏิบัติให้กับผู้เรียน	1	1	1	-1	1	3	0.6
5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน							
5.1. มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาที่เหมาะสมต่อการทำวิจัย ในชั้นเรียน	1	0	1	1	1	4	0.8
5.2. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการ จัดการเรียนรู้	1	0	1	1	1	4	0.8
5.3. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	1	0	1	1	0	3	0.6

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
5.4 มีความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัยที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1
5.5 มีความสามารถในการออกแบบการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย	1	0	1	1	1	4	0.8
5.6 มีความสามารถในการเลือกใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์และจัดกระทำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
5.7 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1
6. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา							
6.1 มีความรู้ความเข้าใจในระบบกลไกของประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน	1	0	1	1	1	4	0.8
6.2 มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษาในโรงเรียน	0	0	1	1	1	3	0.6
6.3 มีความสามารถในการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากประกันคุณภาพทางการศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงาน	1	0	1	1	1	4	0.8
7. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์							
7.1 มีความรัก ความเมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
7.2 มีจิตสำนึกทางด้านคุณธรรมจริยธรรม	1	1	1	1	1	5	1
7.3 เป็นผู้ใฝ่รู้ในวิชาชีพ อาทิ การเข้ารับการอบรมทางด้านกีฬาต่าง ๆ การตัดสินกีฬา เป็นต้น เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพพลศึกษาของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1
7.4 มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพโดยการปฏิบัติหน้าที่ครูพลศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเต็มใจ	1	1	1	1	1	5	1
7.5 ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
7.6 มีการแต่งกายและการรักษาความสะอาดเหมาะสมกับวิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1
7.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและบุคลากรภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1
7.8 การตรงต่อเวลา	1	1	1	1	1	5	1
7.9 การมีมารยาทและรู้จักกาลเทศะ	1	1	1	1	1	5	1
7.10 การมีจิตอาสาช่วยเหลืองานหรือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1
7.11 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามเวลา	1	1	1	1	1	5	1
7.12 ความพยายามแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา		ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา		ด้านการวิจัยในชั้นเรียน		ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
ข้อที่	r	ข้อที่	r	ข้อที่	r	ข้อที่	r
1	0.62	1	0.56	1	0.59	1	0.60
2	0.58	2	0.61	2	0.61	2	0.59
3	0.63	3	0.59	3	0.67	3	0.64
4	0.58	4	0.59	4	0.63	4	0.58
5	0.56	5	0.59	5	0.57	5	0.63
ด้านการจัดการเรียนรู้		ด้านการจัดการชั้นเรียน		6	0.57	6	0.57
ข้อที่	r	ข้อที่	r	7	0.65	7	0.46
1	0.75	1	0.59	ด้านการประกันคุณภาพ		8	0.56
2	0.68	2	0.61	ข้อที่	r	9	0.57
3	0.68	3	0.56	1	0.55	10	0.61
4	0.62	4	0.66	2	0.52	11	0.67
5	0.58	5	0.48	3	0.55	12	0.69
6	0.61	6	0.49				
7	0.56	7	0.57				
8	0.67	8	0.61				
9	0.63	9	0.52				

$\alpha = 0.85$

การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.46- 0.75
2. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของโค รงร่างหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร			
1.1 หลักสูตรมีเหตุผลสมควรได้รับการพัฒนาหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
1.2 หลักสูตรตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น	4.60	0.54	มากที่สุด
1.3 หลักสูตรมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา	4.60	0.54	มากที่สุด
2. หลักการของหลักสูตร			
2.1 ี่มีความเป็นไปได้	4.80	0.44	มากที่สุด
2.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.54	มากที่สุด
2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.20	0.82	มากที่สุด
3. จุดประสงค์ของหลักสูตร			
3.1 จุดประสงค์มีความชัดเจน	4.40	0.89	มากที่สุด
3.2 จุดประสงค์มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.60	0.89	มากที่สุด
3.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	4.20	0.83	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.40	0.44	มาก
4.2 ครอบคลุมสาระที่จะเป็นในการปฏิบัติการ	4.60	0.89	มากที่สุด
4.3 การจัดเรียงเนื้อหามีความเหมาะสม	4.60	0.89	มากที่สุด
5. กิจกรรมการฝึกอบรม			
5.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตร	4.40	0.89	มาก
5.2 กิจกรรมมีความเป็นไปได้	4.40	0.89	มาก
5.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	4.40	0.89	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S	ระดับ
5.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา	4.00	1.00	มาก
6. สื่อประกอบกิจกรรม			
6.1 สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.40	0.89	มาก
6.2 สื่อมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้	4.40	0.89	มาก
7. การประเมินผลหลักสูตร			
7.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.60	0.89	มากที่สุด
7.2 มีความเป็นไปได้	4.40	0.89	มาก
7.3 สามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้	4.40	0.89	มาก
รวม	4.46	0.69	มาก

ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะ
ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อดิสิตหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ปัญหาและความสำคัญกับหลักการของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2. ปัญหาและความสำคัญจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
3. หลักการกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
4. หลักการกับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	1	1	1	1	5	1
5. หลักการกับการประเมินผลหลักสูตร	1	1	1	1	0	4	0.8
6. จุดประสงค์กับเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
7. จุดประสงค์กับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	1	1	1	1	5	1
8. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	1	1	1	0	4	0.8
9. เนื้อหากับสื่อประกอบหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
10. กิจกรรมการฝึกอบรมกับสื่อประกอบหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
11. กิจกรรมการฝึกอบรมกับการประเมินหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
12. การประเมินผลกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
13. การประเมินผลกับเนื้อหาหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ
สร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	0	1	1	1	1	4	0.8
2.	1	1	1	1	1	5	1
3.	-1	1	1	1	1	3	0.6
4.	0	1	1	1	0	3	0.6
5.	1	1	1	1	1	5	1
6.	-1	1	1	1	1	3	0.6
7.	0	1	1	1	1	4	0.8
8.	1	1	1	1	1	5	1
9.	1	1	1	1	1	5	1
10.	-1	1	1	1	1	3	0.6
11.	-1	1	1	1	1	3	0.6
12.	1	1	1	1	1	5	1
13.	-1	1	1	1	1	3	0.6
14.	-1	1	1	1	1	3	0.6
15.	0	1	1	1	1	4	0.8
16.	0	1	1	1	1	4	0.8
17.	0	1	1	1	1	4	0.8
18.	1	1	1	1	1	5	1
19.	1	1	1	1	1	5	1
20.	0	1	1	1	1	4	0.8
21.	-1	1	1	1	1	3	0.6
22.	0	1	1	1	1	4	0.8
23.	0	1	1	1	1	4	0.8
24.	0	1	1	1	1	4	0.8
25.	0	1	1	1	0	3	0.6
26.	0	1	1	1	1	4	0.8
27.	0	1	1	1	-1	2	0.4

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
28.	0	1	1	1	1	4	0.8
29.	-1	1	1	1	1	3	0.6
30.	1	1	1	1	0	4	0.8

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.76	0.42	13	0.56	0.30
2	0.53	0.31	14	0.76	0.26
3	0.73	0.29	15	0.56	0.35
4	0.36	0.67	16	0.56	0.60
5	0.43	0.27	17	0.60	0.33
6	0.66	0.24	18	0.76	0.54
7	0.63	0.25	19	0.56	0.49
8	0.70	0.54	20	0.46	0.46
9	0.70	0.42	21	0.33	0.66
10	0.53	0.38	22	0.60	0.47
11	0.63	0.24	23	0.53	0.25
12	0.40	0.65	24	0.73	0.47

$\alpha = 0.86$

การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.33- 0.76
2. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27- 0.66
3. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบ 24 ข้อ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ตาราง 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. การประกันคุณภาพของสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในหน้าที่ของครู	1	1	1	1	1	5	1
2. การประกันคุณภาพของสถานศึกษาเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ให้กับครู	1	1	1	0	-1	2	0.4
3. การทำประกันคุณภาพของสถานศึกษาช่วยให้บุคลากรภายในโรงเรียนมีความสามัคคีต่อกันมากขึ้น	0	1	1	1	0	3	0.6
4. ท่านรู้สึกว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่ยุกยากซับซ้อนเป็นอย่างมาก	1	1	1	0	0	3	0.6
5. ท่านรู้สึกท้อแท้ใจเมื่อต้องมาเรียนรู้การประกันคุณภาพทางการศึกษา	1	1	1	1	0	4	0.8
6. ท่านรู้สึกว่าหน้าที่ของครูควรเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว	0	1	1	1	1	4	0.8
7. ท่านรู้สึกว่าการทำงานประกันคุณภาพทางการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร และระบบการดำเนินการต่างๆของสถานศึกษาดีขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
8. ท่านคิดว่าการบริหารงานแบบ PDCA จะทำให้การดำเนินการต่างๆเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้	1	1	1	1	1	5	1
9. ท่านคิดว่าการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของไทย	1	1	1	1	1	5	1
10. ท่านคิดว่างานประกันคุณภาพทางการศึกษาเป็นงานที่ไม่สามารถทำเพียงคนเดียวได้ จึงจำเป็นที่ครูทุกคนต้องเรียนรู้การประกันคุณภาพพร้อมทั้งตัวท่านเองด้วย	0	1	1	1	1	4	0.8
11. ท่านอยากเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษาเพิ่มเติมเมื่อท่านมีโอกาส	1	1	1	1	1	5	1
12. ท่านคิดว่าท่านสามารถเรียนรู้การประกันคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาได้แม้ว่าจะมีขั้นตอนและรายละเอียดอยู่มาก	0	1	1	1	0	3	0.6
13. ถ้ามีวิชาการประกันคุณภาพทางการศึกษาท่านอยากจะลงเรียนวิชาชีพเพราะเห็นถึงความสำคัญต่อวิชาชีพครู	1	1	1	1	1	5	1
14. ภายหลังจากอบรมท่านคิดว่าท่านมีความรู้ความเข้าใจระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษามากขึ้น	1	1	0	1	1	4	0.8

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
15. ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไปภายหลังการเข้ารับการอบรม	1	1	1	1	0	4	0.8
16. หากมีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องประกันคุณภาพท่านจะเข้ารับการอบรมอีก	1	1	1	1	1	5	1
17. การเรียนรู้การทำประกันคุณภาพของสถานศึกษาทำให้ท่านเข้าใจระบบการทำงานที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
18. ท่านมีความต้องการที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1
19. ท่านคิดว่าครูทุกคนมีความจำเป็นมากที่จะต้องเรียนรู้เรื่องประกันคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1
20. ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพเป็นระบบหนึ่งที่ช่วยให้การศึกษาไทยพัฒนาอย่างมีคุณภาพขึ้นได้จริง	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อที่	r	ข้อที่	r
1	0.34	11	0.64
2	0.30	12	0.59
3	0.66	13	0.71
4	0.57	14	0.38
5	0.37	15	0.47
6	0.49	16	0.34
7	0.59	17	0.39
8	0.75	18	0.49
9	0.71	19	0.70
10	0.42		

$\alpha = 0.89$

การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_H) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.75 โดยมีเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จึงพิจารณาคัดเลือกทุกข้อ
2. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ตาราง 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 1. ประเมินเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. สามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
2. ทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้แต่ละส่วนครบถ้วนสมบูรณ์	1	1	1	1	1	5	1
3. ทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ด้วยตนเอง	0	1	1	1	1	4	0.8
4. สามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ทันในเวลาที่กำหนดไว้	0	1	1	1	0	3	0.6

ส่วนที่ 2. ประเมินงานและการนำเสนอผลงาน

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
2. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาครบถ้วนทุกองค์ประกอบ	1	1	1	1	1	5	1
3. ผลงานมีการสอดแทรกหลักการ/ทฤษฎี/ความคิดสร้างสรรค์ อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
4. ผลงานสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	1	1	1	1	1	5	1
5. สามารถตอบคำถาม/ข้อสงสัยได้อย่างมีหลักการและชัดเจน	0	1	1	1	1	4	0.8
6. วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1
7. ทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริม สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร			
1.1 หลักสูตรมีเหตุผลสมควรได้รับการพัฒนาหลักสูตร	4.40	0.54	มาก
1.2 หลักสูตรตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น	4.40	0.89	มาก
1.3 หลักสูตรมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา	4.20	0.83	มาก
2. หลักการของหลักสูตร			
2.1 มีความเป็นไปได้	4.60	0.54	มากที่สุด
2.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.54	มากที่สุด
2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.00	1.00	มาก
3. จุดประสงค์ของหลักสูตร			
3.1 จุดประสงค์มีความชัดเจน	4.40	0.54	มาก
3.2 จุดประสงค์มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.60	0.54	มากที่สุด
3.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	4.40	0.89	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
4.2 ครอบคลุมสาระที่จะเป็นในการปฏิบัติการ	4.20	1.30	มาก
4.3 การจัดเรียงเนื้อหามีความเหมาะสม	4.40	0.89	มาก
5. กิจกรรมการฝึกอบรม			
5.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตร	4.40	0.89	มาก
5.2 กิจกรรมมีความเป็นไปได้	4.00	1.41	มาก

ตาราง 30 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
5.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	4.20	1.09	มาก
5.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา	3.60	1.94	มาก
6. สื่อประกอบกิจกรรม			
6.1 สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.40	0.89	มาก
6.2 สื่อมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้	4.40	0.89	มาก
7. การประเมินผลหลักสูตร			
7.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.00	0.70	มาก
7.2 มีความเป็นไปได้อ	3.80	0.83	มาก
7.3 สามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้	4.20	0.83	มาก
รวม	4.27	0.75	มาก

ตาราง 31 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ปัญหาและความสำคัญกับหลักการของหลักสูตร	1	-1	1	1	1	3	0.6
2. ปัญหาและความสำคัญจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
3. หลักการกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
4. หลักการกับกิจกรรมการฝึกอบรบ	1	-1	1	1	1	3	0.6
5. หลักการกับการประเมินผลหลักสูตร	1	1	1	0	1	4	0.8
6. จุดประสงค์กับเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1	0	1	1	0	3	0.6
7. จุดประสงค์กับกิจกรรมการฝึกอบรบ	1	1	1	1	0	5	1
8. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรบ	1	0	1	0	1	3	0.6
9. เนื้อหากับสื่อประกอบหลักสูตร	0	1	1	0	1	3	0.6
10. กิจกรรมการฝึกอบรบกับสื่อประกอบหลักสูตร	1	1	1	0	0	3	0.6
11. กิจกรรมการฝึกอบรบกับการประเมินหลักสูตร	1	1	1	0	0	3	0.6
12. การประเมินผลกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
13. การประเมินผลกับเนื้อหาหลักสูตร	1	1	1	0	1	4	0.8

ตาราง 32 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ
สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	0	1	1	1	1	4	0.8
2.	1	0	1	1	1	4	0.8
3.	1	0	1	1	1	4	0.8
4.	1	1	1	1	0	4	0.8
5.	1	1	1	1	1	5	1
6.	1	1	1	1	1	5	1
7.	1	1	1	1	1	5	1
8.	1	1	1	1	1	5	1
9.	1	1	1	1	1	5	1
10.	1	1	1	1	1	5	1
11.	1	1	1	1	1	5	1
12.	1	1	1	1	1	5	1
13.	1	1	1	1	1	5	1
14.	1	1	1	1	1	5	1
15.	1	1	1	1	1	5	1
16.	1	1	1	1	1	5	1
17.	1	1	1	1	0	4	0.8
18.	0	1	0	1	1	4	0.8
19.	1	1	1	1	1	5	1
20.	1	1	1	1	1	5	1
21.	1	1	1	1	1	5	1
22.	1	0	1	1	1	4	0.8
23.	0	0	1	1	1	3	0.6
24.	1	1	1	1	1	5	1
25.	1	1	1	1	1	5	1
26.	1	1	1	1	1	5	1
27.	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
28.	1	1	1	1	1	5	1
29.	1	1	1	1	1	5	1
30.	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตร
การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.60	0.74	14	0.56	0.47
2	0.43	0.53	15	0.60	0.55
3	0.53	0.65	16	0.63	0.55
4	0.66	0.45	17	0.63	0.36
5	0.66	0.60	18	0.66	0.66
6	0.56	0.28	19	0.60	0.51
7	0.66	0.36	20	0.56	0.48
8	0.76	0.34	21	0.73	0.56
9	0.63	0.37	22	0.66	0.66
10	0.63	0.61	23	0.66	0.39
11	0.80	0.50	24	0.63	0.54
12	0.70	0.37	25	0.73	0.56
13	0.70	0.52			
$\alpha = 0.90$					

การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_H) ของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.43- 0.76
2. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28- 0.74
3. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ตาราง 34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านวิจัยการในชั้นเรียน

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. งานวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการทำงานเป็นครู	1	1	1	1	1	5	1
2. งานวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่ภาระงานของคุณตั้งแต่เริ่มแรก	1	1	1	1	1	5	1
3. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อที่สุด	1	1	1	1	1	5	1
4. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เป็นอย่างมาก	1	1	1	1	1	5	1
5. รู้สึกวิตกกังวลเมื่อรู้ว่าจะต้องทำวิจัยในชั้นเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1	1	1	1	1	5	1
6. การค้นคว้าค้นพบความจริงบางอย่างจากการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้น	1	1	1	1	1	5	1
7. ถ้าตั้งใจจริงการทำวิจัยในชั้นเรียนคงไม่ยากอย่างที่คิดไว้	1	1	1	1	1	5	1
8. ถ้ามีโอกาสอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนฉันอยากจะเข้าร่วม	1	1	1	1	1	5	1
9. เมื่อเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนแล้วรู้สึกมั่นใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
10. การทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้รู้สึกไม่อยากเป็นครู	1	1	1	1	1	5	1
11. นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่จำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1
12. อยากลองทำงานวิจัยในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1
13. ครูพลศึกษายุคใหม่ต้องทำงานวิจัยในชั้นเรียนเป็น	1	1	1	1	1	5	1
14. ฉันสามารถทำงานวิจัยได้เพียงตัวคนเดียว	1	1	1	0	0	3	0.6
15. ถ้าไม่ทำวิจัยในชั้นเรียนนักเรียนอาจไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีและถูกต้อง	1	1	1	1	0	4	0.8
16. การเข้ารับการอบรมทำให้มีความพร้อมในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
17. เป็นครูพลศึกษาต้องพัฒนาตนเองในด้านวิชาการได้	1	1	1	1	1	5	1
18. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่น่าสนุกและมีประโยชน์	1	1	1	1	1	5	1
19. การทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้ครูพัฒนาตนเองมากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
20. อยากเป็นครูและนักวิจัยที่ดีไปพร้อมๆ กัน	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อที่	r	ข้อที่	r
1	0.27	11	0.27
2	0.36	12	0.36
3	0.84	13	0.84
4	0.70	14	0.70
5	0.60	15	0.60
6	0.37	16	0.37
7	0.48	17	0.48
8	0.64	18	0.64
9	0.20	19	0.21
10	0.63	20	0.63

$\alpha = 0.89$

การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70 โดยมีเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จึงพิจารณาคัดเลือกทุกข้อ

2. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ตาราง 36 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ส่วนที่ 1. ประเมินเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. สามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
2. ทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้แต่ละส่วนครบถ้วนสมบูรณ์	1	1	1	1	1	5	1
3. ทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1
4. สามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ทันในเวลาที่กำหนดไว้	1	0	1	1	1	4	0.8

ส่วนที่ 2. ประเมินการนำเสนอผลงานจากการประกอบกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
2. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาครบถ้วนทุกองค์ประกอบ	1	1	1	1	1	5	1
3. ผลงานมีการสอดแทรกหลักการ/ทฤษฎี/ความคิดสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
4. ผลงานสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	1	1	1	1	1	5	1
5. สามารถตอบคำถาม/ข้อสงสัยได้อย่างมีหลักการและชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1
6. วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1
7. ทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพเครื่องมือหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร			
1.1 หลักสูตรมีเหตุผลสมควรได้รับการพัฒนาหลักสูตร	4.80	0.44	มากที่สุด
1.2 หลักสูตรตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น	4.60	0.54	มากที่สุด
1.3 หลักสูตรมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา	4.60	0.54	มากที่สุด
2. หลักการของหลักสูตร			
2.1 มีความเป็นไปได้	4.80	0.44	มากที่สุด
2.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.60	0.54	มากที่สุด
3. จุดประสงค์ของหลักสูตร			
3.1 จุดประสงค์มีความชัดเจน	4.40	0.54	มากที่สุด
3.2 จุดประสงค์มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.60	0.54	มากที่สุด
3.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	4.40	0.54	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.80	0.44	มากที่สุด
4.2 ครอบคลุมสาระที่จะเป็นในการปฏิบัติการ	4.80	0.44	มากที่สุด
4.3 การจัดเรียงเนื้อหามีความเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด
5. กิจกรรมการฝึกอบรม			
5.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตร	4.40	0.89	มาก
5.2 กิจกรรมมีความเป็นไปได้	4.80	0.44	มากที่สุด

ตาราง 37 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S	ระดับ
5.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด
5.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา	4.60	0.54	มากที่สุด
6. สื่อประกอบกิจกรรม			
6.1 สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.40	0.89	มาก
6.2 สื่อมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้	4.20	0.83	มาก
7. การประเมินผลหลักสูตร			
7.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.40	0.54	มาก
7.2 มีความเป็นไปได้อ	4.40	0.54	มาก
7.3 สามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้	4.40	0.54	มาก
รวม	4.58	0.35	มากที่สุด

ตาราง 38 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะ
ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

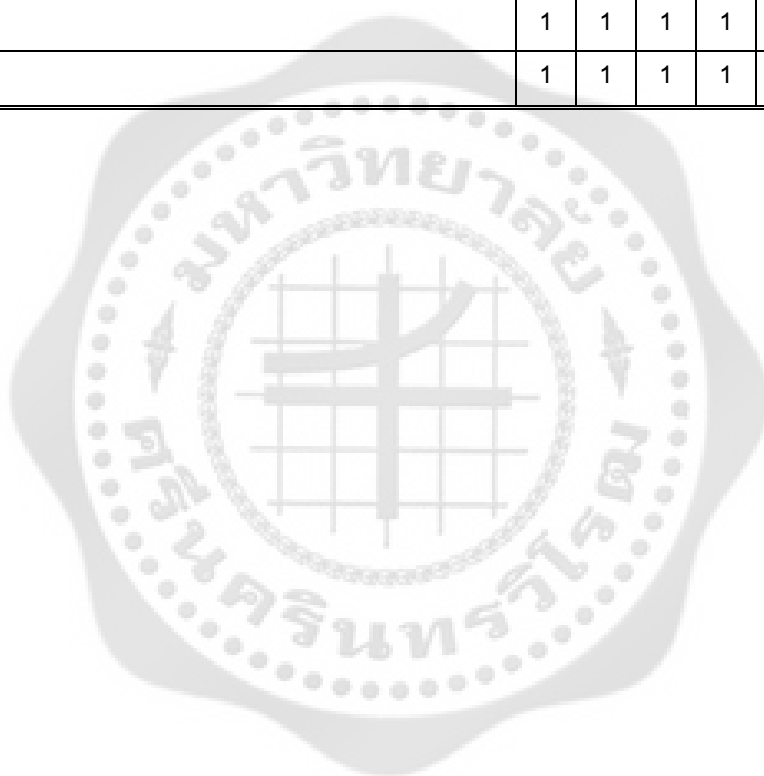
ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ปัญหาและความสำคัญกับหลักการของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2. ปัญหาและความสำคัญจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
3. หลักการกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
4. หลักการกับกิจกรรมการฝึกอบรบ	1	1	1	1	1	5	1
5. หลักการกับการประเมินผลหลักสูตร	0	1	1	1	1	4	0.8
6. จุดประสงค์กับเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
7. จุดประสงค์กับกิจกรรมการฝึกอบรบ	1	1	1	1	1	5	1
8. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรบ	1	1	1	1	1	5	1
9. เนื้อหากับสื่อประกอบหลักสูตร	0	0	1	1	1	3	0.6
10. กิจกรรมการฝึกอบรบกับสื่อประกอบหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8
11. กิจกรรมการฝึกอบรบกับการประเมินหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
12. การประเมินผลกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
13. การประเมินผลกับเนื้อหาหลักสูตร	1	1	1	1	0	4	0.8

ตาราง 39 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	0	1	1	1	1	4	0.8
2.	1	0	1	1	1	4	0.8
3.	1	0	1	1	1	4	0.8
4.	0	1	1	1	1	4	0.8
5.	1	0	1	1	1	4	0.8
6.	1	1	1	1	1	5	1
7.	1	1	1	1	1	5	1
8.	1	0	1	1	1	5	1
9.	1	1	1	1	1	5	1
10.	1	1	1	1	1	5	1
11.	1	1	1	1	1	5	1
12.	1	1	1	1	1	5	1
13.	1	1	1	1	1	5	1
14.	1	1	1	1	1	5	1
15.	0	1	1	1	1	4	0.8
16.	1	1	1	1	1	5	1
17.	0	1	1	1	1	4	0.8
18.	0	1	0	1	1	4	0.8
19.	1	1	1	1	1	5	1
20.	1	1	1	1	1	5	1
21.	1	1	1	1	1	5	1
22.	1	1	1	1	1	5	1
23.	1	1	1	1	1	5	1
24.	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
25.	1	0	1	1	1	4	0.8
26.	1	0	1	1	1	4	0.8
27.	0	1	1	1	1	4	0.8
28.	1	1	1	1	1	5	1
29.	1	1	1	1	1	5	1
30.	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต
 หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.36	0.64	13	0.46	0.47
2	0.60	0.54	14	0.66	0.37
3	0.33	0.75	15	0.40	0.62
4	0.20	0.43	16	0.26	0.54
5	0.30	0.69	17	0.43	0.56
6	0.60	0.41	18	0.76	0.26
7	0.23	0.32	19	0.40	0.52
8	0.53	0.45	20	0.60	0.30
9	0.36	0.65	21	0.30	0.71
10	0.73	0.33	22	0.56	0.37
11	0.46	0.42	23	0.43	0.59
12	0.30	0.61	24	0.70	0.29

$\alpha = 0.90$

การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของ
 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30- 0.75
2. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20- 0.76
3. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ตาราง 41 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่ควรเป็นหน้าที่ของครู	1	0	1	1	1	4	0.8
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องยุ่งยาก	-1	1	0	1	1	2	0.4
3. ครูพลศึกษาไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
4. ฉันอยากเป็นครูที่ทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็น	1	1	1	1	1	5	1
5. ฉันอยากเก่งเรื่องหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
6. ฉันไม่มีทางเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา	0	1	0	1	1	3	0.6
7. อนาคตฉันอยากจะทำหลักสูตรพลศึกษาของตนเอง	0	1	0	1	1	3	0.6
8. ถ้าฉันรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแล้วฉันอยากรู้เรื่องการประเมินผลหลักสูตรด้วย	1	1	1	1	1	5	1
9. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรไม่ใช่สิ่งที่ยากถ้าตั้งใจเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
10. ถ้าฉันไม่รู้เรื่องการทำให้หลักสูตรสถานศึกษา ฉันคงเป็นครูที่ไม่เก่ง	-1	1	0	1	1	2	0.4
11. งานหลักสูตรกับครูเป็นของคู่กัน	1	1	1	1	1	5	1
12. นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำเป็นต้องรู้งานสถานศึกษาทุกด้านรวมทั้งงานด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
13. หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องใกล้ตัวของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	0	0	1	1	1	3	0.6
14. ถ้าฉันรู้เรื่องหลักสูตรฉันจะสามารถพัฒนาตนเองให้มีความสามารถมากขึ้นได้	1	1	1	1	1	5	1
15. เรื่องหลักสูตรควรรู้ตอนทำงานเป็นครูแล้ว	0	0	1	1	1	3	0.6
16. เมื่ออบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาฉันสามารถนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ทันที	1	1	1	1	1	5	1
17. ฉันอยากบอกเพื่อนๆว่าควรรู้เรื่องหลักสูตรสถานศึกษานะมันจำเป็น	-1	1	0	1	1	2	0.4
18. รู้เรื่องหลักสูตรไว้จะได้ไม่อายครูหรือเพื่อนนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากสถาบันอื่นๆ	-1	1	0	1	1	2	0.4
19. เมื่อเข้าใจเรื่องหลักสูตรแล้วทำให้มีความมั่นใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากขึ้น	1	0	1	1	1	4	0.8
20. แค่นี้ย็นคำว่าหลักสูตรก็รู้สึกปวดหัวขึ้นมา	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 42 ผลการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อที่	r	ข้อที่	r
1	0.37	9	0.45
2	0.40	10	0.76
3	0.44	11	0.69
4	0.56	12	0.63
5	0.64	13	0.62
6	0.43	14	0.59
7	0.59	15	0.58
8	0.38	16	0.37

$\alpha = 0.87$

การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37 - 0.76
2. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

ตาราง 43 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ส่วนที่ 1. ประเมินเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. สามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
2. ทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้แต่ละส่วนครบถ้วนสมบูรณ์	1	1	1	1	1	5	1
3. ทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1
4. สามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ทันในเวลาที่กำหนดไว้	0	1	1	1	1	4	0.8

ส่วนที่ 2. ประเมินงานและการนำเสนอผลงาน

ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
2. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาครบถ้วนทุกองค์ประกอบ	1	1	1	1	1	5	1
3. ผลงานมีการสอดแทรกหลักการ/ทฤษฎี/ความคิดสร้างสรรค์ อย่างเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.8
4. ผลงานสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	1	1	1	1	1	5	1
5. สามารถตอบคำถาม/ข้อสงสัยได้อย่างมีหลักการและชัดเจน	0	1	1	1	1	4	0.8
6. วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1
7. ทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1

ภาคผนวก จ
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ดังนี้
  1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ สังกัดภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  2. รองศาสตราจารย์ ธงชัย เจริญทรัพย์มณี ข้าราชการบำนาญ
  3. อาจารย์ ดร.รุ่งทิวา แยมรุ่ง สังกัดภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  4. นางสุรีย์ อรรถกร ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.4) โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ
  5. นายโชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์ รองผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

2. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และเครื่องมื่อวัดและประเมินผล ดังนี้

ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

  1. ร.อ. ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ สังกัดภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  2. นายยืนยง ราชวงษ์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
  3. นายสุภาพงษ์ วงศ์สมิทกุล ครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนปากช่อง
  4. นางสุคนธ์ อักษรชู ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
  5. นายไพบุลย์ กฤษณจักราวุฒินันท์ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

1. ว่าที่ร้อยเอก ดร.ขจร ตรีโสภณากร รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
  2. อาจารย์ ดร.ดวงกมล สวนทอง สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์
  3. รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ วิริยะพจน์ท์ ข้าราชการบำนาญ
  4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิต แท้สูงเนิน สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี
  5. อาจารย์ธิดิพงษ์ สุขดี ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการและบริการวิชาการแก่ชุมชน คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ด้านหลักสูตรสถานศึกษา
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนาทิยมทิพร รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพฯ
  2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดจรงพงษ์ แยมงานเหลือสังกัดภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จทมลณัฐ พลวัน สังกัดภาควิชานิเทศศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
  4. ดร.ศกลวรรณ เปลี่ยนขำ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้าภาคพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
  5. นายไพบุลย์ กฤษณจักรวัฒน์ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

นางสาวไพญาดา สังข์ทอง
นิสิตปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา นี้ เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นภายหลังผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความต้องการจำเป็นในการ สร้างเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา พบว่าสมรรถนะที่นิสิตควรได้รับการพัฒนาประกอบด้วย 1.ด้านประกันคุณภาพการศึกษา 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3.ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษามีความรู้ เจตคติและทักษะเชิงปฏิบัติที่พึงประสงค์อันนำไปสู่การมีประสิทธิภาพในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ดีต่อไป ในหลักสูตรฝึกอบรมจะประกอบด้วย 1.หลักการ 2.จุดมุ่งหมาย 3.เนื้อหาสาระ 4.กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม 5.สื่อ และ 6.การประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ นิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เกิดประโยชน์แก่นิสิตในการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง

ไพญาดา สังข์ทอง

สารบัญ

	หน้า
1. โครงสร้างหลักสูตร	4
2. หลักการของหลักสูตร	7
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	8
4. เนื้อหาของหลักสูตร	9
5. วิธีการหลักสูตรฝึกอบรม	9
6. สื่อหลักสูตรฝึกอบรม	10
7. การวัดและการประเมินผล	10
8. กำหนดการหลักสูตรฝึกอบรม	11
9. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	13
10. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	28
11. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	40
12. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	65
13. แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	79
14. แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	85
15. บรรณานุกรม	87

**โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา**

องค์ประกอบ หลักสูตร	รายละเอียดหลักสูตร
หลักการของ หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นบนความต้องการจำเป็นของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในการสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา 3. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการอบรมเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้จากวิทยากรและผู้มีประสบการณ์ ไปพร้อมกับการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ จากกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนิสิต
เรื่องที่ 1. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา	
จุดมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสำคัญของระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. เพื่อให้นิสิตมีเจตคติที่ดีต่องานด้านประกันคุณภาพการศึกษา 3. เพื่อให้นิสิตมีประสบการณ์และทักษะพื้นฐานในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
เนื้อหาสาระ	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (120 นาที)</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการกำกับ ติดตามตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (90 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 แผนงานการดำเนินการกับการประกันคุณภาพ (105 นาที)</p> <p>กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA (90 นาที)</p>
เรื่องที่ 2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	
จุดมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล และเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียนเป็นต้น 2. เพื่อให้นิสิตมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัยในชั้นเรียน 3. เพื่อให้นิสิตมีทักษะพื้นฐานในการใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล สร้างเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน

องค์ประกอบ หลักสูตร	รายละเอียดหลักสูตร
เนื้อหาสาระ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน (90 นาที) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องมือสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน (150 นาที) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล (90 นาที) กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน (90 นาที)
เรื่อง 3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร 2. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อภาระงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา 3. เพื่อให้มีทักษะพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน
เนื้อหาสาระ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (90 นาที) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร (90 นาที) กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (140 นาที) กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (90 นาที)
วิธีการ ฝึกอบรม	1. การให้ความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยายจากวิทยากร 2. การสร้างบรรยากาศการฝึกอบรมให้เป็นกันเอง เน้นการร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ 3. การอภิปรายกลุ่มย่อย 4. การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ
สื่อ	1. เอกสารประกอบการบรรยายและ Power Point 2. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการ 3. อุปกรณ์สำนักงาน เช่น กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี เป็นต้น
การวัดและ ประเมินผล	1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน 2. แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ทั้ง 3 ด้าน 3. แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาพัฒนาขึ้นภายหลังจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะที่สำคัญของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา อันประกอบด้วย ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสมรรถนะทั้ง 3 ด้านมีความเกี่ยวข้องและความสำคัญในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านประกันคุณภาพการศึกษากับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต การประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดคุณภาพในการดำเนินการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาว่าเหมาะสมอยู่ในระดับ ซึ่งจะมีระบบ กลไกของการบริหารจัดการศึกษาที่เรียกว่ามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นตัวกำกับในการจัดการศึกษา นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในกระบวนการทำงานของสถานศึกษาที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมากนิสิตสาขาวิชาพลศึกษาจะได้รับมอบหมายให้จัดทำกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น โครงการกีฬาต้านภัยยาเสพติด โครงการกีฬาสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและสุขภาพ เป็นต้น กิจกรรมต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการสถานศึกษาที่นำมาใช้ในการประกันคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งนิสิตเสมือนเป็นบุคลากรในสถานศึกษาการเรียนรู้ระบบการทำงานของสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นยิ่ง นิสิตจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านประกันคุณภาพการศึกษาและเพื่อให้นิสิตสามารถมองเห็นภาพรวมของกิจการงานของครูในสถานศึกษาการเรียนรู้เรื่องระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะทำให้นิสิตเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ในระบบการศึกษามากยิ่งขึ้น

2. สมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นหนึ่งในหน้าที่ที่สำคัญของครูอย่างหนึ่งที่อยู่ในส่วนของกระบวนการจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการหาแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน ด้วยวิธีการค้นคว้า การตั้งคำถามวิจัย แนวทางการแก้ไขปัญหา การสร้างเครื่องมือ การทดลอง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ผล และสรุปผลการทำวิจัย ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากกระบวนการทำวิจัยจะทำให้เกิดองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่การพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนให้มากยิ่งขึ้นจากการลงมือทำวิจัย ด้วยความสำคัญดังกล่าว นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงได้รับถ่ายทอดหน้าที่ที่สำคัญในส่วนนี้ในฐานะครูด้วยเช่นกัน จึงทำให้สมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นิสิตสาขาวิชาพลศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. สมรรถนะด้านหลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนการแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีอัตลักษณ์เป็นของตนเองแสดงอยู่ในหลักสูตรสถานศึกษาด้วยความแตกต่างนี้ นิสิตจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านหลักสูตรสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเข้าใจในองค์ประกอบของหลักสูตรในส่วนต่างๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตรไปสู่การออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้ตามอัตลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์และประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ได้เพื่อสะท้อนให้เห็นข้อดีและข้อบกพร่องที่เกิดระหว่างการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาต่อไป

ทั้ง 3 สมรรถนะที่กล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา การเติมเต็มสมรรถนะที่ขาดหายจะช่วยพัฒนาศักยภาพของนิสิตสาขาวิชาพลศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากขึ้นและนิสิตจะมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาที่องค์กรวิชาชีพทางการศึกษากำหนดไว้ โดยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จะเน้นผู้รับการอบรมเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนรู้จากวิทยากรไปพร้อมกับการเรียนรู้ด้วย การลงมือปฏิบัติจากกิจกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาให้สมบูรณ์พร้อมที่สุด

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อสร้างเสริมเจตคติที่มีต่อสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา
3. เพื่อสร้างเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่มีต่อสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านหลักสูตรสถานศึกษา

เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม จำนวน 3 วัน โดยกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรไว้ดังนี้

วันที่ 1 ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการกำกับ ติดตามตรวจสอบการดำเนินการประกัน

คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 แผนงานการดำเนินการกับการประกันคุณภาพ

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA

วันที่ 2 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องมือสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน

วันที่ 3 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

วิธีการหลักสูตรฝึกอบรม

1. ก่อนการฝึกอบรมดำเนินการให้มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการฝึกอบรม การเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิทยากร ด้านเอกสารและเครื่องมือที่ใช้ในการอบรม ด้านสื่ออุปกรณ์และสถานที่ เป็นต้น รวมทั้งมอบหมายบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการในแต่ละฝ่าย

2. วิธีการดำเนินการการฝึกอบรมจะประกอบด้วย

2.1 การให้ความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยายจากวิทยากร เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเนื้อหาที่ถูกต้อง

2.2 การสร้างบรรยากาศการฝึกอบรมให้เป็นกันเอง เน้นการร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการให้แรงเสริม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้สึกเห็นคุณค่าในผลงานของตนเอง และเกิดความภาคภูมิใจ

2.3 การอภิปรายกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างกัน ทำให้ผู้รับการอบรมได้รับมุมมองทางทัศนคติต่างๆทางวิชาการที่หลากหลาย

2.4 การจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อให้ผู้รับการอบรมได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีมาสู่การเรียนรู้จากสถานการณ์การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.5 การประเมินผลงานภายหลังจากกิจกรรมเสริมทักษะ โดยให้วิทยากรหรือผู้ช่วยวิทยากรเป็นผู้ประเมินผลงานของผู้รับการอบรม

2.6 วิทยากรสรุปประเด็นและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายและกิจกรรมเสริมทักษะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทบทวนและทำความเข้าใจอย่างถูกต้อง พร้อมให้ข้อแนะนำเพิ่มเติมจากการซักถามประเด็นคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม

3. ภายหลังจากการฝึกอบรมผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้ และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อภาระงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา

สื่อหลักสูตรฝึกอบรม

1. สื่อการนำเสนอของวิทยากร ประกอบด้วย เอกสารประกอบการบรรยาย Power Point
2. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการ เช่น ตัวอย่างการเขียนแผนงานการดำเนินการของสถานศึกษา ตัวอย่างการเขียนโครงการ /กิจกรรมตามวงจร PDCA ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษา แบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ตัวอย่างการวิจัยในชั้น เป็นต้น
3. อุปกรณ์สำนักงาน เช่น กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี เป็นต้น
4. เครื่องมือวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตรการฝึกอบรม

การวัดและการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม

ในหลักสูตรฝึกอบรมจะแบ่งการวัดและการประเมินผล ได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา เกณฑ์ 80 เปอร์เซนต์
2. แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา
3. แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

กำหนดการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
สำหรับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

วันที่ 1 ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

- 8.00 – 8.30 น. ลงทะเบียน
- 8.30 – 10.30 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 “ระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน”
- 10.45 – 12.30 น. กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 “แผนงานการดำเนินการกับการประกัน คุณภาพ”
- 12.30 – 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 – 15.00 น. กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA
- 15.00 – 16.30 น. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการกำกับ ติดตามตรวจสอบการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 16.30 – 17.00 น. สรุปการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลและแบบวัดเจตคติด้าน ประกันคุณภาพทางการศึกษา

วันที่ 2 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

- 8.00 – 8.30 น. ลงทะเบียน
- 8.30 – 10.00 น. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 10.00 – 12.30 น. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องมือสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน
- 12.30 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 – 15.00 น. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 15.00 – 16.30 น. กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน
- 16.30 – 17.00 น. สรุปการฝึกอบรมด้านหลักสูตรและทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตร การฝึกอบรมและแบบวัดเจตคติหลักสูตรการฝึกอบรม

วันที่ 3 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

- 8.00 – 8.30 น. ลงทะเบียน
- 8.30 – 10.00 น. การบรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 10.10 – 12.30 น. กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 12.30 – 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 – 15.00 น. การบรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร
- 15.00 – 16.30 น. กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
- 16.30 – 17.00 น. สรุปการฝึกอบรมด้านหลักสูตรและทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลักสูตรการฝึกอบรมและแบบวัดเจตคติหลักสูตรการฝึกอบรม

ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สาระสำคัญ

ระบบกลไกของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งระบบกลไกของการประกันคุณภาพจะเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการการศึกษาแบบ PDCA บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ในการช่วยกันสร้างมาตรฐานและคุณภาพทางการศึกษาที่ดีอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนอันเป็นเป้าหมายสำคัญในระบบการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของระบบกลไกประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพ

ระยะเวลา 120 นาที

เนื้อหา

1. ความเป็นมาของประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ความหมายและจุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับระบบบริหารงานแบบ PDCA
4. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นิสิตทำใบงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

ใบงานเสริมความรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระบบกลไกพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง ให้ตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาคืออะไร

.....

.....

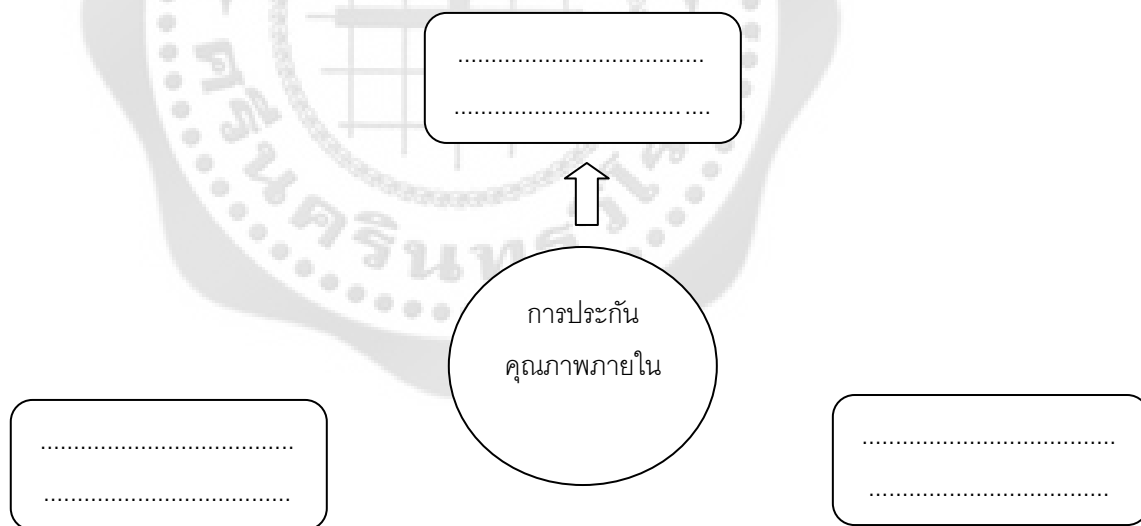
.....

.....

.....

.....

2. ให้เติมกระบวนการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาลงในแผนภาพให้ถูกต้องพร้อมทั้งวาดลูกศรแสดงทิศทางความสัมพันธ์ของแต่ละกระบวนการ

แผนภาพ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. ให้เขียนผลดีที่เกิดจากการประกันคุณภาพที่มีต่อบุคคลและองค์กรดังต่อไปนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา คือ.....

.....

3.2 ครู อาจารย์ คือ.....

.....

3.3 นักเรียนและผู้ปกครอง คือ.....

.....

3.4 ชุมชน สังคม ประเทศชาติ คือ.....

.....

4. ให้ลากเส้นจับคู่จากตัวเลือกทางด้านซ้ายและด้านขวาให้สัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง

สถานศึกษา ●

- การควบคุมคุณภาพภายใน
- การประเมินคุณภาพภายนอก
- การประเมินคุณภาพภายใน
- การประเมินคุณภาพผลการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัด ●

- การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษา / หน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา ●

- จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีด้วยกัน 5 ด้านอะไรบ้าง และแต่ละด้านมีกี่มาตรฐาน

ด้านที่ 1.....

มีทั้งหมด.....มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานที่.....

ด้านที่ 2.....

มีทั้งหมด.....มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานที่.....

ด้านที่ 3.....

มีทั้งหมด.....มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานที่.....

ด้านที่ 4.....

มีทั้งหมด.....มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานที่.....

ด้านที่ 5.....

มีทั้งหมด.....มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

สาระสำคัญ

ระบบการกำกับ การติดตามและตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผล การดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษา กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาและแผนการ ปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำผลไปปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในระบบการกำกับ ติดตามตรวจสอบการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหา

1. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. รูปแบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. กรอบและกระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นักศึกษาไปงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

ใบงานเสริมความรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
ระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้ตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 .....

1.2 .....

1.3 .....

2. ให้เขียนวัตถุประสงค์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาอย่างน้อย 4 ข้อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จงอธิบายกระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในแต่ละชั้น ดังต่อไปนี้

3.1 การวางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ.....

.....

.....

.....

3.2 การดำเนินการตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ.....

.....

.....

.....

.....

3.3 การรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ.....

.....

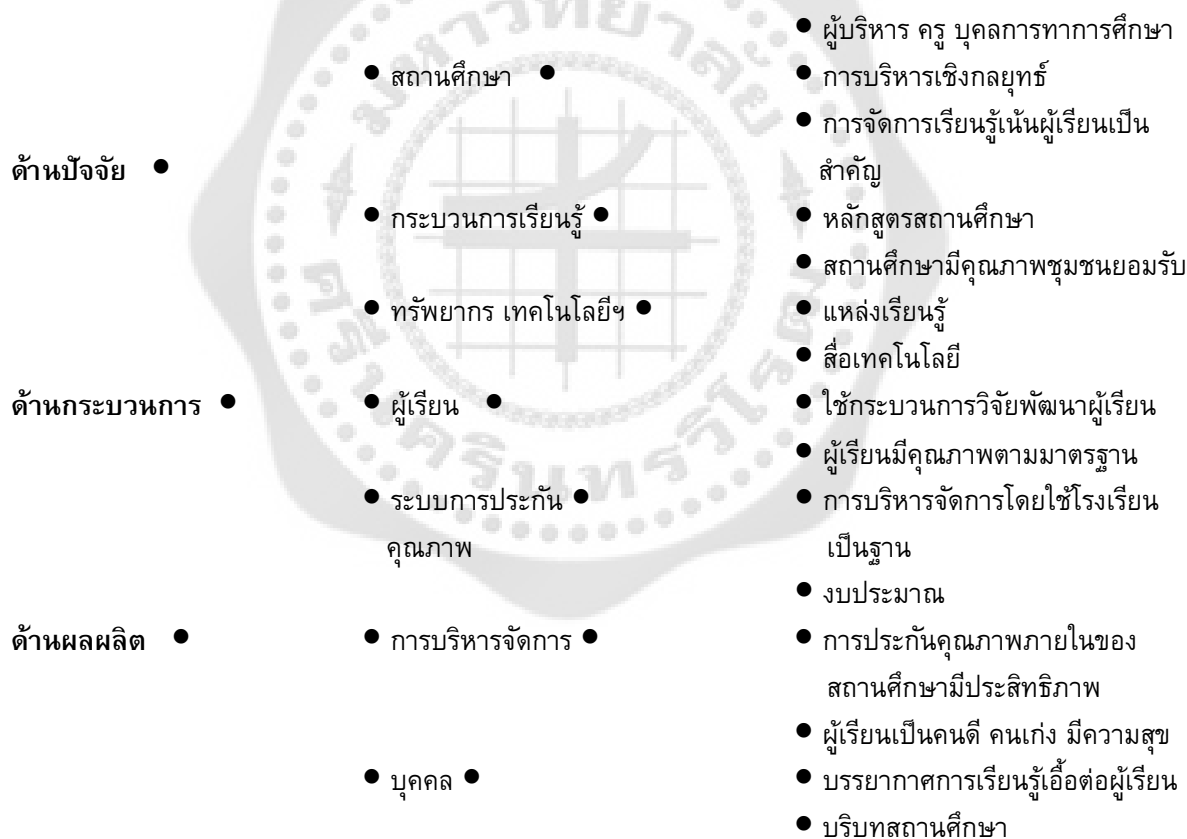
.....

3.4 รายงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือ.....

.....

.....

4. ให้นิสิตลากเส้นแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของกรอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในแต่ละช่วงต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 แผนงานการดำเนินการกับการประกันคุณภาพ

สาระสำคัญ

การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา หลักการของการบริหารงานแบบ PDCA มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การทำงานในระบบการประเมินผลมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของการทำงานตามปกติ ทั้งนี้กิจกรรมของสถานศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะมีวิธีการวางแผนงานการบริหารจัดการแบบ PDCA

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้และกำหนดระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่แผนงานการดำเนินงานของสถานศึกษา
2. เพื่อให้มีประสบการณ์และทักษะในการทำแผนงานการดำเนินการของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ

ระยะเวลา 105 นาที

เนื้อหากิจกรรม

1. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การเขียนแผนงานการดำเนินงาน

วิธีการ/กิจกรรม

ขั้นนำ (ระยะเวลา 10 นาที)

1. ทำการแบ่งนิสิต ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 8-10 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่เข้ารับการอบรม โดยสามารถแบ่งกลุ่มตามความต้องการของนิสิตหรือวิทยากรจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มให้กับนิสิตเอง
2. ให้นิสิตตั้งชื่อกลุ่มของตนเองเป็นชื่อสถานศึกษา/โรงเรียนตามความพึงพอใจ พร้อมแต่งตั้งสมาชิกในกลุ่มรับบทบาทเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา
3. วิทยากรบรรยายความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการวางแผนงานการดำเนินงานของสถานศึกษาพร้อมยกตัวอย่างแผนงาน

ขั้นกิจกรรม (ระยะเวลา 70 นาที)

4. ผู้ช่วยวิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 ให้กับนิสิตแต่ละกลุ่ม และวิทยากรอธิบายกิจกรรมโดยให้นิสิตระดมสมองวิเคราะห์ตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำมากำหนดแผนงานการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยให้นิสิตแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพให้เวลาในการดำเนินกิจกรรม 30 นาที

5. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแผนงานการดำเนินการของสถานศึกษาของตนเองกำหนดไม่เกิน 8 นาทีต่อกลุ่ม

ขั้นสรุป (ระยะเวลา 10 นาที)

6. นิสิตแต่ละกลุ่มรับฟังการสรุปและการประเมินผลงานจากการนำเสนอของตนเอง

7. วิทยากรจะมอบของรางวัลให้กับกลุ่มที่สามารถนำเสนอแผนงานของสถานศึกษาได้อย่างสมบูรณ์และสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อภาระหน้าที่ของการประกันคุณภาพทางการศึกษาให้นิสิตต่อไป

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบใบงานตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554:น.17-29)
2. ตัวอย่างการเขียนแผนงานการดำเนินการของสถานศึกษา
3. Power Point ประกอบการบรรยาย
4. ใบงานกิจกรรมเสริมสร้างทักษะที่ 1
5. กระดาษฟลิปชาร์ต กลุ่มละ 5 แผ่น
6. ปากกาเคมี น้ำเงิน ดำ แดง กลุ่มละ 6 ด้าม

การประเมินผล

แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ใบงานกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำมากำหนดแผนงานการดำเนินของสถานศึกษา
 มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

แผนงานการดำเนินการของโรงเรียน.....

ประจำปีการศึกษา.....

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

ที่	ตัวบ่งชี้	ระดับ คุณภาพ	โครงการ/กิจกรรม	วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อมูล

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA

สาระสำคัญ

การเขียนโครงการกิจกรรมที่สอดคล้องกับวงจร PDCA จะช่วยให้การดำเนินการโครงการกิจกรรมเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีการวางแผนงานที่รอบคอบรัดกุม และสามารถสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้ สามารถตรวจสอบติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมได้อย่างเป็นขั้นตอน มีการประเมินผลโครงการ /กิจกรรมเพื่อแสดงผลการบรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถนำมาสู่กระบวนการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้โครงการ/กิจกรรมมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ

1. เพื่อให้มีความเข้าใจกระบวนการทำงานตามวงจร PDCA อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้มีประสบการณ์และทักษะในการเขียนโครงการที่สอดคล้องกับแผนงานการดำเนินการของสถานศึกษาตามขั้นตอนของวงจร PDCA

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหากิจกรรม

1. ระบบบริหารงานแบบ PDCA
2. การเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (ระยะเวลา 10 นาที)

1. ให้นิสิตนั่งตามกลุ่มกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1
2. วิทยากรบรรยายประเด็นสำคัญของระบบบริหารงานแบบ PDCA และการเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA พร้อมยกตัวอย่าง

ขั้นกิจกรรม (ระยะเวลา 70 นาที)

3. ผู้ช่วยวิทยากรแจกเอกสารกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 วิทยากรอธิบายกิจกรรมโดยให้นิสิตเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA ตามแผนงานการดำเนินการของสถานศึกษาในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพอย่างถูกต้อง ในกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 มาอย่างน้อย 1 โครงการ ให้ออกมาดำเนินการดำเนินกิจกรรม 30 นาที
4. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานโครงการ/กิจกรรมของตนเองกำหนดให้นำเสนอไม่เกิน 8 นาทีต่อกลุ่ม

5. ก่อนการนำเสนอผู้ช่วยวิทยากรแจกใบประเมินโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA เพื่อให้นิสิตแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินโครงการที่กลุ่มอื่น ๆ นำเสนอ

6. เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอจบวิทยากรจะให้นิสิตกลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันแนะนำถึงโครงการ/กิจกรรมเพื่อนที่นำเสนอหรือซักถามแนวความคิดในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมดังกล่าว สุดท้ายวิทยากรจะสรุปและให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องนำไปสู่การปรับปรุงการเขียนโครงการ/กิจกรรมต่อไป

ขั้นสรุป (ระยะเวลา 10 นาที)

7. วิทยากรจะมอบของรางวัลให้กับกลุ่มที่สามารถนำเสนอโครงการ/กิจกรรมที่มีความสมบูรณ์และมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อภาระหน้าที่ของการประกันคุณภาพทางการศึกษาให้นิสิตต่อไป

สื่อการฝึกอบรม

1. ตัวอย่างการเขียนโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA
2. Power Point ประกอบการบรรยาย
3. ใบงานกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2
4. ใบประเมินโครงการ/กิจกรรมตามวงจร PDCA
5. กระดาษฟลิปชาร์ต กลุ่มละ 5 แผ่น
6. ปากกาเคมี น้ำเงิน ดำ แดง กลุ่มละ 6 ด้าม

การประเมินผล

แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ใบงานกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มเขียนโครงการ/กิจกรรมตามแผนงานการดำเนินการโรงเรียนจากกิจกรรมเสริมสร้างทักษะที่ 1 ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มา 1 โครงการ

ชื่อโครงการ.....

ลักษณะโครงการ / กิจกรรม .....

ระยะเวลาดำเนินงาน .....

ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม .....

มาตรฐานที่ ..... ตัวบ่งชี้ที่ ..... (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์

.....

.....

.....

.....

3. เป้าหมาย

3.1 เซึ่งปริมาณ

.....

.....

3.2 เซึ่งคุณภาพ

.....

.....

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน / กิจกรรม / เวลา

ที่	งาน / กิจกรรม	เวลา	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ

5. งบประมาณและทรัพยากร

.....

.....

.....

.....

7. การติดตามและประเมินผล (ให้วัดและประเมินผลจากเป้าหมาย)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เสนอโครงการ

อนุมัติโครงการ

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การทำวิจัยในชั้นเรียนกับการพัฒนาผู้เรียน

สาระสำคัญ

การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้นเริ่มมาจากการพยายามหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำมาใช้ปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ตลอดจนการพัฒนาทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียนจะใช้เวลาไม่นานเน้นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ ให้กับผู้เรียนและสามารถนำผลไปใช้ได้ทันที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อให้นิสิตมีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่ชื่อเรื่องวิจัย

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหา

1. ความหมายและลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. ขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน
3. การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียน

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นิสิตทำใบงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

ใบงานเสริมความรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การทำวิจัยในชั้นเรียนกับการพัฒนาผู้เรียน

1. จงวิเคราะห์ลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังต่อไปนี้

- 1.1 ใครคือผู้วิจัย .....
- 1.2 กลุ่มเป้าหมายคือใคร .....
- 1.3. ทำเพื่ออะไร .....
- 1.4 ทำที่ไหน .....
- 1.5 ทำเมื่อไร .....
- 1.6 ทำอย่างไร .....

2. จงให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

3. จงบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

4. ให้นักสืตทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่มีการตั้งคำถามวิจัยไว้อย่างเหมาะสม และทำเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่คิดว่าไม่เหมาะสม

- ..... 1. นักเรียนขาดวินัยจริงหรือ
- ..... 2. จะทำอย่างไรให้นักเรียนมีระเบียบในการเข้าแถว
- ..... 3. การมี/ไม่มี วินัยของนักเรียนทำให้ชั้นเรียนได้รับผลเสียหายอย่างไร
- ..... 4. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการเสิร์ฟลูกวอลเลย์บอลหรือไม่
- ..... 5. สมรรถภาพทางกายอะไรบ้างที่ควรเสริมสร้างให้นักเรียน และมีวิธีการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายดังกล่าวอย่างไร

- ..... 6. มีนักเรียนจำนวนกี่คนที่ไม่เตรียมอุปกรณ์สำหรับการเรียนเทเบิลเทนนิสมา
 ..... 7. จะทำอะไรให้นักเรียนสามารถยืนทรงตัวในการรำไม้รำกระบี่กระบองได้
 ..... 8. จริงหรือไม่ที่นักเรียนหญิงส่วนใหญ่แสดงทักษะยิงประตูบาสเกตบอลไม่ได้
 ..... 9. สาเหตุอะไรที่ทำให้นักเรียนเข้าเรียนวิชาพลศึกษาล่าช้า
 ..... 10. ชุติกิจกรรมเสริมทักษะการเตะลูกเตะกอล์ฟส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนอย่างไร

5. ให้นิสิตวิเคราะห์สภาพปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นในการจัดเรียนรู้พลศึกษา อย่างน้อย 2 ข้อ

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

คำถามวิจัย

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

6. ให้นิสิตวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาจากข้อที่ 5 พร้อมกำหนดชื่อเรื่องวิจัย

สภาพปัญหา.....

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา

ชื่อเรื่อง

วิจัย.....
 .....
 .....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องมือสำหรับวิจัยในชั้นเรียน

สาระสำคัญ

การทำวิจัยในชั้นเรียนสิ่งสำคัญคือ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มาสู่การวิเคราะห์ผลทางสถิติวิจัย การรู้จักเครื่องมือแต่ละประเภทจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเลือกเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาตอบคำถามวิจัยได้อย่างถูกต้อง การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในประเภทของเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อให้นิสิตมีทักษะในการสร้างเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียนอย่างง่าย

ระยะเวลา 150 นาที

เนื้อหา

1. ประเภทของเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน
2. การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นิสิตทำใบงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์และการจัดกระทำข้อมูล

สาระสำคัญ

การวิจัยในชั้นเรียนจะนิยมเลือกใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์และการจัดกระทำข้อมูล เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น สำหรับข้อมูลที่เป็นในเชิงปริมาณ และในส่วนของข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพ จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์หรือการสังเกต มาจัดกลุ่มประเด็นที่ต้องการศึกษาหรือจะนำมาจัดกระทำเป็นข้อมูลเชิงปริมาณจากการนับความถี่ของข้อมูล ซึ่ง ถือว่าเป็นอีกวิธีการหนึ่งในการจัดกระทำข้อมูล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในสถิติเบื้องต้นของการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อให้นิสิตสามารถเลือกใช้สถิติวิจัยกับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหา

1. ลักษณะของข้อมูลวิจัย
2. สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นิสิตทำใบงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

ใบงานเสริมความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเลือกใช้สถิติวิจัยในการวิเคราะห์และการจัดกระทำข้อมูล

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากโจทย์ที่กำหนดให้

1. นักเรียนชั้น ม.2 จำนวน 5 คนที่ยังไม่สามารถเจาะลูกตะกร้อได้ ครูจึงจัดสอนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกการเจาะลูกตะกร้อแล้วทำการทดสอบ โดยกำหนดให้เจาะได้คนละ 20 ลูกต่อเนื่องกัน ถ้าสามารถเจาะได้ 12 ลูกต่อเนื่องจะถือว่าผ่านการทดสอบ

ระดับของข้อมูล.....

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ.....

สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ.....

2. ภายหลังการเข้ารับโปรแกรมลดความเสี่ยงการเป็นโรคอ้วน นักเรียนจำนวน 15 คน มีน้ำหนักอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่

ระดับของข้อมูล.....

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ.....

สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ.....

3. การศึกษาผลการใช้วิธีการสอนเชิงบวกที่มีต่อพฤติกรรมในการเข้าเรียนวิชาพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนฤพิลาวิทยาลัย

ระดับของข้อมูล.....

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ.....

สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ.....

4. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกลุ่มในสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา-พลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนฤพิลาวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

ระดับของข้อมูล.....

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ.....

สถิติวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ.....

5. ผลการใช้โปรแกรมการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาโดยการกระโดดเชือกที่ส่งผลต่อการยืน
กระโดดไกลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนฤตาสวัสดิ์ ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา
2557 (จำนวน 15 คน)

ระดับของข้อมูล.....

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ.....

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ.....

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน

สาระสำคัญ

การเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้วิจัยมีทิศทางในการดำเนินงานวิจัยได้อย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดงานวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเห็นภาพรวมทั้งหมดของการวิจัยก่อนที่จะลงมือปฏิบัติและช่วยให้ผู้วิจัยได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตลอดจนสามารถช่วยติดตามตรวจสอบขั้นตอนของการวิจัยให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามขั้นตอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อให้นิสิตมีทักษะและประสบการณ์การเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหากิจกรรม

1. หลักการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (ระยะเวลา 10 นาที)

1. ทำการแบ่งนิสิต ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 8-10 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่เข้ารับการอบรม โดยสามารถแบ่งกลุ่มตามความต้องการของนิสิตหรือวิทยากรจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มให้กับนิสิตเอง

2. วิทยากรอธิบายหลักการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นกิจกรรม (ระยะเวลา 70 นาที)

3. ผู้ช่วยวิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 ให้กับนิสิตแต่ละกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มทำความเข้าใจเอกสารการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน

4. ให้นิสิตแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน 1 เรื่อง จะเป็นสำราจหรือทดลองแล้วแต่ความเหมาะสม

5. ให้นิสิตออกมาแนะนำเสนอเค้าโครงการวิจัยของตนเองกลุ่มละไม่เกิน 8 นาที

ขั้นสรุป (ระยะเวลา 10 นาที)

6. นิสิตแต่ละกลุ่มรับฟังการสรุปและการประเมินผลงานจากการนำเสนอของตนเอง
7. วิทยากรจะมอบของรางวัลให้กับกลุ่มที่มีผลงานโดดเด่นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อภาระหน้าที่ของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้นิสิตครูต่อไป

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มละ 1 ชุด
2. ตัวอย่างการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน
3. กระดาษฟลิปชาร์ต กลุ่มละ 5 แผ่น
4. อุปกรณ์สำนักงาน เช่น ปากกาเคมี น้ำเงิน ดำ แดง กลุ่มละ 6 ด้าม เป็นต้น

การประเมินผล

แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การเขียนเค้าโครงวิจัยในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนทางพลศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน

1. ชื่อเรื่องการวิจัย

.....

.....

.....

2. ความเป็นมาและสภาพปัญหาตามหลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

.....

.....

.....

.....

4. สมมุติฐานการวิจัย

.....

.....

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

.....
.....
.....
6. วิธีการวิจัย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
7. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
8. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัยในชั้นเรียนนี้

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหนึ่งบทบาทและหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองตามความต้องการที่เหมาะสมต่อบริบททางสังคมนั้นๆได้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจำเป็นต้องยึดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสำคัญในการจัดทำหลักสูตรองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เช่น ส่วนนำ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดประเมินผลและการจัดหลักสูตร เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของครูที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหา

1. ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา
2. องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา
3. กระบวนการและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
4. การแปลงหลักสูตรสู่หน่วยการเรียนรู้

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นิสิตทำใบงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

ใบงานเสริมความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงเขียนกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอนของทาบา

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

2. จงเขียนองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรลงในรูปภาพพร้อมวาดเส้นแสดงความสัมพันธ์ให้ถูกต้อง

3. จงเขียนแผนผังการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาโดยสังเขป

4. ให้ยกตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน 3 กิจกรรมดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนว .....

.....

2) กิจกรรมนักเรียน .....

.....

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ .....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

สาระสำคัญ

การประเมินหลักสูตรเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งการประเมินหลักสูตรจะทำหน้าที่วัดและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ นำมาวิเคราะห์พิจารณาในการตัดสินคุณค่าของคุณภาพหลักสูตรที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายหลักสูตรที่กำหนดเอาไว้ได้หรือไม่ อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร
2. เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของครูที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหา

1. หลักการและความสำคัญของการประเมินผลหลักสูตร
2. การประเมินจากกระบวนการในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาแบบ PDCA
3. กระบวนการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา

วิธีการ/กิจกรรม

1. การบรรยายเนื้อหาและประสบการณ์จากวิทยากร
2. ให้นักศึกษาทำใบงานเสริมความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ได้รับจากวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. ใบงานเสริมความรู้

การประเมินผล

1. ตรวจสอบใบงานเสริมความรู้

ใบงานเสริมความรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การประเมินผลหลักสูตร คือ .....

.....

.....

.....

2. จุดมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตร มีอะไรบ้าง

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

3. จงเขียนแผนผังกระบวนการการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะมีวิธีการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนโดยคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร 4 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ส่วนนำ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดประเมินผล และในแต่ละองค์ประกอบจะมีรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งนี้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องยึดหลักสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อให้มีทักษะพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ระยะเวลา 140 นาที

เนื้อหากิจกรรม

1. องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา
2. กระบวนการและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (ระยะเวลา 10 นาที)

1. ทำการแบ่งนิสิต ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 8-10 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่เข้ารับการอบรม โดยสามารถแบ่งกลุ่มตามความต้องการของนิสิตหรือวิทยากรจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มให้กับนิสิตเอง

2. ให้นิสิตแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาของตนเองภายในกลุ่ม พร้อมทั้งชื่อสถานศึกษาของตนเอง

ขั้นกิจกรรม (ระยะเวลา 110 นาที)

3. ผู้ช่วยวิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 ให้กับ นิสิตแต่ละกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มทำความเข้าใจในเอกสารการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตาม องค์ประกอบของหลักสูตรที่กำหนดไว้ให้

4. ให้นิสิตแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมองจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง และ ให้นิสิตออกแบบหน่วยการเรียนรู้รายวิชาในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาจำนวน 1 รายวิชา

5. ให้นิสิตออกมานำเสนองานที่ได้รับมอบหมายกลุ่มละไม่เกิน 10 นาที
ขั้นสรุป (ระยะเวลา 20 นาที)

6. นิสิตแต่ละกลุ่มรับฟังการสรุปและการประเมินผลงานจากการนำเสนอของตนเอง

7. วิทยากรจะมอบของรางวัลให้กับกลุ่มที่มีผลงานโดดเด่นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อ ภาระหน้าที่ของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้นิสิตครูต่อไป

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มละ 1 ชุด
2. ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษาฉบับจริง
3. กระดาษฟลิปชาร์ต กลุ่มละ 5 แผ่น
4. อุปกรณ์สำนักงาน เช่น ปากกาเคมี น้ำเงิน ดำ แดง กลุ่มละ 6 ด้าม เป็นต้น

การประเมินผล

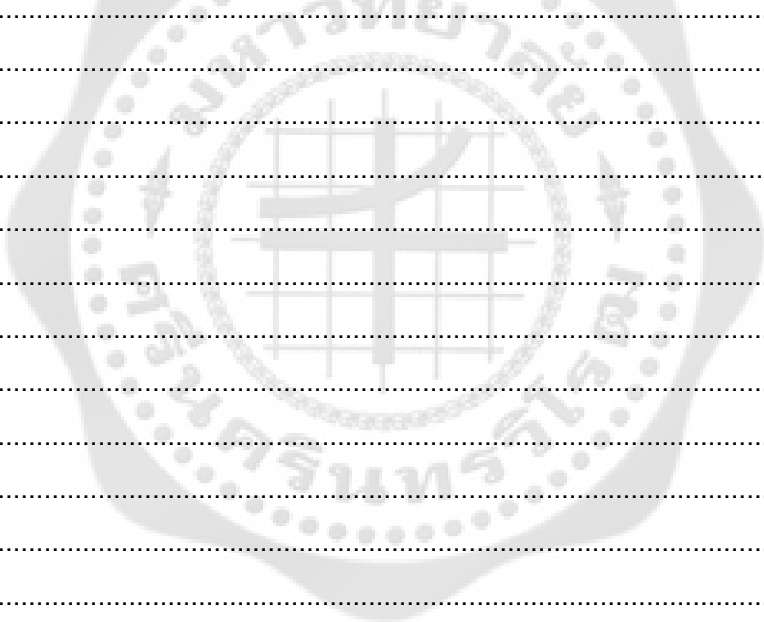
แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียน.....

พุทธศักราช.....

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. ส่วนนำ**1.1 ความนำ**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 วิสัยทัศน์โรงเรียน

.....

.....

.....

.....

1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียน..... มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก 8 ประการ ดังนี้

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

8.....

2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน			
	ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
	ม.1	ม.2	ม.3	ม. 4 – 6
กลุ่มสาระการเรียนรู้				
ภาษาไทย	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
คณิตศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
วิทยาศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
สังคมศึกษา	160(4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	320 (8 นก.)
- ประวัติศาสตร์	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	80 (2 นก.)
- ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม				
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดา เนินชีวิตในสังคม	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
- ภูมิศาสตร์				
- เศรษฐศาสตร์				
สุขศึกษาและพลศึกษา	80 (2นก.)	80 (2นก.)	80 (2นก.)	120 (3 นก.)
ศิลปะ	80 (2นก.)	80 (2นก.)	80 (2นก.)	120 (3 นก.)
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)
ภาษาต่างประเทศ	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	1,560 (39 นก.)
รายวิชาเพิ่มเติม	240 ชั่วโมง/ปี			ไม่น้อยกว่า 1,680 ชั่วโมง
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	120
กิจกรรมนักเรียน				
- ลูกเสือ-เนตรนารี	40	40	40	
- ชมรม ชุมนุม	35	35	35	120
- กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	5	5	5	120
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	360

รวมเวลาเรียน	1,200 ชั่วโมง/ปี (3600 ชั่วโมง / 3 ปี)	รวม 3 ปี 3,600 ชั่วโมง
--------------	---	------------------------

2.1 การตั้งรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กำหนดให้ตั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เวลาเรียน 80 ชั่วโมง 2 หน่วยกิต/ปีการศึกษา

รายวิชาพื้นฐาน

ระดับชั้น	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	เวลาเรียน	หน่วยกิต
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

รายวิชาเพิ่มเติม

ระดับชั้น	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	เวลาเรียน	หน่วยกิต
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

3. คำอธิบายรายวิชา

กำหนดให้เขียนคำอธิบายรายวิชาตามรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในข้อที่ 2.1 การตั้งรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยเลือกมาเขียนคำอธิบายรายวิชาละ 1 วิชา

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ..... ภาคเรียนที่ .....

เวลา ..... ชั่วโมง จำนวน ..... หน่วยกิต

.....

.....

.....

.....

.....

รหัสตัวชี้วัด (ในหลักสูตรแกนกลาง 2551)

ระบุรหัสตัวชี้วัดที่แบ่งเป็นรายภาคตามความเหมาะสม

รวมทั้งหมด.....ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ..... ภาคเรียนที่ .....

เวลา ..... ชั่วโมง จำนวน ..... หน่วยกิต

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการเรียนรู้

1. ....

2. ....

3. ....

รวมทั้งหมด.....ผลการเรียนรู้

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเอง ได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

โรงเรียน..... ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดปัญหาวางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว 40 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา(ระดับประถมศึกษา) 20 ชั่วโมงต่อภาคเรียน (ระดับมัธยมศึกษา)

แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว โรงเรียนจัดให้มีชั่วโมงสำหรับกิจกรรมแนะแนว มีครูที่ปรึกษากิจกรรมและมีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้.....
.....
.....
.....กิจกรรมนักเรียน
ประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด ..... ชั่วโมงต่อปีการศึกษา(ระดับมัธยมศึกษา) ..... ชั่วโมงต่อภาคเรียน
แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด.....
.....

2.2 กิจกรรมชุมนุม นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ..... ชั่วโมงต่อปีการศึกษา (ระดับมัธยมศึกษา) ..... ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมชุมนุม.....
.....
(หมายเหตุ สามารถระบุชื่อกิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเลือกเรียน หรือชื่อกิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดให้มี)

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน
ให้.....

นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ..... ชั่วโมงต่อปีการศึกษา
(ระดับมัธยมศึกษา) ..... ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ .....

.....
.....

แนวทางการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในแต่ละกิจกรรมนักเรียนจะต้องเข้าร่วม
ปฏิบัติกิจกรรม โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรมนั้น ๆ จึงจะมี
สิทธิ์เข้ารับการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน ผลการประเมินให้ “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน” ทั้งนี้ให้เป็นไป
ตามระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน (หมายเหตุ การประเมินผลอาจเขียนแยกการ
ประเมินผลแต่ละกิจกรรม หรือเขียนรวมในภาพรวมของ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็ได้)

5. เกณฑ์การจบการศึกษา

กำหนดเกณฑ์การจบการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แยกตามระดับการศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอนอย่างชัดเจน

เกณฑ์การจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน 77 หน่วยกิต เป็นรายวิชา
พื้นฐาน จำนวน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม จำนวนไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

2. ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต เป็นรายวิชาพื้นฐาน
41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3. ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

4. ผู้เรียนต้องมีผลการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป
5. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และได้รับการตัดสินผลการเรียน “ผ่าน”

ทุกกิจกรรม

**เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
การออกแบบหน่วยการเรียนรู้**

รหัสวิชา.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ..... ภาคเรียนที่ .....

เวลา.....ชั่วโมง จำนวน.....หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

.....

.....

.....

.....

.....

รหัสตัวชี้วัด (ในหลักสูตรแกนกลาง 2551)

ระบุรหัสตัวชี้วัดที่แบ่งเป็นรายภาคตามความเหมาะสม

รวมทั้งหมด.....ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

สัปดาห์ ที่	ตัวชี้วัด/ ผลการ เรียนรู้	เนื้อหา	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
1				
2				
3				
4				
5				
		รวม		

กิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

สาระสำคัญ

การประเมินหลักสูตรเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเป็นหนึ่งของการบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการนี้จะทำหน้าที่วัดและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ นำมาวิเคราะห์พิจารณาในการตัดสินคุณค่าของคุณภาพหลักสูตรที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการนำหลักสูตรไปสู่ขั้นตอนของการนำไปใช้ การประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบว่า หลักสูตรมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดเอาไว้หรือไม่ อีกทั้งเป็นการประกันคุณภาพสำหรับสถานศึกษาอย่างหนึ่งด้วย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อให้มีทักษะพื้นฐานในการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา

ระยะเวลา 90 นาที

เนื้อหากิจกรรม

1. การประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาและประเด็นที่เกี่ยวข้องในการประเมิน
2. กระบวนการและการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรในสถานศึกษา
3. การสรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาและการนำผลไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ(ระยะเวลา 10 นาที)

1. ทำการแบ่งนิสิต ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 8-10 คน วิทยากรสามารถกำหนดให้นิสิตอยู่กลุ่มเดิมตามกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 1 ได้
2. ให้นิสิตแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาของตนเองภายในกลุ่ม พร้อมทั้งชื่อสถานศึกษาของตนเอง

ขั้นกิจกรรม (ระยะเวลา 70 นาที)

3. แจกเอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 แบบตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรโรงเรียนให้กับนิสิตแต่ละกลุ่ม ให้นิสิตศึกษาทำความเข้าใจในเอกสารพร้อมการอธิบายความในเอกสารจากวิทยากร

4. ผู้ช่วยวิทยากรแจกตัวอย่างเล่มหลักสูตรสถานศึกษาให้นิสิตแต่ละกลุ่ม และกำหนดให้นิสิตในแต่ละกลุ่มช่วยกันประเมินและตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรของตัวอย่างเล่มหลักสูตรสถานศึกษาตามแบบ พร้อมให้นำเสนอแนวทางในการปรับปรุงตามความคิดเห็นของกลุ่ม

5. ให้นิสิตแต่ละกลุ่มสรุปผลการประเมินและตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาและนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงในประเด็นที่ต้องมีการแก้ไขออกมานำเสนอ กลุ่มละไม่เกิน 7 นาที

ขั้นสรุป (ระยะเวลา 10 นาที)

6. นิสิตแต่ละกลุ่มรับฟังการสรุปและการประเมินผลงานจากการนำเสนอของตนเอง

7. วิทยากรจะมอบของรางวัลให้กับกลุ่มที่มีผลงานโดดเด่นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อภาระหน้าที่ของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้นิสิตครูต่อไป

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 แบบตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา” กลุ่มละ 1 ชุด

2. ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษา

3. กระดาษฟลิปชาร์ต กลุ่มละ 5 แผ่น

4. ปากกาเคมี น้ำเงิน ดำ แดง กลุ่มละ 6 ด้าม

การประเมินผล

แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

**เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมทักษะเชิงปฏิบัติการที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
แบบตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา**

โรงเรียน ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

สพท. ....เขต.....

คำชี้แจง

ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามรายการที่กำหนด แล้วเขียนเครื่องหมาย
✓ ลงในช่องผลการตรวจสอบตามความเป็นจริง
2. บันทึกแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขแต่ละรายการเพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้ประโยชน์ใน
การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป
3. หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ให้บันทึกลงในข้อเสนอแนะ อื่นๆ
4. สรุปผลการตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบหลักสูตรโรงเรียน โดยเขียนเครื่องหมาย
✓ ลงในตารางแสดงผล การตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

คณะกรรมการฯ ให้ระดับคุณภาพตามที่ได้พิจารณาตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา โดย
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ครบถ้วน ถูกต้อง สอดคล้อง เหมาะสม ทุกรายการ

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีครบทุกรายการ แต่มีบางรายการควรปรับปรุงแก้ไข

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ไม่มี มีไม่ครบทุกรายการ ไม่สอดคล้อง ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือ

เพิ่มเติม

องค์ประกอบของหลักสูตรโรงเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

รายงาน	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
1 ส่วนนำ				
1.1 ความนำ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการ ของโรงเรียน				
1.2 วิสัยทัศน์ 1.2.1 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างชัดเจน 1.2.2 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนสอดคล้องกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น 1.2.3 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ครอบคลุมสภาพความต้องการของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น 1.2.4 มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้				
1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551				
1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1.4.1 มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 1.4.2 มีความสอดคล้องกับเป้าหมายจุดเน้น กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น 1.4.3 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน				
2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 2.1 โครงสร้างเวลาเรียน 2.1.1 มีการระบุเวลาเรียนของ 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ที่เป็นเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม จำแนกแต่ละชั้นปีอย่างชัดเจน 2.1.2 มีการระบุเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกแต่ละชั้นปีอย่างชัดเจน 2.1.3 เวลาเรียนรวมของหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551				

รายงาน	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
<p>2.2 โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี</p> <p>2.2.1 มีการระบุรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต</p> <p>2.2.2 มีการระบุรายวิชาเพิ่มเติมที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต</p> <p>2.2.3 มีการระบุกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งระบุเวลาเรียน</p> <p>2.2.4 มีรายวิชาพื้นฐานที่ระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาเรียน และหรือหน่วยกิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน</p> <p>2.2.5 มีรายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดเน้นของโรงเรียน</p>				
<p>3. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>3.1 มีการระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา และชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน</p> <p>3.2 มีการระบุชั้นปีที่สอนและจำนวนเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน</p> <p>3.3 การเขียนคำอธิบายรายวิชา เขียนเป็นความเรียง โดยระบุงค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะหรือ เจตคติที่ต้องการ</p> <p>3.4 มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐานครอบคลุมตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง</p> <p>3.5 มีการระบุรหัสตัวชี้วัด ในรายวิชาพื้นฐาน และจำนวนรวมของตัวชี้วัด</p> <p>3.6 มีการระบุผลการเรียนรู้ ในรายวิชาเพิ่มเติม และจำนวนรวมของผลการเรียนรู้</p> <p>3.7 มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสอดแทรก อยู่ในคำอธิบายรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม</p>				
<p>4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>4.1 จัดกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>4.2 จัดเวลาทั้ง 3 กิจกรรมสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>4.3 มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน</p> <p>4.4 มีแนวทางการประเมินกิจกรรมที่ชัดเจน</p>				

รายงาน	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
5. เกณฑ์การจบการศึกษา 5.1 มีการระบุเวลาเรียน/หน่วยกิต รายวิชาพื้นฐานและ รายวิชาเพิ่มเติม ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของโรงเรียนไว้อย่าง ชัดเจนและสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน 5.2 มีการระบุเกณฑ์การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนไว้อย่างชัดเจน 5.3 มีการระบุเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ไว้อย่างชัดเจน 5.4 มีการระบุเกณฑ์การผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้อย่าง ชัดเจน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง .....

...../...../.....

สรุปผลการตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบหลักสูตรโรงเรียน

โรงเรียน.....อำเภอ.....
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต .....

ตอนที่ 1 ตารางแสดงผล การตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบหลักสูตรโรงเรียน

ที่	รายการตรวจสอบโรงเรียน	ผลการตรวจสอบ องค์ประกอบหลักสูตร		
		ระดับคุณภาพ		
		3	2	1
1	ส่วนนำ			
2	โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา			
3	คำอธิบายรายวิชา			
4	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
5	เกณฑ์การจบการศึกษา			

ตอนที่ 2 สรุปผลการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรโรงเรียน จุดเด่น จุดที่ต้องเพิ่มเติมและพัฒนา

จุดเด่นของหลักสูตรโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

จุดที่ต้องเพิ่มเติม / พัฒนา

1. ส่วนนำ

1.1 ความนำ

.....

.....

.....

1.2 วิสัยทัศน์โรงเรียน

.....

.....

.....

1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

3. คำอธิบายรายวิชา

.....

.....

.....

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

5. เกณฑ์การจบการศึกษา

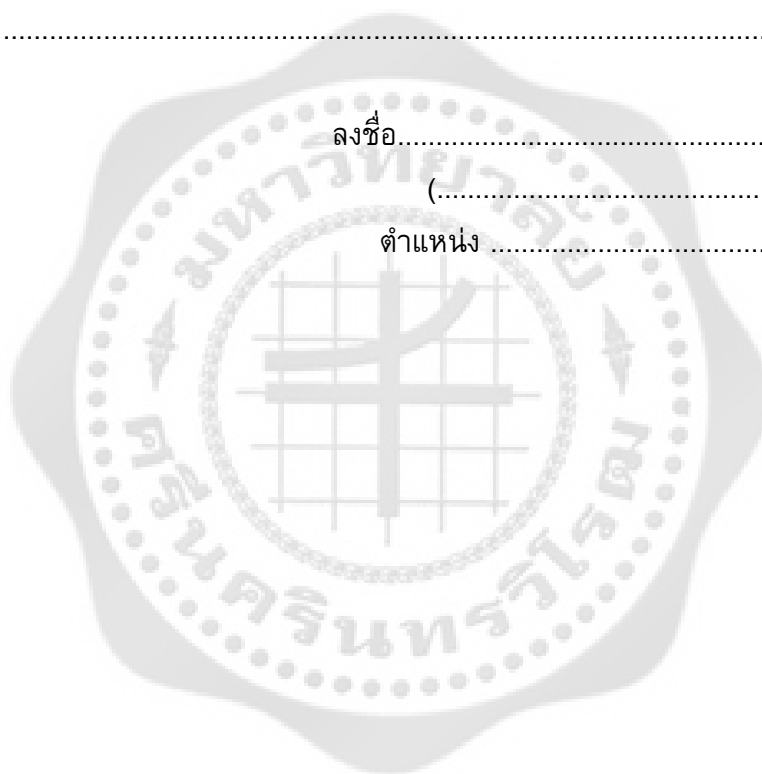
.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้รับรองข้อมูล
(.....)
ตำแหน่ง .....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านประกันคุณภาพการศึกษา มีจำนวน 24 ข้อ

2. ให้พิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อละ 1 คำตอบ และทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดแสดงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาได้ครอบคลุมที่สุด	3. จุดมุ่งหมายสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาคืออะไร
ก. การจัดระบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีคุณภาพมากที่สุด	ก. ตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
ข. การจัดระบบบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อบริบทของชุมชน	ข. พัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนอย่างสูงสุด
ค. การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	ค. กระตุ้นระบบการบริหารสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่ระดับสากล
ง. การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ง. เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	4. ข้อใดไม่ใช่ระบบการประกันคุณภาพภายใน
ก. การกระจายอำนาจ	ก. การให้การรับรอง
ข. การเปิดโอกาสให้องค์กรมีส่วนร่วม	ข. การควบคุมคุณภาพ
ค. การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้	ค. การประเมินคุณภาพ
ง. การวางแผนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา	ง. การตรวจสอบคุณภาพ

5. ระบบประกันคุณภาพเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ จากคำกล่าวนี้สอดคล้องกับหลักการในข้อใดมากที่สุด
- การกระจายอำนาจ
  - การเปิดโอกาสให้องค์กรมีส่วนร่วม
  - การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
  - การวางแผนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นการประกันคุณภาพส่วนใด
- การควบคุมคุณภาพภายใน
  - การประเมินคุณภาพภายใน
  - การประเมินคุณภาพภายนอก
  - การพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน
7. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการประกันคุณภาพคือข้อใด
- การประเมินคุณภาพภายใน
  - การประเมินคุณภาพภายนอก
  - ควบคุมคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - รับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
8. ข้อใดไม่ใช่ผลดีที่เกิดจากการประกันคุณภาพของสถานศึกษา
- สถานศึกษามีเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ
  - ผู้เรียนมีระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
  - สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
  - ผู้ปกครองชุมชนมั่นใจในคุณภาพสถานศึกษา
9. ถ้าสถานศึกษาของท่านไม่ผ่านการประเมินภายใน จะมีการแก้ไขอย่างไร
- ร้องขอรับการตรวจประเมินใหม่
  - ชี้แจงเหตุผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด
  - จัดโครงการพัฒนาบุคลากรอย่างเร่งด่วน
  - นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อไป
10. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของมาตรฐานการศึกษา
- วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - หลักเกณฑ์ในการเทียบเคียงการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - ข้อกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการบริหารการศึกษาในด้านต่างๆ
  - สิ่งที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการจัดการศึกษาในทิศทางเดียวกัน
11. การประเมินคุณภาพการศึกษาจะทำการประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกี่ด้านและกี่มาตรฐาน
- 5 ด้าน 6 มาตรฐาน
  - 5 ด้าน 15 มาตรฐาน
  - คณะกรรมการประเมินเป็นผู้กำหนด
  - ผู้รับการประเมิน (สถานศึกษา) เป็นผู้กำหนด
12. การจัดกิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด จะอยู่ในการดำเนินการตามมาตรฐานใด
- มฐ.1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
  - มฐ.4 ผู้เรียนมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ
  - มฐ.5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
  - มฐ.6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน

13. มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีมีสุนทรียภาพ มีกี่ตัวบ่งชี้
- 4 ตัวบ่งชี้
  - 5 ตัวบ่งชี้
  - 6 ตัวบ่งชี้
  - 7 ตัวบ่งชี้
14. กิจกรรมใดต่อไปนี้เป็นไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
- กิจกรรมวันพ้อ
  - โครงการปลูกป่าชายเลน
  - กิจกรรมอาเซียนสัมพันธ์
  - สัปดาห์วันงดสูบบุหรี่โลก
15. PDCA คืออะไร
- วงจรมีคุณภาพ
  - วงจรการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
  - ขั้นตอนในการประเมินคุณภาพการศึกษา
  - เทคนิคในการประเมินคุณภาพการศึกษา
16. ข้อใดไม่ใช่หลักการของ PDCA
- การวางแผน
  - การประเมินผลการปฏิบัติ
  - การปรับปรุงและการพัฒนา
  - การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติ
17. หลักฐานในข้อใดเป็นส่วนหนึ่งของการรายงานการประเมินผลโครงการ/กิจกรรม
- โครงการที่ได้รับอนุมัติ
  - ภาพถ่ายโครงการ/กิจกรรม
  - ใบสำคัญรับเงิน/ใบเสร็จต่างๆ
  - เอกสารประกอบการบรรยายจากวิทยากร
18. การเขียนโครงการข้อใดต่อไปนี้สัมพันธ์กัน
- ระยะเวลา – งบประมาณ
  - วัตถุประสงค์ – ผลที่คาดว่าจะได้รับ
  - กลุ่มเป้าหมาย – เครื่องมือการประเมินผล
  - หลักการและเหตุผล – ขั้นตอนการดำเนินงาน
19. วัตถุประสงค์สำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาคือ
- เพื่อปฏิบัติตามพรบ.การศึกษา
  - เพื่อเป็นไปตามกลไกของการประเมิน
  - เพื่อนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง
  - เพื่อให้มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
20. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาผู้ประเมินจะให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด
- แผนปฏิบัติการประจำปี
  - รายงานการดำเนินงานประจำปี
  - เอกสารแสดงกระบวนการดำเนินงานตามแผน
  - เอกสารการประชุมบุคลากรภายในสถานศึกษา
21. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อยกี่ครั้งต่อปี
- 1 ครั้ง ภายใน 1 ปี
  - 1 ครั้ง ภายใน 2 ปี
  - 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี
  - 1 ครั้ง ภายใน 4 ปี

22. ด้านใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่กรอบการติดตาม

ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

- ก. ด้านปัจจัย
- ข. ด้านผลผลิต
- ค. ด้านกระบวนการ
- ง. ด้านการประเมินผล

23. กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาขั้นตอนใดสำคัญที่สุด

- ก. การรายงานผลการติดตาม
- ข. การวางแผนติดตามตรวจสอบ
- ค. การดำเนินการตามแผนการติดตาม
- ง. การรายงานผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

24. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่สำคัญที่สุดคือข้อใด

- ก. เพื่อใช้ในการตรวจประกันคุณภาพ
- ข. เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมของสถานศึกษา
- ค. เพื่อสะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงของสถานศึกษาของตนเอง
- ง. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สถานศึกษาของตนเองไปสู่ภายนอก

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ
ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ	คำตอบ
1.	ค
2.	ง
3.	ง
4.	ก
5.	ค
6.	ข
7.	ค
8.	ก
9.	ง
10.	ก
11.	ข
12.	ก
13.	ค
14.	ง
15.	ก
16.	ง
17.	ข
18.	ข
19.	ค
20.	ค
21.	ก
22.	ง
23.	ข
24.	ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีจำนวน 25 ข้อ

2. ให้ทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือลักษณะของวิจัยในชั้นเรียน	5. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการวิจัยในชั้นเรียน
ก. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	ก. เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้น
ข. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางการศึกษา	ข. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับ
ค. เพื่อพัฒนาเทคนิคการเรียนรู้ของผู้เรียน	ค. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับ
ง. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการเรียนการสอนให้	ง. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับ
2. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> จุดเน้นของการทำวิจัยในชั้นเรียน	6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่สนใจเรียนวิชาพลศึกษา” จากปัญหา เอกสารและงานวิจัยเรื่องใดต่อไปนี้สัมพันธ์กับปัญหาน้อยที่สุด
ก. งานวิจัยขนาดเล็ก	ก. ทฤษฎีการเรียนรู้
ข. มีคุณค่าทางวิชาการ	ข. การสร้างแรงจูงใจ
ค. สามารถเสร็จสิ้นภายใน 1 ภาคเรียน	ค. การวัดและประเมินผล
ง. ต้องสามารถอ้างอิงไปสู่กลุ่มประชากรได้	ง. การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนสอนเพื่อน
3. การวิจัยในชั้นเรียนจัดเป็นการวิจัยรูปแบบใด	
ก. วิจัยเชิงบริสุทธิ์	
ข. วิจัยเชิงปริมาณ	
ค. วิจัยเชิงปฏิบัติการ	
ง. วิจัยพัฒนาเครื่องมือ	
4. เหตุใดครูผู้สอนต้องทำวิจัยในชั้นเรียน	
ก. ครูต้องมีผลงานวิชาการ	
ข. ครูต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	
ค. ครูต้องสร้างองค์ความรู้และวิธีสอนแบบใหม่ ๆ	
ง. ครูต้องทำวิจัยเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา	

7. การวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยเรื่องการพัฒนา
ศักยภาพของผู้เรียนในการยิงลูกโทษกีฬา
บาสเกตบอล” ข้อใดไม่เหมาะสม
- ก. ลูกบาสเกตบอลไม่เพียงพอต่อการฝึกซ้อม
ข. ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อแขนของ
นักเรียน
ค. นักเรียนผู้หญิงตัวเล็กเกินกว่าจะฝึกยิงลูก
โทษ
ง. แบบฝึกหัดการยิงลูกโทษในชั่วโมงเรียน
น้อยไป
8. “นายมานพมักขาดเรียนวิชาพลศึกษาเป็น
ประจำ” ควรตั้งคำถามวิจัยว่าอย่างไร
- ก. นายมานพอาจมีปัญหาคอครบครวจึงต้อง
ขาดเรียน
ข. นายมานพขาดเรียนเพราะบ้านไกลใช่
หรือไม่
ค. นายมานพมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนจึงทำให้ขาด
เรียน
ง. จะแก้ปัญหาคอครบครวเรียนของนายมานพได้
อย่างไร
9. จากข้อ 8 แนวทางการแก้ปัญหาที่ดี คือข้อใด
- ก. เรียกนายมานพมาสอบถาม
ข. เรียกเพื่อนของนายมานพมาสอบถาม
ค. ตัดคะแนนนายมานพทุกครั้งเมื่อเข้าเรียน
สาย
ง. เพิ่มคะแนนจิตพิสัยให้นายมานพเมื่อมา
เข้าเรียน
10. หากกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยว่า “เพื่อ
พัฒนาทักษะการลอยตัวท่าปลาตาวหงาย” ข้อใด
คือเครื่องมือวิจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์
การวิจัยดังกล่าว
- ก. แบบฝึกหัด
ข. แบบประเมินทักษะ
ค. แบบสังเกตพฤติกรรม
ง. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียน
11. หากต้องการสำรวจความพึงพอใจของ
นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรูวิชาพลศึกษาใน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งโรงเรียน ผู้วิจัย
ควรเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยในข้อใด
- ก. แบบทดสอบ
ข. แบบสอบถาม
ค. แบบสัมภาษณ์
ง. แบบสังเกตพฤติกรรม
12. ถ้าต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลการแสดง
ทักษะการตีลูกหน้ามือในกีฬาเทนนิส
ควรจะใช้เครื่องมือในข้อใด
- ก. แบบทดสอบ
ข. แบบสอบถาม
ค. แบบวัดเจตคติ
ง. แบบสัมภาษณ์

13. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเมื่อเลือกใช้เครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
  - ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง
  - ความสามารถของผู้ใช้เครื่องมือ
  - ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการเก็บ
14. หากต้องการสำรวจ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อิวิชาพลศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยในข้อใด
- แบบสังเกต
  - แบบทดสอบ
  - แบบสอบถาม
  - แบบสัมภาษณ์
15. ข้อใดไม่ใช่คุณภาพเครื่องมือที่ควรคำนึงถึงถ้าผลิตสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อ
- ค่าความยากง่าย
  - ค่าอำนาจจำแนก
  - ค่าความแปรปรวน
  - ค่าดัชนีความสอดคล้อง
16. การที่เครื่องมือสามารถวัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญที่กำหนด แสดงว่าเครื่องมือนั้นมีคุณภาพในข้อใด
- ความเชื่อมั่น
  - ความเที่ยงตรง
  - ความยากง่าย
  - ความเหมาะสม
17. การวิจัยเรื่อง “ผลของโปรแกรมควบคุมน้ำหนักที่มีต่อนักเรียนภาวะน้ำหนักเกิน” ระดับของข้อมูลของตัวแปรตามในการวิจัยเรื่องนี้อยู่ในมาตรวัดใด
- อัตราส่วน
  - เรียงลำดับ
  - นามบัญญัติ
  - ช่วง/อันตรภาค
18. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อมูลในระดับนามบัญญัติ
- เพศ
  - น้ำหนัก/ส่วนสูง
  - ความคิดเห็น/ทัศนคติ
  - อัตราการเต้นของชีพจร
19. โปรแกรมการฝึกมีการทดสอบก่อนและหลังกับกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน ถ้าค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง หมายความว่าอย่างไร
- โปรแกรมการทดลองมีประสิทธิภาพ
  - โปรแกรมการทดลองขาดประสิทธิภาพ
  - กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการพัฒนาสูง
  - กลุ่มตัวอย่างขาดความสามารถในการพัฒนา

20. หากต้องการทราบผลต่างระหว่างการทดสอบการเซตดูวอลเลย์บอลก่อนและหลังเรียน นักเรียนจำนวน 40 คน ผู้วิจัยไม่ควรนำเสนอสถิติวิจัยในข้อใดต่อไปนี้

- ก. t-test
- ข. ค่าเฉลี่ย
- ค. ค่ามัธยฐาน
- ง. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

21. การวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง “ผลของการให้แรงเสริมที่มีต่อพฤติกรรมการลืมอุปกรณ์การเรียนในวิชาคณิตศาสตร์” จากชื่อเรื่องวิจัยควรเลือกใช้สถิติข้อใด

- ก. ความถี่และt-test
- ข. ค่าเฉลี่ยและF-test
- ค. ความถี่และค่าเฉลี่ย
- ง. ค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐาน

22. การเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียนควรเริ่มจากอะไร

- ก. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้เรียน
- ข. ความต้องการจำเป็นพื้นฐานของผู้เรียน
- ค. หลักการและนโยบายที่สำคัญของ

สถานศึกษา

- ง. ค่านิยมที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน

23. สิ่งใดเป็นตัวบ่งบอกว่างานวิจัยมีคุณภาพ

- ก. กระบวนการทำวิจัยที่ถูกต้อง
- ข. การเลือกใช้สถิติขั้นสูงในการวิจัย
- ค. รายละเอียดการเขียนเค้าโครงการวิจัยที่เข้าใจง่าย
- ง. การอภิปรายผลงานวิจัยได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

24. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเขียน

เค้าโครงการวิจัย

- ก. ช่วยให้ผู้วิจัยทราบผลการวิจัยล่วงหน้าได้
- ข. ช่วยให้ผู้วิจัยวางแผนการวิจัยได้อย่างถูกต้อง
- ค. ช่วยให้ผู้วิจัยคาดการณ์ถึงปัญหา/อุปสรรคล่วงหน้าได้
- ง. ช่วยให้ผู้วิจัยประเมินคุณค่างานวิจัยว่าคุ้มค่าที่จะทำการวิจัยหรือไม่

25. ใครควรเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด

- ก. นักเรียน
- ข. ครูผู้ทำวิจัย
- ค. สถานศึกษา
- ง. วงการการศึกษา

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริม
สมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	คำตอบ
1.	ก
2.	ง
3.	ค
4.	ข
5.	ง
6.	ค
7.	ค
8.	ง
9.	ก
10.	ง
11.	ข
12.	ก
13.	ข
14.	ง
15.	ค
16.	ค
17.	ก
18.	ก
19.	ก
20.	ค
21.	ค
22.	ก
23.	ก
24.	ก
25.	ก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีจำนวน 24 ข้อ

2. ให้ทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. ความหมายของหลักสูตรข้อใดกล่าวผิด	4. ข้อใดเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ
ก. คือกิจกรรมประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียน	อิลดา ทาบามา มีกี่ขั้นตอน
ข. คือสื่อในการเรียนรู้ที่สำคัญให้กับผู้เรียน	ก. 5 ขั้นตอน
ค. คือเข็มทิศกำหนดแนวทางให้กับครูผู้สอน	ข. 6 ขั้นตอน
ง. คือรายวิชาที่กำหนดให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้	ค. 7 ขั้นตอน
	ง. 8 ขั้นตอน
2. ข้อใดคือลักษณะที่ดีของหลักสูตรสถานศึกษา	5. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีจะต้อง
ก. มีความเป็นเอกภาพ เหมาะต่อทุกสังคม	คำนึงถึงสิ่งใดเป็นองค์ประกอบในการพัฒนา
ข. มีความเป็นพลวัตปรับเปลี่ยนทางสังคม	ก. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
ค. มีความแน่นอนไม่ปรับเปลี่ยนตามสังคม	ข. ผลจากการประเมินหลักสูตร
ง. มีความเป็นวิชาการได้รับการตรวจสอบ	ค. กระบวนการจัดการเรียนการสอน
จากนักวิชาการทางการศึกษาแล้ว	ง. ถูกทุกข้อ
3. บุคคลใด <u>ไม่เกี่ยวข้อง</u> กับการจัดทำหลักสูตร	6. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา	ก. การนำหลักสูตรไปใช้
ก. ครูผู้สอน	ข. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
ข. ผู้ปกครอง	ค. การประเมินผลหลักสูตร
ค. นักศึกษานิเทศก์	ง. การกำหนดแผนหลักสูตร
ง. ผู้บริหารสถานศึกษา	

7. องค์ประกอบของใจต่อไปนี้ แสดงถึงเจตนาธรรมณ์ หลักการ อุดมการณ์ต่างๆของสถานศึกษา
- พันธกิจ
  - วิสัยทัศน์
  - เป้าหมาย
  - จุดมุ่งหมาย
8. รายละเอียดที่ช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าเรียนรู้อะไรจากรายวิชานั้นๆ คือข้อใด
- วิสัยทัศน์
  - คำอธิบายรายวิชา
  - โครงสร้างรายวิชา
  - คุณลักษณะที่พึงประสงค์
9. ส21102 หลักที่ 4 หมายถึงข้อใดดังต่อไปนี้
- ชั้นปีที่เรียนของผู้เรียน
  - กลุ่มสาระการเรียนรู้
  - ประเภทของรายวิชา
  - ลำดับของรายวิชา
10. การกำหนดรหัสวิชาข้อใดต่อไปนี้ถูก
- หลักที่ 2 ประเภทของรายวิชา
  - หลักที่ 3 ระดับการศึกษา
  - หลักที่ 4 ปีที่เรียนของรายวิชา
  - หลักที่ 5-6 ลำดับรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้
11. ข้อใดกำหนดหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงของการจัดรายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ถูกต้อง
- 1 หน่วยกิต = 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน
  - 1 หน่วยกิต = 20 ชั่วโมง/ภาคเรียน
  - 0.5 หน่วยกิต = 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน
  - 0.5 หน่วยกิต = 16 ชั่วโมง/ภาคเรียน
12. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวม 3 ปี กำหนดกี่ชั่วโมง
- 45 ชั่วโมง
  - 50 ชั่วโมง
  - 55 ชั่วโมง
  - 60 ชั่วโมง
13. ข้อใดไม่จัดอยู่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษา
- วิชาตะกร้อ
  - วิชาแนะแนว
  - วิชาลูกเสือเนตรนารี
  - ชมรมกระบี่กระบอง
14. ถ้านักเรียนไม่ผ่านรายวิชาเป็นจำนวนมากใครจะเป็นผู้พิจารณาให้นักเรียนเข้าชั้นได้
- ครูประจำชั้น
  - ผู้อำนวยการสถานศึกษา
  - คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา
  - ครูประจำรายวิชาที่มีมติเห็นชอบตรงกัน

15. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่นำมาพิจารณาการจบการศึกษา

- ก. จำนวนหน่วยกิต
- ข. โครงสร้างเวลาเรียน
- ค. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ง. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

16. การปรับปรุงหลักสูตรจะใช้ข้อมูลพื้นฐานจากขั้นตอนใด

- ก. การกำหนดขอบเขต
- ข. การออกแบบหลักสูตร
- ค. การนำหลักสูตรไปใช้
- ง. การติดตามการใช้หลักสูตร

17. ข้อใดไม่ใช่กระบวนการประเมินผลหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษา

- ก. สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการสอนครู
- ข. สถานศึกษาวางแผนการประเมินหลักสูตร
- ค. สถานศึกษาให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการประเมินผล

ประเมินผล

- ง. สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตร

สถานศึกษา

18. การตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาสิ่งแรกที่ควรพิจารณาคือ

- ก. ความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตร
- ข. ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของหลักสูตร
- ค. ความชัดเจนในเนื้อหาบรรยายของหลักสูตร
- ง. ต้นแบบหลักสูตรที่สถานศึกษานำมายึดเป็นหลัก

หลัก

19. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ของการประเมินผลหลักสูตร

- ก. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร
- ข. เพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตร
- ค. เพื่อหาคุณค่าองค์ประกอบหลักสูตร
- ง. เพื่อตัดสินผลการบริหารงานด้านหลักสูตร

20. คุณค่าที่ได้รับในการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาข้อใดสำคัญน้อยที่สุด

- ก. สถานศึกษามีคุณภาพมากขึ้น
- ข. สามารถวางแผนพัฒนาผู้เรียนได้
- ค. ทำให้ทราบข้อบกพร่องของหลักสูตร
- ง. ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับคำชื่นชมจากสังคม

21. การประเมินหลักสูตรควรทำรอบละกี่ปี

- ก. เป็นประจำทุกปี
- ข. เป็นประจำทุก 4 ปี
- ค. ทำเฉพาะปีที่มีหลักสูตรใหม่
- ง. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด

22. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลของการปรับปรุงหลักสูตร

- ก. เนื้อหาสาระในหลักสูตรที่มีจำนวนมาก
- ข. ครูมีความสับสนในการนำหลักสูตรไปใช้
- ค. การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ไม่ตรง

มาตรฐาน

- ง. มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

23. การประเมินผลด้านการนำหลักสูตรไปใช้
ควรทำการประเมินในประเด็นตามข้อใด
- ก. การวัดและประเมินผล
  - ข. องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา
  - ค. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
  - ง. การออกแบบและการจัดการเรียนรู้ของครู
24. ผลสุดท้ายที่คาดว่าจะได้รับของการประเมินผลหลักสูตรที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
- ก. คุณภาพผู้เรียน
  - ข. คุณภาพของสถานศึกษา
  - ค. คุณภาพของการนำหลักสูตรไปใช้
  - ง. คุณภาพของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภายหลังจากหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	คำตอบ
1.	ข
2.	ข
3.	ค
4.	ค
5.	ง
6.	ง
7.	ข
8.	ข
9.	ค
10.	ง
11.	ก
12.	ก
13.	ก
14.	ค
15.	ง
16.	ง
17.	ค
18.	ก
19.	ค
20.	ง
21.	ข
22.	ง
23.	ง
24.	ก

แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. เรื่องประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่น่าสนใจ					
2. ครูที่ดีควรจะรู้เรื่องประกันคุณภาพการศึกษา					
3. ถึงจะไม่ชอบประกันคุณภาพการศึกษาแต่ฉันจำเป็นต้องรู้					
4. เรื่องประกันคุณภาพการศึกษาน่าเบื่อ					
5. งานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการเพิ่มภาระงานของคุณ					
6. การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้มาตรฐานการจัดการศึกษาของไทยดีขึ้น					
7. มีความรู้เรื่องประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้วางแผนการทำงาน ง่ายขึ้น					
8. ถ้ามีโอกาสอยากจะทำเรื่องประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม					
9. ถ้าตั้งใจศึกษาจริงการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ยากอย่างที่คิด					
10. ฉันจะแนะนำเพื่อนๆให้มาอบรมเรื่องประกันคุณภาพการศึกษา					
11. เมื่อเข้าใจเรื่องประกันคุณภาพการศึกษาแล้วทำให้มั่นใจในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพมากยิ่งขึ้น					
12. งานประกันคุณภาพการศึกษายุ่งยาก ซับซ้อน ลำบากต่อการทำ ความเข้าใจ					
13. งานประกันคุณภาพการศึกษาทำให้รู้สึกไม่อยากเป็นครู					
14. อยากเป็นครูที่ไม่ต้องทำงานประกันคุณภาพทางการศึกษา					
15. งานประกันคุณภาพช่วยให้ครูทำงานเป็นระบบมากขึ้น					
16. นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษา					
17. การประกันคุณภาพการศึกษาไม่น่ากลัวอย่างที่คิดไว้					
18. การประกันคุณภาพทำให้มองภาพรวมของระบบการบริหารจัดการ ในสถานศึกษาดีขึ้น					
19. ไม่มีประกันคุณภาพการศึกษสถานศึกษาก็มีคุณภาพได้					
20. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อระบบการศึกษาไทย					

แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. งานวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการทำงานเป็นครู					
2. ไม่อยากให้งานวิจัยในชั้นเรียนเป็นภาระงานของครู					
3. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อที่สุด					
4. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เป็นอย่างมาก					
5. รู้สึกวิตกกังวลเมื่อรู้ว่าจะต้องทำวิจัยในชั้นเรียนในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู					
6. การค้นคว้าค้นพบความจริงบางอย่างจากการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็น สิ่งที่น่าตื่นเต้น					
7. ถ้าตั้งใจจริงการทำวิจัยในชั้นเรียนคงไม่ยากอย่างที่คิดไว้					
8. ถ้ามีโอกาสอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนฉันอยากจะเข้าร่วม					
9. เมื่อเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนแล้วรู้สึกมั่นใจในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพมากยิ่งขึ้น					
10. การทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้รู้สึกไม่อยากเป็นครู					
11. นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่จำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการทำวิจัย ในชั้นเรียน					
12. อยากลองทำงานวิจัยในชั้นเรียน					
13. ครูพลศึกษายุคใหม่ต้องทำงานวิจัยในชั้นเรียนเป็น					
14. ฉันสามารถทำงานวิจัยได้เพียงตัวคนเดียว					
15. ถ้าไม่ทำวิจัยในชั้นเรียนนักเรียนอาจไม่มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปในทางที่ดีและถูกต้อง					
16. การเข้ารับการอบรมทำให้มีความพร้อมในการทำวิจัยในชั้นเรียน มากขึ้น					
17. เป็นครูพลศึกษาต้องพัฒนาตนเองในด้านวิชาการได้					
18. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีประโยชน์					
19. การทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้ครูพัฒนาตนเองมากขึ้น					
20. อยากเป็นครูและนักวิจัยที่ดีไปพร้อมๆ กัน					

แบบวัดเจตคติหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนิสิตหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่ควรเป็นหน้าที่ของคุณครู					
2. ครูพลศึกษาไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องหลักสูตรสถานศึกษา					
3. ฉันอยากเป็นครูที่ทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็น					
4. ฉันอยากเก่งเรื่องหลักสูตร					
5. ฉันไม่มีทางเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา					
6. อนาคตฉันอยากจะทำหลักสูตรพลศึกษาของตนเอง					
7. ถ้าฉันรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแล้วฉันอยากรู้เรื่องการประเมินผลหลักสูตรด้วย					
8. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรไม่ใช่สิ่งที่ยากถ้าตั้งใจเรียนรู้					
9. งานหลักสูตรกับครูเป็นของคู่กัน					
10. นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำเป็นต้องรู้งานสถานศึกษาทุกด้านรวมทั้งงานด้านหลักสูตร					
11. หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องใกล้ตัวของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
12. ถ้าฉันรู้เรื่องหลักสูตรฉันจะสามารถพัฒนาตนเองให้มีความสามารถมากขึ้นได้					
13. เรื่องหลักสูตรควรรู้ตอนทำงานเป็นครูแล้ว					
14. เมื่ออบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาฉันสามารถนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ทันที					
15. เมื่อเข้าใจเรื่องหลักสูตรแล้วทำให้มีความมั่นใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากขึ้น					
16. แ่ได้ยินคำว่าหลักสูตรก็รู้สึกปวดหัวขึ้นมา					

**แบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ สร้างเสริมสมรรถนะในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา**

ชื่อ..... รหัสนิสิต.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นสอดคล้องกับการพิจารณาของท่าน
ซึ่งแบบประเมินทักษะเชิงปฏิบัติการกำหนดแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. ประเมินเอกสารประกอบกิจกรรมทักษะเชิงปฏิบัติการ โดยกำหนดให้

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ส่วนที่ 2. ประเมินการนำเสนอผลงานจากการประกอบกิจกรรมทักษะเชิงปฏิบัติการ

ส่วนที่ 1. ประเมินเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ (10 คะแนน)

รายการ	ผลการพิจารณา			เกณฑ์การพิจารณา
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
1. นิสิตสามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้อย่างถูกต้อง				ดี = ทำได้ถูกต้องมากกว่า 80 % พอใช้ = ทำได้ถูกต้อง 50-80 % ปรับปรุง = ทำได้ถูกต้องน้อยกว่า 50 %
2. นิสิตทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้แต่ละส่วนครบถ้วนสมบูรณ์				ดี = ทำอย่างครบถ้วน พอใช้ = ทำได้มากกว่าครึ่งของทั้งหมด ปรับปรุง = ทำได้น้อยกว่าครึ่งของทั้งหมด
3. นิสิตทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ด้วยตนเอง				ดี = ทำด้วยตนเองทั้งหมด พอใช้ = ทำด้วยตนเองและขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเพียงบางส่วน ปรับปรุง = ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนมากกว่าครึ่งของทั้งหมด
4. นิสิตสามารถทำเอกสาร/ใบงานเสริมความรู้ได้ทันต่อเวลาที่กำหนดไว้				1 คะแนน = เสร็จทันในเวลาที่กำหนด 0 คะแนน = เสร็จไม่ทันในเวลาที่กำหนด
รวมคะแนน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2. ประเมินงานและการนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)

รายการ	ผลการพิจารณา			เกณฑ์การพิจารณา
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
1. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาถูกต้อง				ดี = เนื้อหาถูกต้องมากกว่า 80 % พอใช้ = เนื้อหาถูกต้องมากกว่า 50-80 % ปรับปรุง = เนื้อหาถูกต้องน้อยกว่า 50-80 %
2. ผลงานมีรายละเอียดของเนื้อหาครบถ้วนทุกองค์ประกอบ				ดี = เนื้อหาครบถ้วน พอใช้ = เนื้อหาไม่ครบขาดเพียงบางส่วน ปรับปรุง = เนื้อหาไม่ครบเกินกว่าครึ่งของเนื้อหาทั้งหมด
3. ผลงานมีการสอดแทรกหลักการ/ทฤษฎี/ความคิดสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม				ดี = มีการสอดแทรกได้อย่างเหมาะสม พอใช้ = มีการสอดแทรก ปรับปรุง = ไม่มีการสอดแทรก
4. ผลงานสามารถนำไปใช้ได้จริง				ดี = สามารถนำไปใช้ได้จริง พอใช้ = สามารถนำไปใช้ได้แต่ต้องมีการปรับเนื้อหาบางส่วนให้เหมาะสมมากขึ้น ปรับปรุง = ไม่แนะนำให้ใช้ในสถานการณ์จริง
5. สามารถตอบคำถาม/ข้อสงสัยได้อย่างมีหลักการและชัดเจน				ดี = ตอบคำถามได้ถูกต้องตรงประเด็นและชัดเจน พอใช้ = ตอบคำถามได้ดี ปรับปรุง = ตอบคำถามไม่ได้เท่าที่ควร
6. วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ				ดี = การนำเสนอที่น่าสนใจมากหรือมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนออย่างชัดเจน พอใช้ = การนำเสนอที่น่าสนใจหรือมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอบ้างเล็กน้อย ปรับปรุง = การนำเสนอไม่ชวนให้สนใจหรือไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ
7. ทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร				2 คะแนน = ใช้ภาษาได้ดีถูกต้อง ไม่ติดขัด กระชับง่ายต่อการทำความเข้าใจ น่าเสียนใจ ความมั่นใจ 1 คะแนน = ใช้ภาษาได้ไม่ค่อยดีนัก ติดขัดอยู่เสมอ ไม่มีความมั่นใจในการนำเสนอ
รวมคะแนน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน. (2549). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ดารณี ปัทธิสามะ. (2550). **การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุษารัตน์ เกิดเพิ่มพูล. (2553). **การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนสารสาสน์เอกตรากรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2556). **ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ครูทุกคนทำได้ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ: แฮ็ส ออฟ เคอร์มิสท์.
- ไพศาล วรคำ. (2552). **การวิจัยทางการศึกษา**. มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพบูลย์ เปานิล. (2543). **การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการศึกษา**. ปรียญานิพนธ์ กศ.ด (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (2554). **การจัดการความรู้“งานวิจัยในชั้นเรียน”**. สืบค้น 17 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.eng.rmutsb.ac.th/events/APR.Eng/PDF/KM>.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2546). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่; และ มารุต พัฒผลพันธ์. (2552). **จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา**. กรุงเทพฯ: จรัสสินิการพิมพ์.
- วิไลภรณ์ ปั่นทิม. (2554). **การวิจัยในชั้นเรียน**. เอกสารประกอบกิจกรรมปฐมนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสันกำแพง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี; และ สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2546). **แนวทางการจัดทำและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ รายงานการวิจัย (ฉบับย่อ)**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้.

- สุขวสา ยอดกมล. 2551. วิธีวิทยาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
ศูนย์การพิมพ์ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรพงศ์ มีตรกุล. (2553). คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา.
โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2553). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- (2544, สิงหาคม). การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของ
สถานศึกษา. จุฬารวิจัย. 20(4): 14 – 20.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : The
Knowledge Center ในเครือ บริษัท ดวงกมลเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊ก.
- (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการ
ประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). ระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- (2554). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตร
สถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
สำนักงาน
- (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด.

- อุทุมพร จามรมาน. (2538). การวิจัยของครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พันธ์.
- (2544). การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Freeman, Donald. (1998). **Doing Teacher-Research : From Inquiry To Understanding.** Canada: Heinle & Heinle.
- Janet A. Hale .A. (2008). **Guide to Curriculum Mapping : Planning implementing and Sustaining the Process.** United States of America.
- Taba, Hida. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York: Harcourt, Brace and World Inc.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวไพญาดา สัชทอง
วันเกิด	วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 135/49 ถนนอาจณรงค์ เขตคลองเตย แขวงคลองเตย กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2552	ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2558	ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ